

VÝSLEDKY MATURITNÍ ZKOUŠKY V ROCE 2016

**(ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA CENTRA PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ
VZDĚLÁVÁNÍ ZA ROK 2016)**

CENTRUM PRO ZJIŠŤOVÁNÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

ČERVENEC 2017

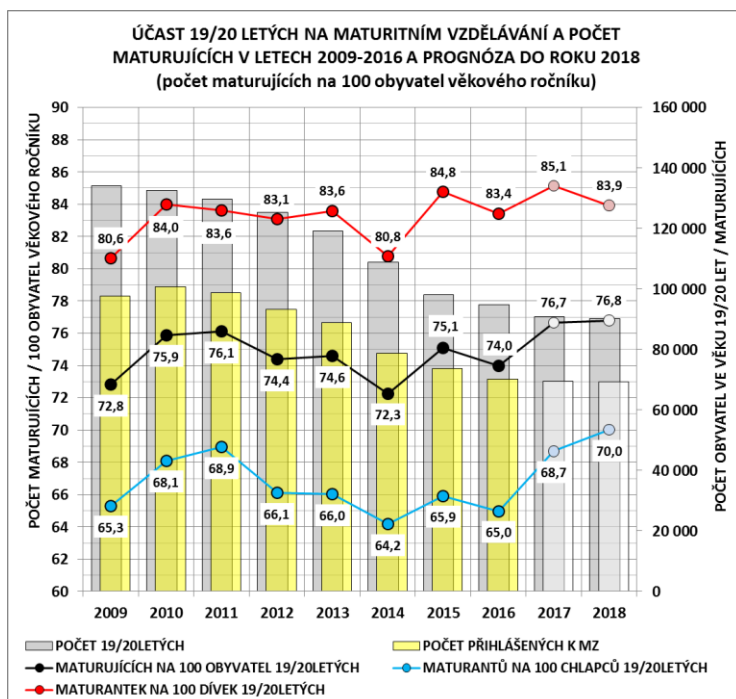
1 Obsah

1	ÚČAST NA MATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ.....	3
1.1	ÚČAST NA MATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ.....	3
1.2	PŘIHLÁŠENÍ K MATURITNÍ ZKOUŠCE	4
1.2.1	OBOROVÁ STRUKTURA PODANÝCH PŘIHLÁŠEK.....	6
1.2.2	PŘIHLÁŠKY PODLE GENDERU.....	6
1.2.3	PŘIHLÁŠKY PODLE FORMY STUDIA.....	7
1.2.4	PŘIHLÁŠENÍ KE SPOLEČNÉ ČÁSTI MZ.....	8
1.2.5	VOLBA PŘEDMĚTOVÉHO PORTFOLIA.....	8
1.2.6	PŘIHLÁŠKY K PODZIMNÍMU TERMÍNU MZ.....	12
2	NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY	13
2.1	NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY V JARNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ.....	13
2.1.1	SOUHRNNÁ NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY	13
2.1.2	OBOROVÝ POHLED	14
2.1.3	NEÚSPĚŠNOST VE SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI MZ.....	16
2.1.4	OBOROVÝ POHLED NA NEÚSPĚŠNOST U SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI	17
2.1.5	NEÚSPĚŠNOST PODLE ZKOUŠEK A PŘEDMĚTŮ SPOLEČNÉ ČÁSTI MZ	20
2.2	NEÚSPĚŠNOST PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ.....	26
2.2.1	SOUHRNNÁ NEÚSPĚŠNOST U MZ.....	26
2.2.2	NEÚSPĚŠNOST VE SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI MZ.....	29
2.2.3	NEÚSPĚŠNOST V JEDNOTLIVÝCH MATURITNÍCH PŘEDMĚTECH	32
3	VÝSLEDKY SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY	36
3.1	VÝSLEDKY ZKOUŠEK V JARNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ.....	36
3.1.1	VÝSLEDKY ZKOUŠEK JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ	36
3.1.2	ROZDĚLENÍ ČETNOSTI BODOVÝCH ZISKŮ A KLASIFIKAČNÍCH ZNÁMEK	41
3.2	VÝSLEDKY ZKOUŠEK PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ.....	50
3.2.1	VÝSLEDKY ZKOUŠEK JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ	50
4	ZÁVĚR	53

1 ÚČAST NA MATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

1.1 ÚČAST NA MATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

V roce 2016 se k řádnému termínu maturitní zkoušky (MZ) přihlásilo 72,7 tis. žáků, což je o 3,66 tis. (o 4,8 %) méně než v roce předchozím. Chlapci v počtu 32,9 tis. tvořili 45,2 % přihlášených a oproti roku 2015 klesl jejich počet o 5,4 %. Dívek se přihlásilo 39,8 tis. a meziročně jejich počet klesl o 4,3 %.

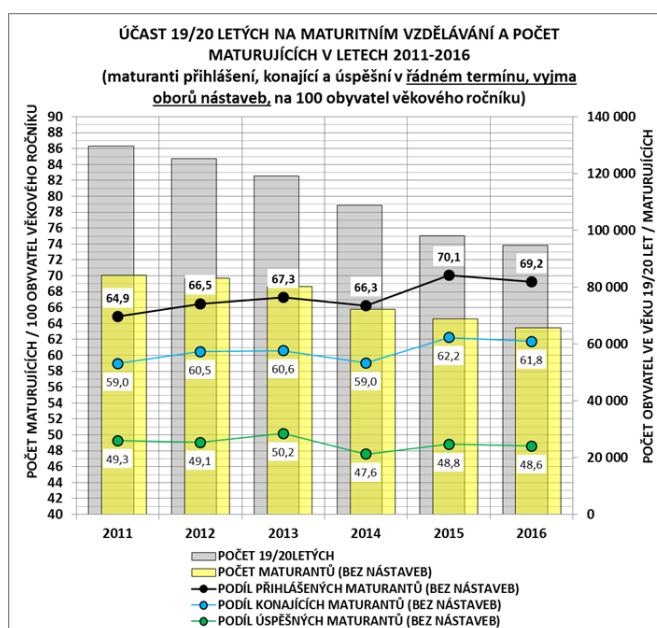

Mezi maturanty přihlášenými k řádnému termínu MZ bylo 67 tis. žáků denní formy studia (92,2 %) a 5,7 tis. žáků ostatních forem studia (7,8 %).

Počet žáků, kteří se v roce 2016 přihlásili k maturitní zkoušce poprvé, činil 70,2 tis., což je o 3,5 tis. (o 4,7 %) méně než v roce předchozím. Chlapců bylo 31,5 tis. (44,9 %) a oproti roku 2015 klesl jejich počet o 5,2 %. Dívek se přihlásilo 38,7 tis. (55,1 %) a meziročně jejich počet klesl o 4,4 %. Účast na středním vzdělávání ukončeném maturitní zkouškou činila v roce 2016 celkem 74 maturujících na 100 obyvatel ve

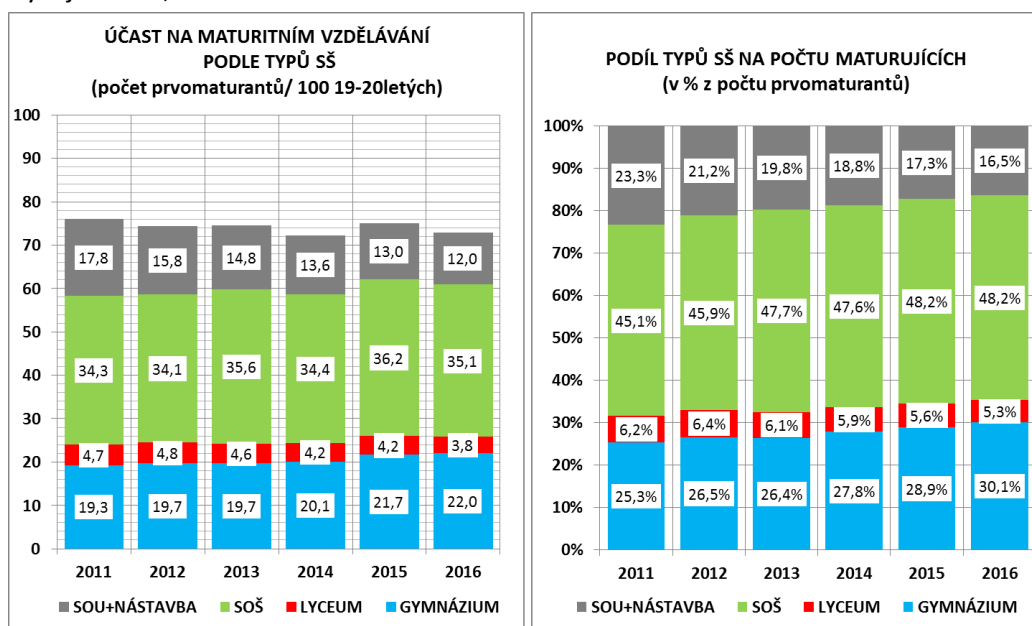
věku 19–20 let. To představuje meziroční pokles o 1,1 procentního bodu (p.b.), tedy 1,5 %. Participace dívek se v roce 2016 dostala na úroveň 83,4 maturantky na 100 dívek ve věku 19–20 let. Meziročně vzrostla o 1,3 bodu (tedy o 1,6 %) a ve srovnání s účastí chlapců (65/100) byla vyšší o 18,5 procentního bodu (tedy o 28,4 %). Účast chlapců meziročně klesla pouze o 0,2 bodu (0,5 %).

Podíl maturantů přihlášených k řádnému termínu (bez studentů z nástavby) na populačním ročníku vykazuje v podstatě setrvalý vzestup od roku 2011, výjimkou je pouze rok 2014 a mírný pokles mezi lety 2015 a 2016. Co se týká podílu úspěšných maturantů na celkové populaci, tento ukazatel se pohybuje kolem průměru 49 %, nejmenší podíl úspěšných maturantů byl v roce 2014 (47,6 %) a nejvyšší o rok dříve (50,2 %). Tento ukazatel se jeví jako nezávislý na podílu maturantů v populačním ročníku a i v jednotlivých letech se od průměru odlišuje minimálně.

¹ Nejsou zahrnuti žáci, kteří už přihlášku jednou podali, např. ti, kteří opakují závěrečný ročník studia.

Podíl gymnázií na celkovém počtu maturantů přihlášených k MZ poprvé v roce 2016 meziročně vzrostl o 1,2 procentního bodu, a to na 30,1 %. Spolu s lycei (5,3 %) tak sektor všeobecného a všeobecně odborného vzdělávání představuje 35,4 % všech maturantů daného ročníku. Odborné školství tvoří zbývajících 64,6 %.

1.2 PŘIHLÁŠENÍ K MATURITNÍ ZKOUŠCE

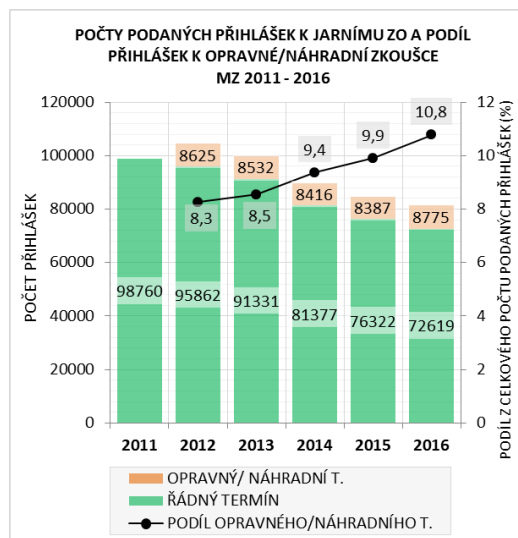
K maturitní zkoušce (MZ) v jejím jarním zkušebním období (ZO) se hlásí:

- k **řádnému** termínu žáci, kteří bezprostředně před maturitou ukončí své středoškolské studium nebo žáci, kteří své středoškolské studium ukončili o rok či více let dříve. Důvodem, že se k řádnému termínu hlásí žáci až rok či více let po ukončení studia, je skutečnost, že v předchozích řádných termínech zkoušku nekonali, neboť je škola ke konání maturitní zkoušky nepřipustila
- přihlášení k **náhradnímu** termínu zkoušky jsou ti, kteří se již jednou či vícekrát k řádnému termínu maturitní zkoušky přihlásili, avšak z omluvených důvodů zkoušku nekonali. Tímto důvodem však není skutečnost, že je škola ke konání maturitní zkoušky nepřipustila.
- přihlášení k **opravnému** termínu zkoušky jsou ti, kteří v některém z předchozích zkušebních období přihlášenou zkoušku konali, avšak neúspěšně. Za takové se považují i ti, kteří se k přihlášené zkoušce nedostavili a kterým ředitel školy absenci u zkoušky neomluvil.

V praxi může v rámci jednoho zkušebního období u konkrétního maturujícího nastat souběh konání zkoušky v náhradním i v opravném termínu. Proto na úrovni celé maturitní zkoušky i na úrovni částí maturitní zkoušky hovoříme o přihlášených k opravné/náhradní zkoušce.

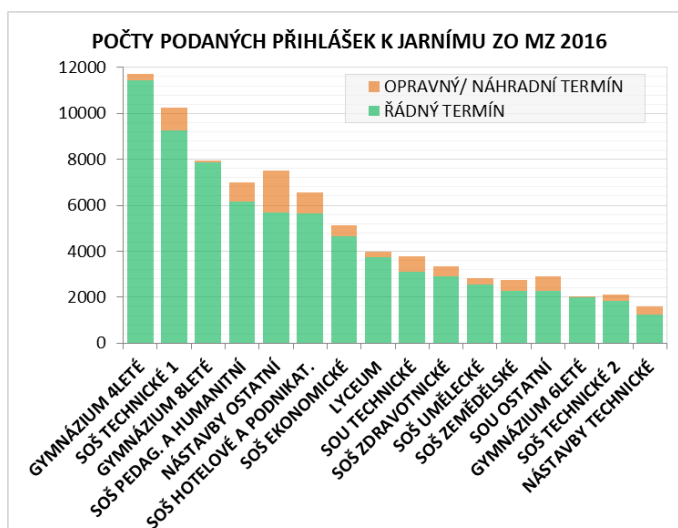
ROK 2016	PŘIHLÁŠENÍ K JARNÍMU ZKUŠEBNÍMU OBDOBÍ MATURITNÍ ZKOUŠKY 2016					
	PŘIHLÁŠENÍ CELKEM	V TOM PŘIHLÁŠENÍ K:				
		ŘÁDNÉMU TERMÍNU				OPRAVNÉMU/ NÁHRADNÍM U TERMÍNU
		CELKEM	V TOM PŘIHLÁŠENÍ NA:			
	OBĚ ČÁSTI MZ		POUZE SPOLEČNOU ČÁST	POUZE PROFILOVOU ČÁST		
CELKEM	81394	72619	70613	104	1902	8775
GYMNÁZIUM 8LETÉ	7941	7874	7859	15	0	67
GYMNÁZIUM 6LETÉ	2026	1994	1905	89	0	32
GYMNÁZIUM 4LETÉ	11698	11432	11431	0	1	266
LYCEUM	3966	3743	3740	0	3	223
SOŠ EKONOMICKÉ	5146	4659	4649	0	10	487
SOŠ HOTELOVÉ A PODNIKAT.	6556	5640	5565	0	75	916
SOŠ PEDAG. A HUMANITNÍ	6992	6169	4937	0	1232	823
SOŠ TECHNICKÉ 1	10239	9237	9180	0	57	1002
SOŠ TECHNICKÉ 2	2118	1822	1723	0	99	296
SOŠ UMĚLECKÉ	2826	2555	2355	0	200	271
SOŠ ZDRAVOTNICKÉ	3358	2888	2805	0	83	470
SOŠ ZEMĚDĚLSKÉ	2742	2288	2241	0	47	454
SOU TECHNICKÉ	3768	3093	3068	0	25	675
SOU OSTATNÍ	2904	2274	2219	0	55	630
NÁSTAVBY TECHNICKÉ	1601	1254	1248	0	6	347
NÁSTAVBY OSTATNÍ	7513	5697	5688	0	9	1816
CHLAPCI	36816	32852	32484	39	329	3964
DÍVKY	44578	39767	38129	65	1573	4811
DENNÍ FORMA STUDIA	74493	66974	66316	104	554	7519
OSTATNÍ FORMY STUDIA	6901	5645	4297	0	1348	1256

K maturitní zkoušce se v jarním zkušebním období 2016 přihlásilo celkem 81,4 tis. maturujících, tj. o 3,3 tis. méně než v roce předcházejícím. Meziroční pokles tedy činí 3,9 %. Počet maturantů v řádném termínu klesl oproti roku 2015 o 3,7 tis. (o 4,9 %) na 72,6 tis. Maturanti v řádném termínu tak tvoří 89,2 % z celkového počtu přihlášek a 10,2 % (8,8 tis.) pak činí skupina žáků hlásících se k opravné či náhradní zkoušce.

vzdělávacího sektoru jich je mezi 0,8–2,3 % v případě gymnázií a 5,6 % u lyceí. Podíl kolem 10 %, tedy průměr ČR, zauímají na SOŠ ekonomických, technických SOŠ 1 a na uměleckých SOŠ. Na ostatních SOŠ tvoří 12–17 %. V technických oborech SOU představují žáci v opravném či náhradním

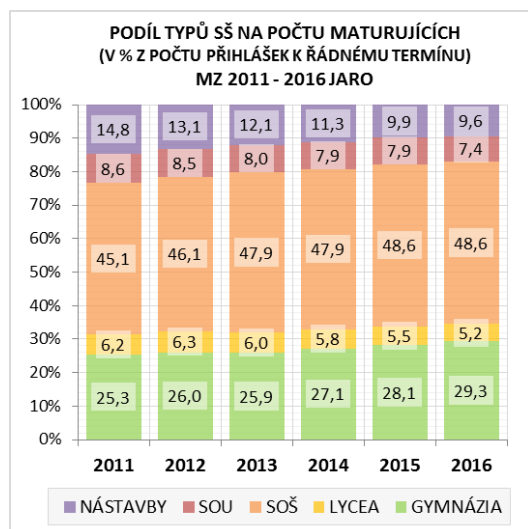
Podíl žáků, kteří se k opravné či náhradní zkoušce hlásí, se poměrně liší napříč jednotlivými oborovými skupinami. V rámci všeobecného a všeobecně

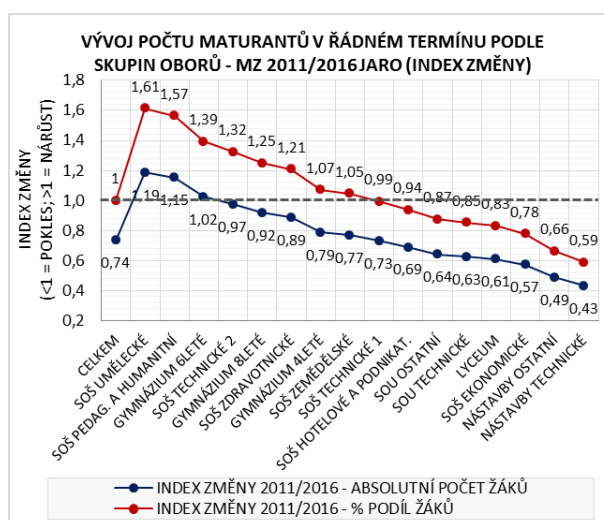
termínu 18 % a na netechnických SOU a v nástavbovém studiu se jejich podíl pohybuje od 21 do 24 %.

1.2.1 OBOROVÁ STRUKTURA PODANÝCH PŘIHLÁŠEK

Z celkového počtu maturantů hlásících se k řádnému termínu tvoří gymnazisté 29,3 % a meziročně se jejich podíl zvýšil o více než 1 procentní bod. S lycei (5,2 %) tak proud všeobecného a všeobecně odborného vzdělávání představuje 34,5 % maturitní populace. Sektor odborného vzdělávání tvoří tedy s mírným poklesem oproti roku 2015 65,5 %, na SOŠ připadá 48,6

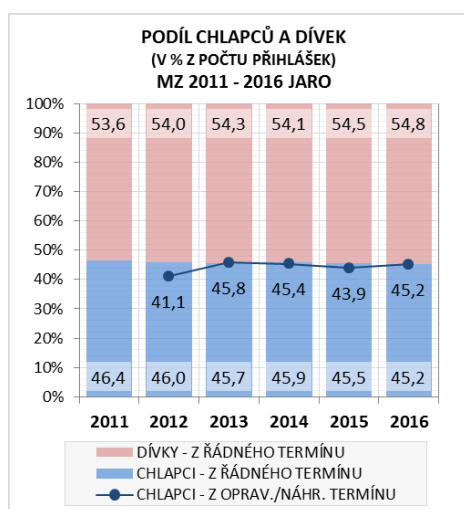

% maturantů v řádném termínu, na odborná učiliště 7,4 % a nástavbové studium pak představuje necelou desetinu maturitní populace.

Od roku 2011 podíl žáků v nástavbovém studiu klesl o více než 5 procentních bodů, v oborech SOU došlo k poklesu o 1 p. b. Naopak podíl gymnazistů narostl o 4 p. b., výrazněji se zvyšuje podíl víceletých gymnázií. Žáci v SOŠ navýšili podíl v úhrnu o 3,5 p. b., nejvýrazněji se to projevilo na uměleckých a pedagogických či humanitních oborech, dále na technických oborech skupiny 2 (jinak též technologických) a na zdravotnických oborech. V rámci SOŠ pak došlo k poklesu podílu žáků na SOŠ ekonomických. K poklesu došlo i na lyceích (o 1 procentní bod).

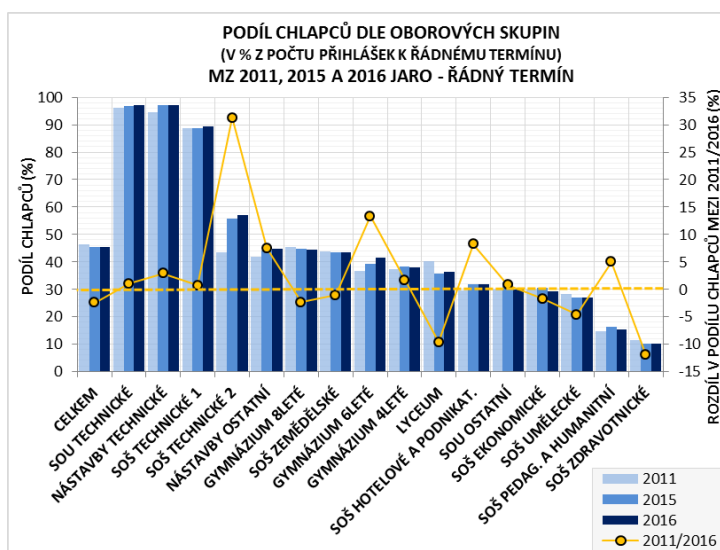
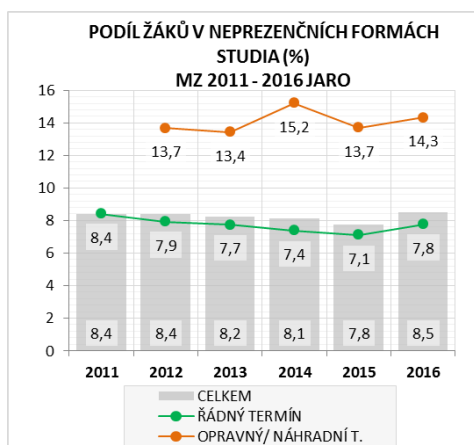
1.2.2 PŘIHLÁŠKY PODLE GENDERU

K řádnému termínu MZ se v roce 2016 hlásilo 32,9 tis. chlapců a 39,8 tis. dívek, jejich poměr je tedy 45 : 55. Oproti roku 2015 se podíl chlapců na všech přihlášených k řádnému termínu snížil o 0,3 procentního bodu, od roku 2011 činí tento rozdíl 1,2 procentního bodu, trend poklesu podílu chlapců v maturitní populaci lze tedy pozorovat i v roce 2016.

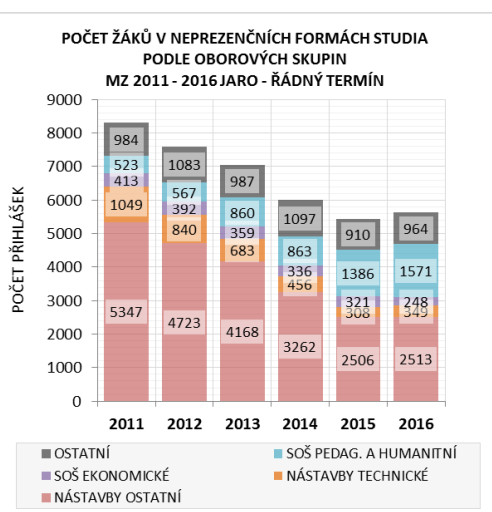
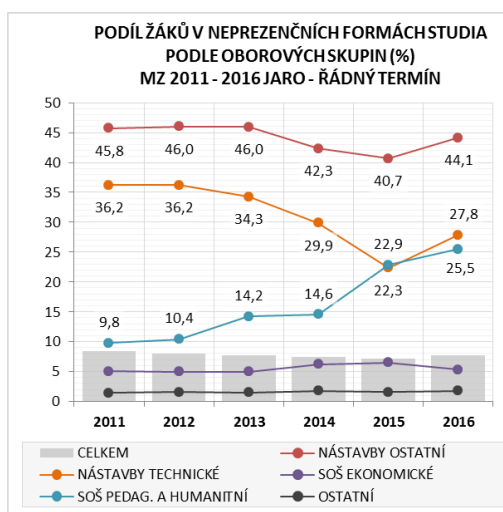
V rámci jednotlivých oborových skupin lze pozorovat mírně odlišný vývoj, co se genderové struktury týče. Klesající tendenci v podílu chlapecké populace od roku 2011 vykazují nejvýrazněji lycea (o 9,7 %, resp. 3,9 p. b.) a zdravotnické SOŠ (o 12 %, resp. 1,4 p. b.). Pokles se týká i uměleckých oborů (4,6 %, resp. 1,3 p. b.) a 8letých gymnázií (2,4 %, resp. 1,1 p. b.). Opačný trend se ukazuje na SOŠ technických 2, kde populace chlapců od roku 2011 vzrostla o 31,2 %, resp. 13,6 p. b. Také na 6letých gymnáziích se podíl chlapců zvýšil, a to o 13,3 %, resp. 5,2 p. b. Nárůst zaznamenala populace chlapců též na hotelových a podnikatelských (o 8,2 %) a pedagogicko-humanitních oborech SOŠ (o 5 %) a na netechnických nástavbách (o 7,5 %).

1.2.3 PŘIHLÁŠKY PODLE FORMY STUDIA

Ze všech přihlášek podaných k maturitní zkoušce v jarním zkušebním období 2016 tvořily přihlášky v neprezenčních formách studia 8,5 % (6,9 tis. žáků). V rámci přihlášek k řádnému termínu činil jejich podíl 7,8 % (5,6 tis.), v opravné a náhradní zkoušce byl jejich podíl 14,3 % (1,3 tis.). Meziročně se podíl přihlášek řádném termínu v neprezenčních formách studia zvýšil o 0,7 procentního bodu a dostal se tak po poklesu od roku 2011 přibližně na úroveň z roku 2013.

Při detailním oborovém pohledu je zřejmé, že za nárůstem maturantů v neprezenčních formách studia stojí zejména pedagogické obory, kde dochází k nárůstu podílu od roku 2013 z 14,2 % na více než čtvrtinu v roce 2016. Růst podílu jiných než denních forem studia vykazují také nástavbové obory, kde na technických zaměřeních vzrostl jejich podíl o 5,5 p. b., na netechnických pak o 3,4 p. b.

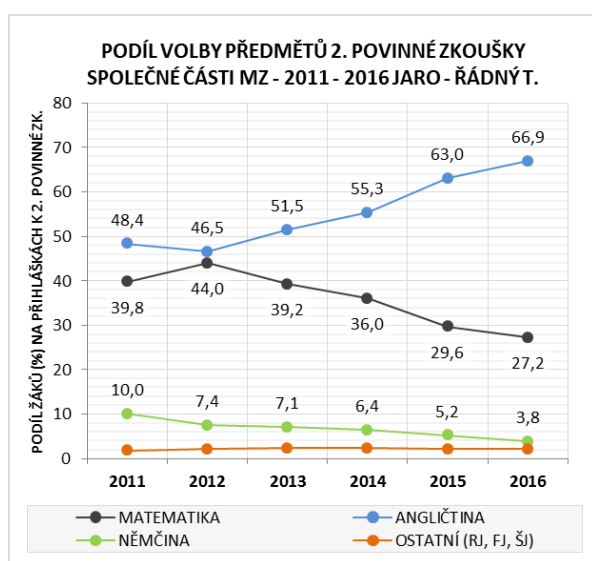
1.2.4 PŘIHLÁŠENÍ KE SPOLEČNÉ ČÁSTI MZ

V roce 2016 bylo ke společné části (SČ) MZ přihlášeno celkem 78,6 tis. žáků, tedy o 3,5 tis. žáků méně než v roce předchozím. Žáci v řádném termínu tvořili 90 % přihlášek k SČ MZ (70,7 tis.), desetina přihlášek (7,9 tis.) pak připadla k opravnému a náhradnímu termínu. V roce 2015 činil podíl žáků v opravném či náhradním termínu 9 % (7,4 tis) ze všech přihlášek k SČ MZ.

Z celkového počtu přihlášených k SČ MZ činil počet chlapců v řádném termínu 2016 celkem 32 523, dívek se přihlásilo 38 194, což znamená poměr 46:54, který se meziročně změnil pouze o 1 desetinu ve prospěch dívek.

Ze všech přihlášených ke společné části MZ v řádném termínu bylo 371 žáků, kteří na základě výjimky MŠMT byli přihlášení pouze ke zkoušce z českého jazyka a literatury.

1.2.5 VOLBA PŘEDMĚTOVÉHO PORTFOLIA

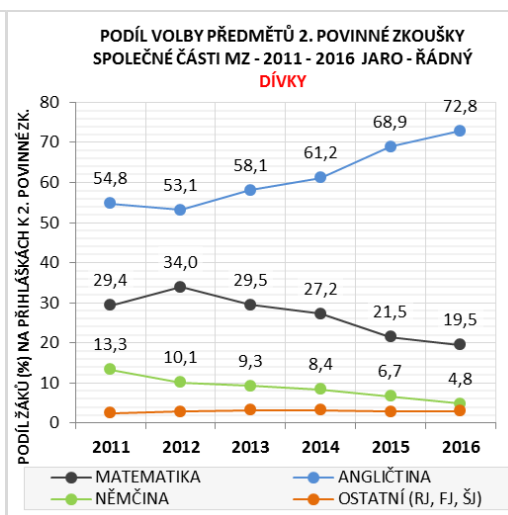
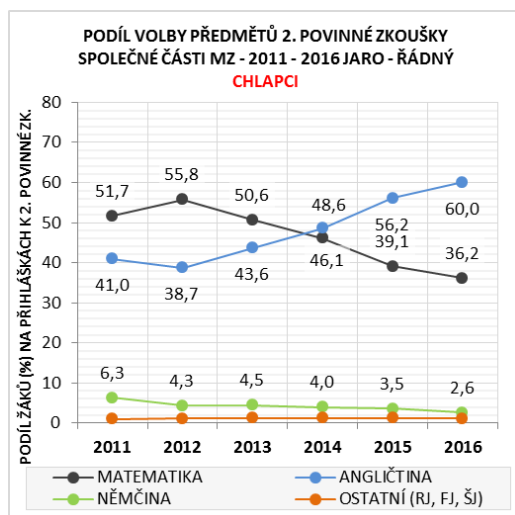

Trendy ve volbě předmětů 2. povinné zkoušky SČ MZ započaté v roce 2012 přetrvávají i v roce 2016. Jedná se zejména o:

- **ústup od volby matematiky**, kterou si vybralo 27,2 % maturantů v řádném termínu. Meziročně se jedná o pokles o 2,4 p. b., od roku 2012 pak o 17 p. b.
- **nárůst volby angličtiny**, která činí více než 2 třetiny přihlášek ke 2. povinné zkoušce. Meziročně vzrostl její podíl o 3,9 p. b., od roku 2012 o 20,5 p. b.
- **pozvolný pokles volby němčiny**, kterou si vybralo 3,8 % maturantů v řádném termínu, tedy

o 1,5 p. b. méně než v předchozím roce a o 6,3 p. b. méně než v roce 2011.

Cizí jazyky si tak v roce 2016 zvolilo 72,8 % maturantů v řádném termínu, což je o 16,8 procentního bodu více než v roce 2012 a meziročně se jedná o nárůst o 2,5 procentního bodu. Tzv. malé jazyky (ruština, francouzština, španělština) nevykazují výraznější změny v míře, s jakou si je maturanti vybírají. Ruština tvoří 1,7 % (1 191 žáků) ze všech přihlášek ke 2. povinné zkoušce, francouzština a španělština cca 0,2 %, ke zkoušce se přihlásilo 129, resp. 161 žáků.

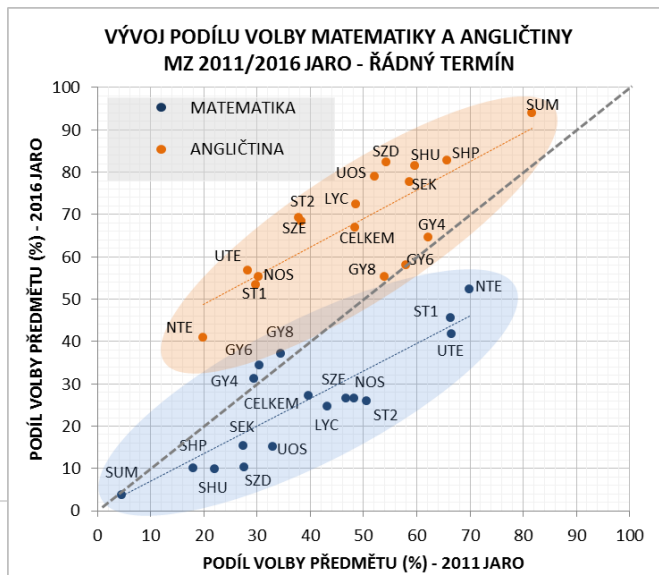
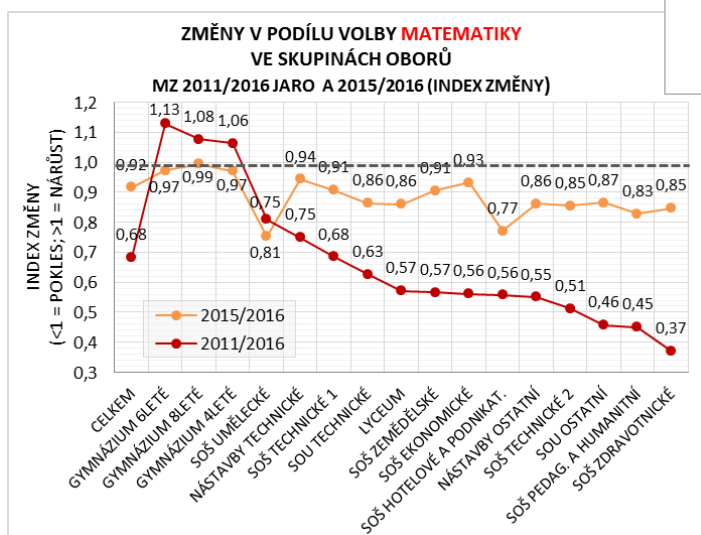

Genderový pohled na volbu předmětů dokresluje trend odklonu od matematiky. Chlapci si angličtinu volí častěji než matematiku od roku 2014 a v roce 2016 činí rozdíl ve volbě AJ a matematiky 23,9 procentního bodu – angličtinu si vybírá 60 % chlapců, matematiku 36,2 %. Dívky dávají přednost angličtině už od roku 2011, rozdíl mezi volbou angličtiny a matematiky byl v roce 2016 u nich nejvyšší – 53,3 procentního bodu – k matematice se přihlásila necelá pětina z nich, k AJ bezmála 73 %.

OBOROVÝ POHLED

Mezi jednotlivými typy škol se ukazují značné rozdíly v předmětovém portfoliu.

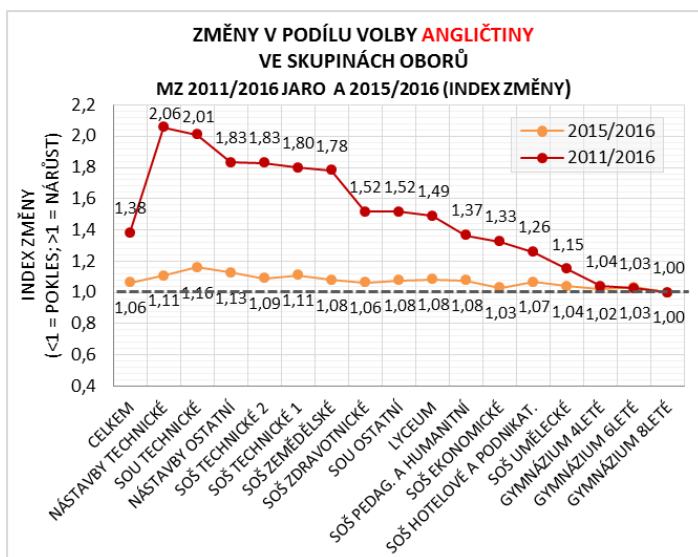
Matematiku si volí častěji již pouze na technických nástavbách (52,4 %). Nadprůměrně si ji volí dále maturanti na SOŠ technických 1 a na technických oborech SOU (45,5 %, resp., 41,7 %). Přibližně třetinový a v čase velmi stabilní podíl zaujímá její volba na gymnáziích, kde jako v jediné skupině oborů se její zastoupení oproti roku 2011 zvýšilo (o 6–13 %). Kolem průměru

z hlediska podílu volby matematiky se pohybují maturanti na lyceích, SOŠ zemědělských a technických 2 a na netechnických nástavbách. Zastoupení 10–15% má matematika na ostatních SOŠ a SOU netechnického zaměření a vůbec nejméně si ji vybírají žáci na uměleckých SOŠ (3,7 %).

Nejvýraznější pokles volby matematiky oproti roku 2011 lze pozorovat na zdravotnických, pedagogických a humanitních SOŠ, na netechnických SOU a nástavbách. Dále na

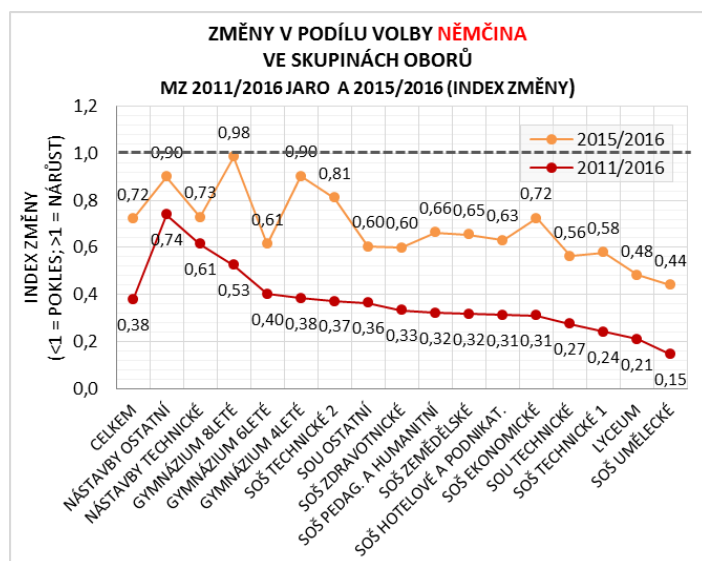
SOŠ technických 2, hotelových a podnikatelských SOŠ, zemědělských SOŠ, na obchodních akademiích a lyceích. Technické obory se z hlediska změny oproti roku 2011 pohybují na průměru celé populace.

Angličtinu si nejvíce vybírají maturanti na uměleckých oborech (93,9 %). Více než třičtvrtinový podíl (78–83 %) má angličtina na netechnických oborech SOŠ a SOU. Na SOŠ technických 2 a na zemědělských SOŠ si angličtinu zvolilo přibližně 70 % žáků. Na gymnáziích se podíl volby AJ pohybuje kolem 60 % (55–58 % na víceletých, 65 % na 4letých gymnáziích). Technické obory na SOU a SOŠ technické skupiny 1 mají podíl angličtiny 53–57 %, obdobné je to také na netechnických nástavbách. Nejméně je angličtina

volena na nástavbách technického zaměření, podíl volby zde činí 41 %.

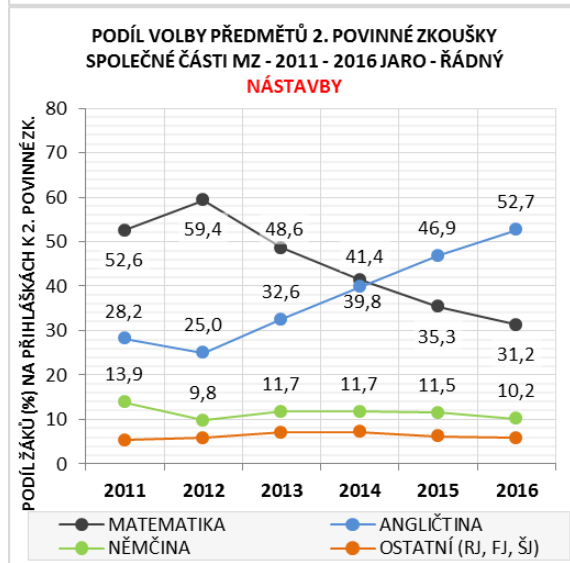
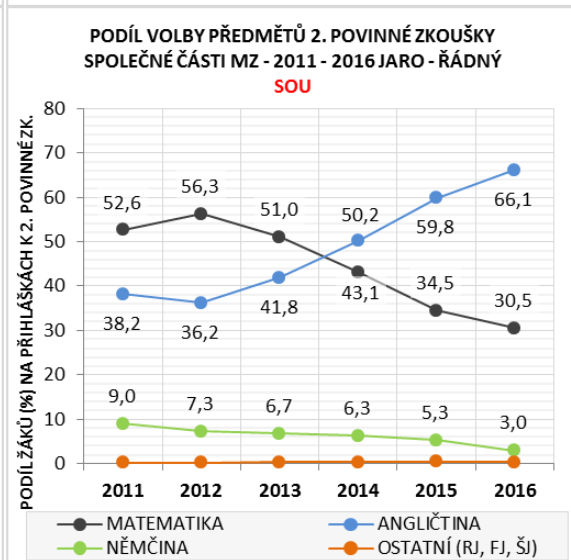
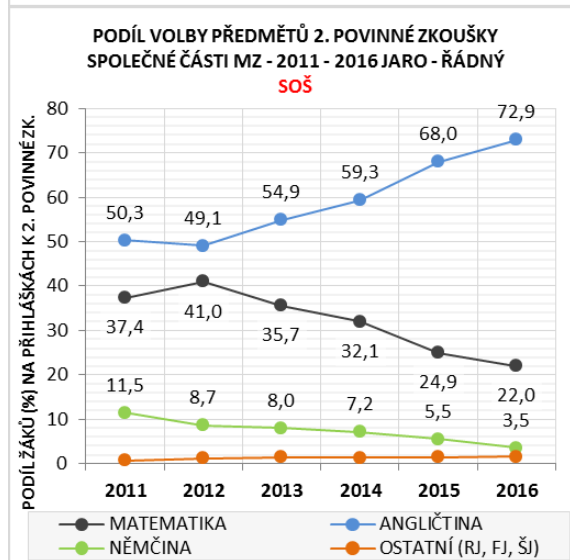
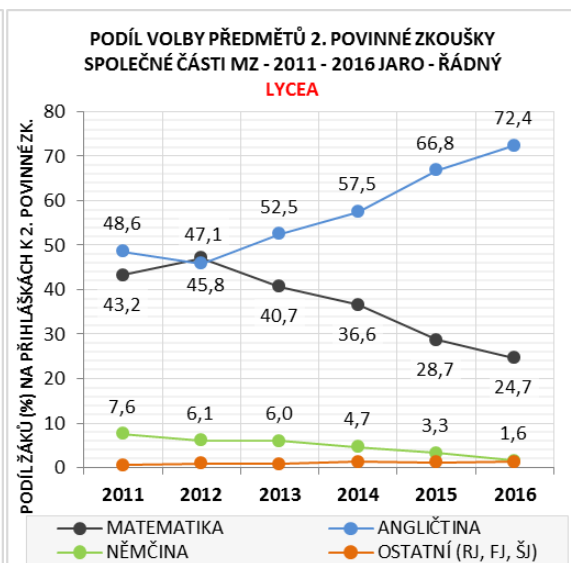
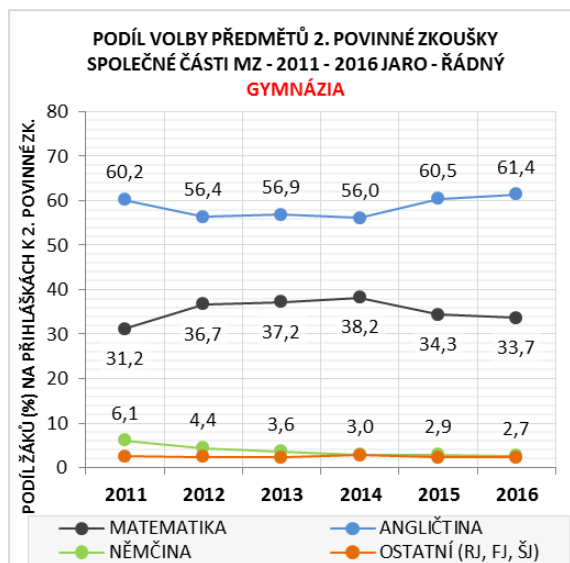
Od roku 2011 došlo k největšímu nárůstu volby angličtiny na technických SOU a nástavbách, kde se její podíl na 2. povinné zkoušce více než zdvojnásobil. Výrazný nárůst se týkal i ostatních technických oborů na SOŠ. Naopak v čase poměrně stabilní míra volby angličtiny je na gymnáziích

Němčinu, kterou si vybralo v roce 2016 celkem 3,8 % žáků, si nejvíce volí maturanti na nástavbovém studiu netechnického zaměření, její podíl zde činí 11,5 %. Kolem 5 % se pohybuje volba němčiny na SOŠ zdravotnických, pedagogických a zemědělských a na SOU netechnického směru. O něco méně, kolem 4 %, je volbou pro maturanty z technických nástaveb, hotelových SOŠ, obchodních akademií a SOŠ technických 2. Mírně podprůměrné zastoupení má němčina na gymnáziích (2,3–3 %). Ve velmi malé míře si pak

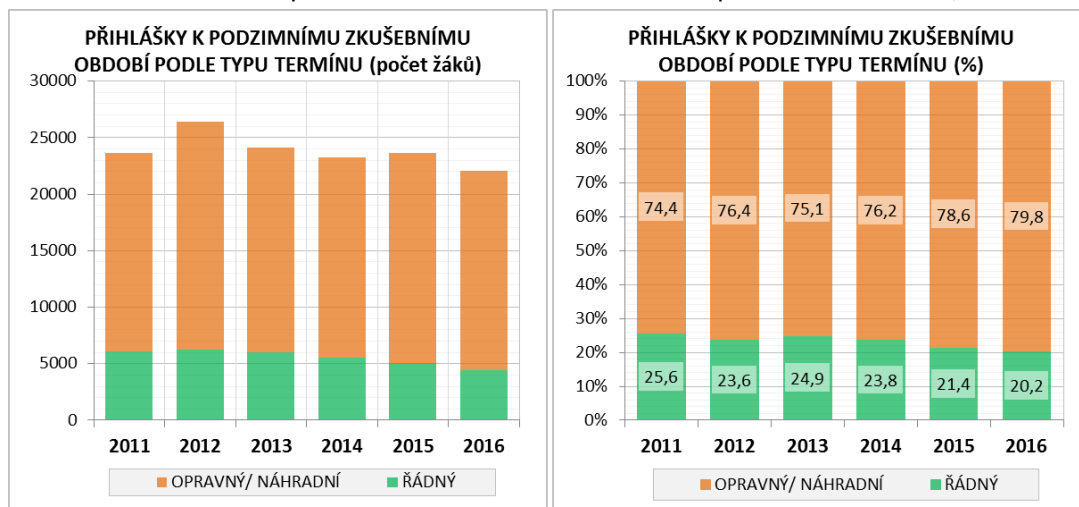
němčinu vybírají maturanti na lyceích, technických SOU a SOŠ technických 1, a to 1–1,6 %, na SOŠ technických 1 zároveň došlo k od roku 2011 vůbec největšímu ústupu od volby tohoto jazyka.

Ruštinu si zvolilo 1,7 % maturantů a od roku 2011 se volba tohoto předmětu zvýšila o 0,3 procentního bodu. Výraznější zastoupení (6,6 %) má na netechnických nástavbách, zejména díky vyššímu podílu maturantů v neprezenčních formách studia. Na technických nástavbách si ji pak vybralo 2,4 % žáků. Mírně nadprůměrný podíl (2,5–3 %) zaujímá také na SOŠ pedagogických, ekonomických a hotelových.

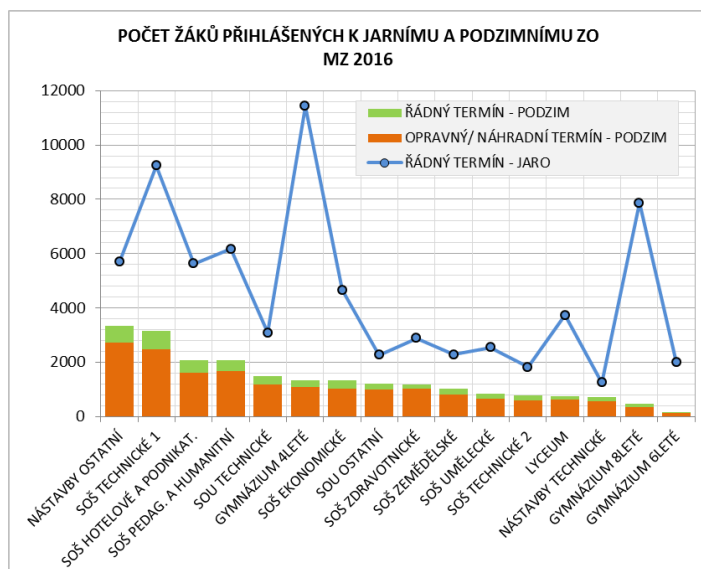

1.2.6 PŘIHLÁŠKY K PODZIMNÍMU TERMÍNU MZ

K maturitní zkoušce se v podzimním zkušebním období 2016 přihlásilo celkem 22,1 tis. maturujících (tj.

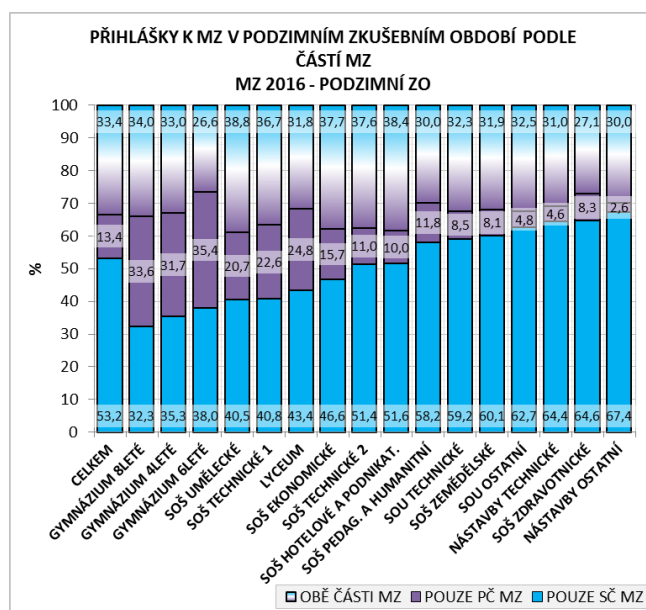
o 1,5 tis. méně než v roce 2015), z toho k řádnému termínu zkoušky 4,5 tis. (o 0,6 tis. méně než v roce 2015) a k opravné, resp. náhradní zkoušce 17,6 tis. (o 1 tis. méně než v roce předchozím).

Něco přes pětinu přihlášek tedy podali žáci hlásící se k řádnému termínu (z nich 87 podalo v podzimním ZO přihlášku k MZ poprvé). Je to nejméně od roku 2011. Zbývajících téměř 80 % jsou maturanti, kteří zkoušku opravují nebo ji konají v termínu náhradním. Celkem 9,6 % podzimních přihlášek tvoří opravné / náhradní zkoušky těch, kteří už buď v jarním ZO přistupovali k opravné / náhradní zkoušce, nebo se v jarním ZO

vůbec nehlásili a svůj řádný termín tedy datují do předchozích ročníků MZ. Podíl těchto žáků se od roku 2012 stále zvyšuje.

Ke společné části MZ se v podzimním ZO přihlásilo 19,1 tis. maturantů, tj. 86,6 % ze všech přihlášených, k profilové části podalo přihlášku 10,3 tis. maturantů, tj. 46,8 % přihlášených. Nejsilněji jsou zastoupeny obory netechnického nástavbového studia a technických SOŠ, které jsou však druhou nejpočetnější oborovou skupinou v řádném jarním termínu. V podzimním ZO 2016 tvořily přihlášky pouze ke společné části MZ 53,2 %, k samotné profilové zkoušce se hlásilo 13,4 % a obě části MZ si přihlásilo 33,4 % maturantů (z velké části žáci, kteří neukončili na jaře závěrečný ročník). Mezi gymnazisty v rámci podzimního ZO tvoří nejvyšší podíl z přihlášek ty

na profilovou (školou organizovanou) zkoušku, jen k ní se hlásí více než 30 % z nich. Opačným případem jsou pak obory nástavbového studia, zdravotnické SOŠ a netechnická i technická SOU, kde je naopak podíl přihlášek k profilové zkoušce nejnižší (2,6–8,3 %) a výrazně dominují přihlášky ke společné části MZ.

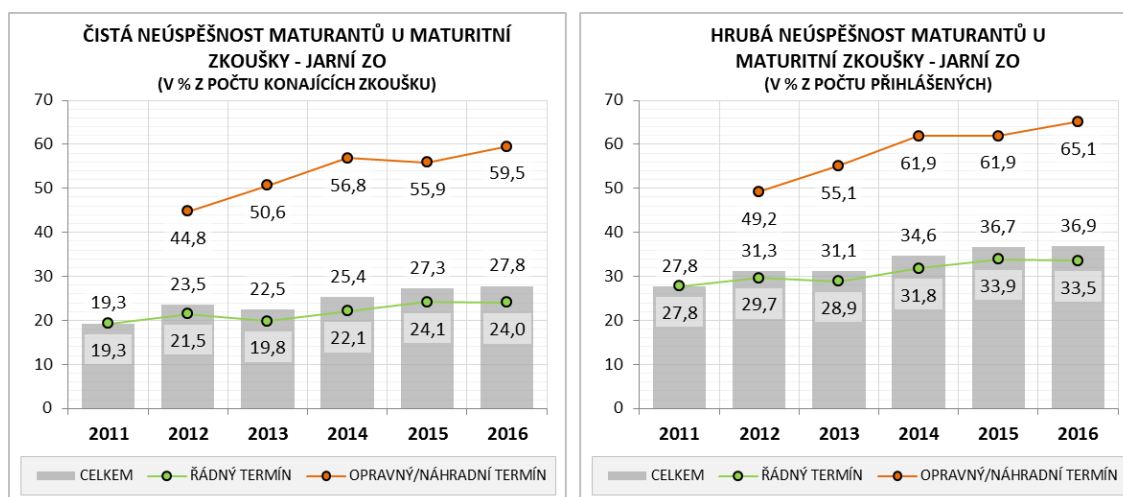
2 NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY

2.1 NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY V JARNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

2.1.1 SOUHRNNÁ NEÚSPĚŠNOST U MATURITNÍ ZKOUŠKY

K maturitní zkoušce se v jarním zkušebním období 2016 přihlásilo 81,4 tis. žáků, z nichž ji úspěšně složilo 51,3 tis. (63,1 %). Celkem 10,3 tis. (12,6 %) přihlášených zkoušku nekonalo a 19,8 tis. (24,3 %) ji nevykonalo úspěšně.

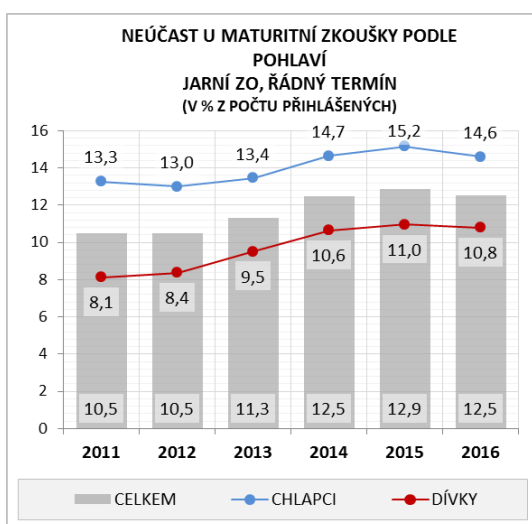
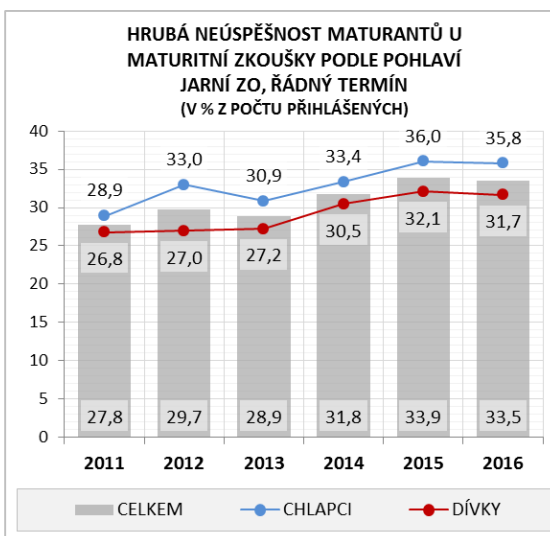
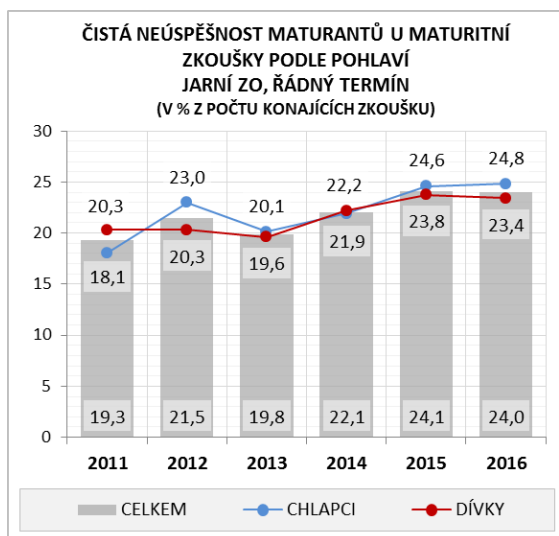
Čistá neúspěšnost, tedy podíl neúspěšných ze všech, kteří zkoušku konali, dosáhla 27,8 %. Meziročně se jedná o nárůst čisté neúspěšnosti o 0,5 p. b., od roku 2012 se pak čistá neúspěšnost zvýšila o 4,3 procentního bodu. Hrubá neúspěšnost, tedy podíl žáků, kteří maturitní zkoušku nekonali nebo u ní neuspěli, ze všech přihlášených (36,9 %) se oproti roku 2015 zvýšila o 0,2 p. b., rozdíl oproti roku 2012 pak činí 5,6 p. b.

V **řádném termínu** se k maturitní zkoušce přihlásilo 72,6 tis. žáků (89,2 % všech přihlášených), z nich 66,5 % (48,3 tis.) zkoušku úspěšně složilo, 12,5 % ji nekonalo a 21 % ve zkoušce neuspělo (15,3 tis.). Hrubá neúspěšnost se dostala v případě maturantů v řádném termínu na úroveň 33,5 %, což je o 0,4 p. b. méně než v roce předchozím, oproti roku 2011 však stoupla o 5,7 p. b. Čistá neúspěšnost činila 24 %, tedy je téměř srovnatelná s rokem předchozím, ve srovnání s rokem 2011 se jedná o nárůst o 4,7 p. b.²

² Je však třeba si uvědomit, že podíl maturantů na populačním ročníku v roce 2011 byl nižší než v roce 2016.

K opravnému či náhradnímu termínu se přihlásilo 8,8 tis. maturantů, úspěšně pak zkoušku vykonalo 34,9 % žáků, 13,8 % se ke zkoušce nedostavilo. Hrubá neúspěšnost žáků v opravném/náhradním termínu se dostala na 65,1 %, ve srovnání s rokem 2012 jde o nárůst o 15,9 p. b., oproti roku 2015 je to o 3,2 p. b. více.

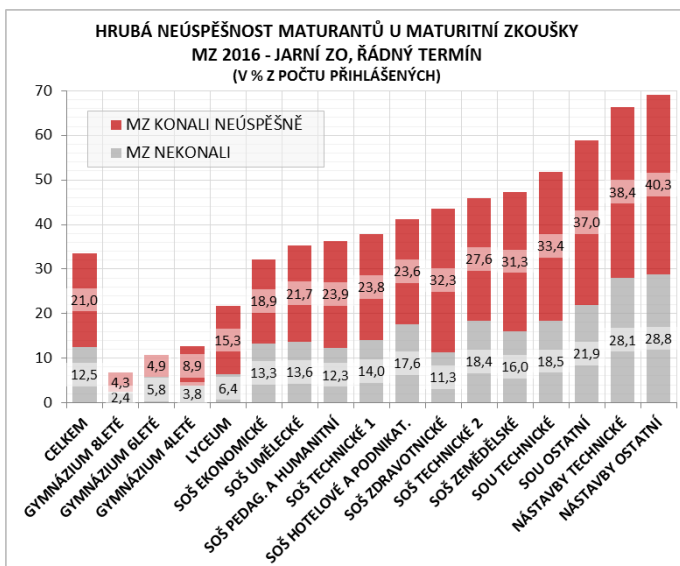
Mezi maturanty – chlapci v řádném termínu činila v roce 2016 čistá neúspěšnost 24,8 %, tedy o 0,2 p. b. více než v roce 2015. Maturantky neuspěly ve 23,4 % případů, což oproti roku 2015 znamená pokles o 0,4 p. b. Rozdíl mezi neúspěšností chlapců a dívek činil tedy 1,4 p. b., v roce 2015 to bylo 0,8 p. b. V roce 2014 byla čistá neúspěšnost u chlapců nižší o 0,3 p. b. než u dívek.

Hrubá neúspěšnost dosáhla u chlapců 35,8 %, u dívek 31,7 % a oproti roku 2015 byla u obou pohlaví nižší. Pokles tohoto ukazatele je způsoben poklesem míry neúčasti (součtu omluvených a nepřípuštěných k maturitě k počtu přihlášených, tedy meziročně o 0,6 p. b. v případě chlapců, u dívek pak o 0,2 p. b.), nikoliv samotným výkonem těch, kteří zkoušku konali.

2.1.2 OBOROVÝ POHLED

Hodnoty hrubé neúspěšnosti v jednotlivých oborech se pohybují od 6,7–69 % (tj. -80 až +105 % republikového průměru). V roce 2015 se rozpětí mezi nejlepší a nejhorší oborovou skupinou pohybovalo od 6,7 po 66,5 % (-80 až +96 % republikového průměru).

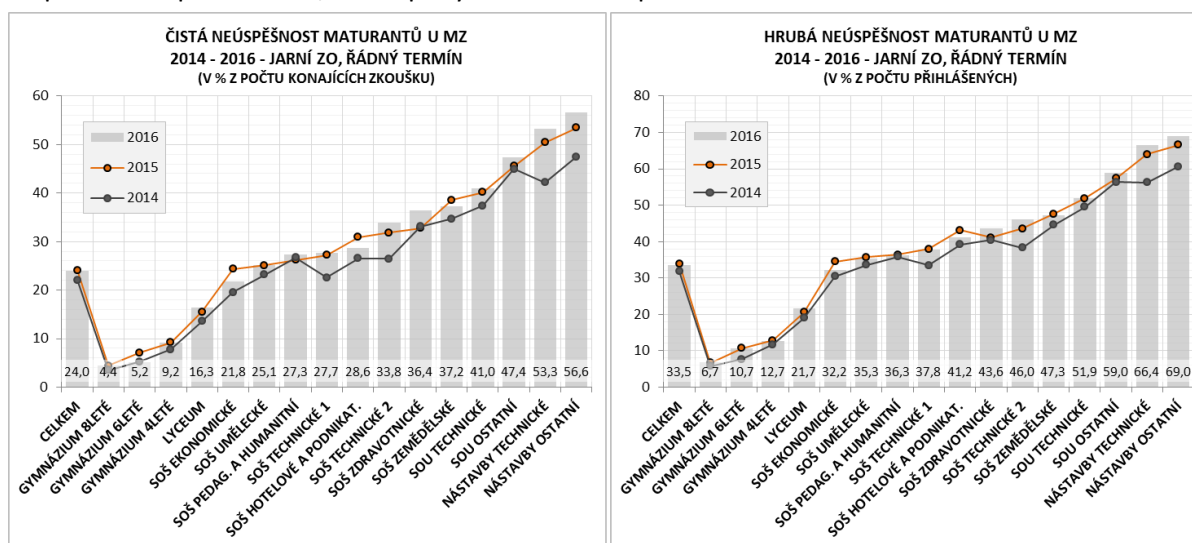
Pod celkovým průměrem hrubé neúspěšnosti se nacházejí pouze gymnázia, lycea a velmi těsně též SOŠ ekonomické, kolem průměru jsou umělecké, pedagogické a humanitní SOŠ a SOŠ

technické 1. Neúspěšnosti mezi 40 a 50 % dosahují obory hotelové a podnikatelské, zdravotnické, technologické (technické 2) a zemědělské. Nad 50 % se pak dostávají všechny obory SOU a nástaveb.

Meziročně došlo k největšímu zhoršení u zdravotnických a technologických oborů SOŠ – o 2,5 procentního bodu, stejný nárůst hrubé neúspěšnosti zaznamenaly také nastavbové obory technického i netechnického zaměření, o 1,6 procentního bodu se pak zvýšila hodnota hrubé neúspěšnosti na netechnických SOU. Lepšího výsledku v roce 2016 naopak dosáhly SOŠ ekonomické, obchodní akademie (pokles o 2,2 p. b.) a hotelové a podnikatelské SOŠ (pokles o 1,9 p. b.).

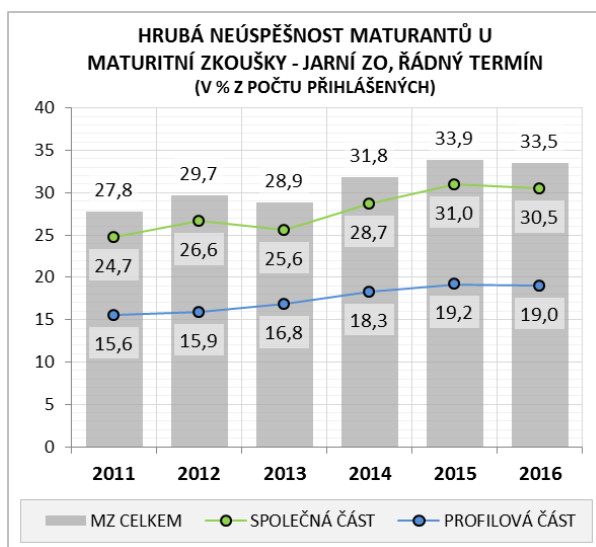
Z pohledu ukazatele čisté neúspěšnosti (celorepublikově na úrovni 24 %), tedy podílu neúspěšných z těch, kteří skutečně ke zkoušce přišli, se oborové rozpětí pohybuje od 4,4 (8letá gymnázia) po 56,6 % (netechnické nástavby). Jedná se tedy o rozdíl od -82 po +135 % republikového průměru. Loňské rozpětí kolem průměru 24,1 % se pohybovalo od -82 po +121 %.

Pořadí oborových skupin na základě čisté neúspěšnosti téměř kopíruje pořadí oborů podle ukazatele neúspěšnosti hrubé. Pod průměrem ČR se nacházejí gymnázia, lycea a na rozdíl od roku 2015 jsou zde též obchodní akademie, které vůbec nejvýrazněji snížily podíl neúspěšných (o 2,6 p. b.). Těsně nad průměrem a relativně bez velké změny oproti roku 2015 jsou umělecké, pedagogické a technické SOŠ. Dále v pořadí se nacházejí hotelové a podnikatelské SOŠ, kde došlo ke snížení neúspěšnosti o 2,3 p. b. K opačné situaci došlo na v pořadí dalších oborových skupinách – SOŠ technologických (nárůst o 2 p. b.) a zdravotnických (nárůst o 3,7 p. b.). Dále nad průměrem ČR jsou pak zemědělské obory, avšak s meziročním poklesem čisté neúspěšnosti o 1,3 p. b. Všechny obory SOU a nástaveb si oproti roku 2015 pohoršily o 0,9 až 3,1 p. b.

2.1.3 NEÚSPĚŠNOST VE SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI MZ

Z celkem 72 619 maturantů v řádném termínu přihlášených k jarnímu zkušebnímu období bylo 70 613

přihlášeno k oběma částem maturitní zkoušky a 1 900 se hlásilo pouze k profilové části MZ. Celkem 104 žáků (ze dvou škol nabízejících možnost složit International Baccalaureate) má pak v přihlášce pouze společnou část maturitní zkoušky.

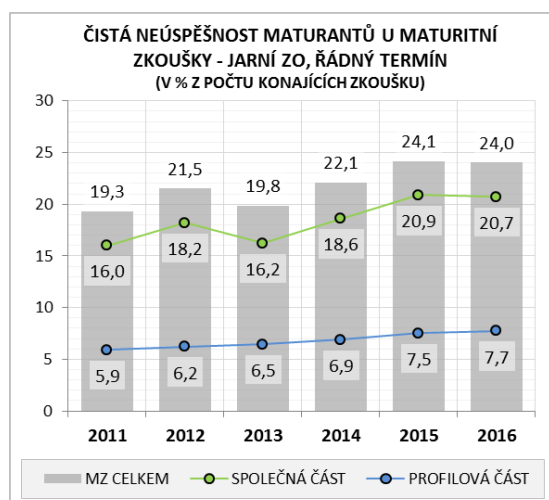
Obě části maturitní zkoušky na jaře 2016 složilo 64,3 % žáků, k tomu uspělo ještě 2,2 % těch, kteří byli přihlášení pouze k profilové části, celkem tedy úspěšně zkoušku složilo 66,5 % přihlášených maturantů v řádném termínu. Naopak neúspěch v obou částech MZ zaznamenal 3,4 % přihlášených maturantů.

Společnou část úspěšně složilo 69,5 % přihlášených, zkoušku nesložilo 18,2 % a 12,3 % přihlášených se zkoušky nezúčastnilo. U profilové části bylo úspěšných 81 % přihlášených žáků, zkoušku pak nesložilo 6,8 % a zkoušku nekonalo 12,2 % přihlášených žáků.

Hrubá neúspěšnost tak v roce 2016 dosáhla u společné části 30,5 %, což je meziročně o 0,5 p. b. méně, oproti roku 2011 jde o nárůst o 5,8 p. b.

V profilové části MZ se hrubá neúspěšnost dostala na 19 %, tedy je 0,2 p. b. nižší než v roce předchozím, avšak o 3,4 p. b. vyšší než v 1. ročníku reformované maturitní zkoušky.

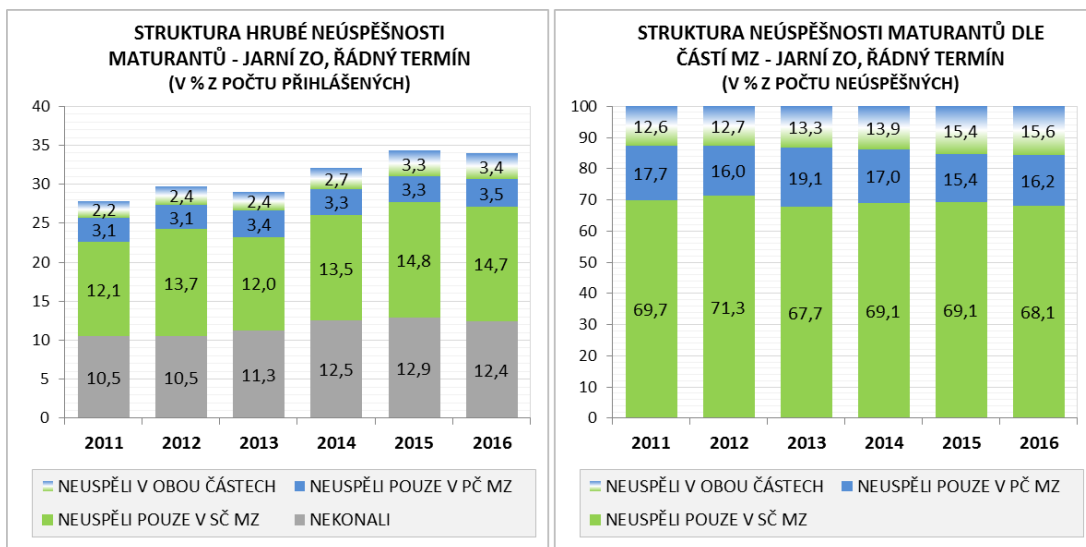
Důvod neúspěchu (faktické selhání či nekonání) se u jednotlivých částí maturitní zkoušky liší. U společné části za neúspěchem stojí ze 40 % nekonání, tj. neukončení ročníku či omluvení se ze zkoušky, 60 % pak tvoří neúspěch těch, kteří zkoušku skutečně konali. U profilové části MZ činí neukončení ročníku či nekonání zkoušky z jiného důvodu 64 %, vlastní neúspěšné složení zkoušky pak 36 %.

Čistá neúspěšnost u SČ MZ dosáhla 20,7 %, což je o 0,2 p. b. méně než v roce 2015, oproti roku 2011, kdy se tento ukazatel pohyboval vůbec nejnižší, se jedná o nárůst o 4,7 p. b.

V profilové části neuspělo 7,7 % konajících zkoušku a trend velmi pozvolného růstu neúspěšnosti od roku 2011 zůstal zachován. Meziroční nárůsty čisté neúspěšnosti se pohybují mezi 0,2–0,6 p. b., nejvíce mezi lety 2014 a 2015, od roku 2011 tak nárůst činí 1,8 p. b.

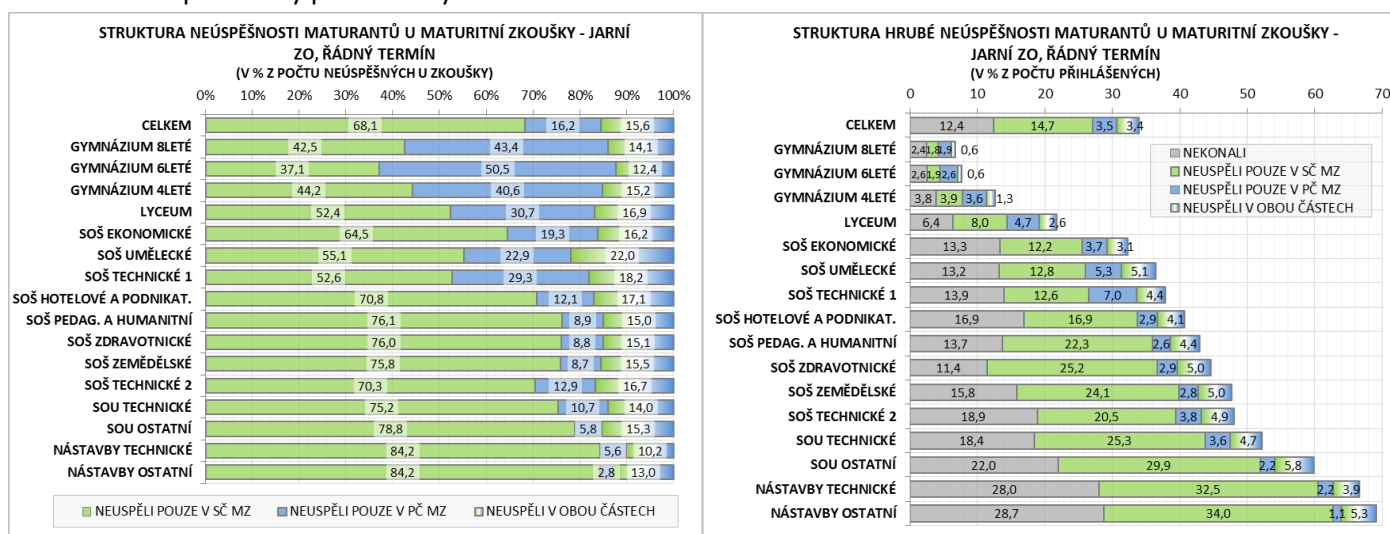
Z celkového počtu přihlášených žáků tvoří 14,7 % neúspěšní pouze ve společné části, 3,5 % neúspěšní pouze v profilové části a 3,4 % ti, kteří neuspěli v obou částech zároveň. Dále pak 12,4 % žáků zkoušku nekonalo. Oproti roku 2015 nepatrně narostl podíl těch, kteří byli neúspěšní v PČ MZ či souběžně v obou částech.

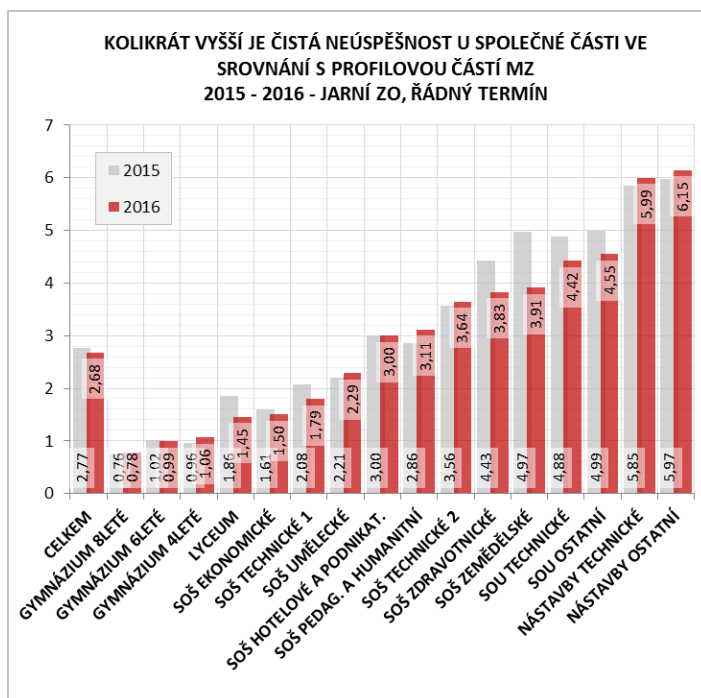
Z celkového počtu maturantů v řádném jarním termínu 2016, kteří se zkoušky zúčastnili a byli v ní neúspěšní, neuspělo v obou jejích částech 15,6 %. Potvrzuje se tak trend růstu skupiny dvojnásobně neúspěšných od roku 2011 (o 3 p. b.). Neúspěšní pouze ve společné části tvoří 68,1 % všech neúspěšných (je to o 1 p. b. méně než v roce 2015 a o 3,2 p. b. méně než v roce 2012, kdy tato skupina zaujímala nejvyšší podíl). Podíl neúspěšných v profilové části ze všech neúspěšných je pak 16,2 %, tedy o 0,8 p. b. vyšší než v roce 2015.

2.1.4 OBOROVÝ POHLED NA NEÚSPĚŠNOST U SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI

Struktura celkové neúspěšnosti u MZ v jarním zkušebním období z hlediska podílu jednotlivých jejich částí se napříč obory poměrně výrazně liší.

Čistá neúspěšnost u společné části se pohybuje od 2,5 % v případě 8letých gymnázií po 55,4 % u netechnických nástaveb. V profilové části MZ je rozpětí čisté neúspěšnosti od 2,6 % (8letá gymnázia) po 13,2 % (SOŠ technické 1).

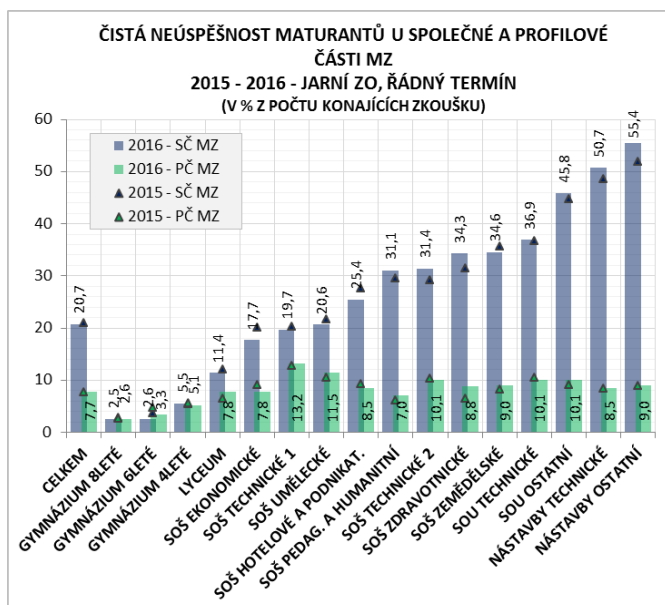

Poměr míry neúspěšnosti u společné vs. profilové části na úrovni celé ČR je 2,68 : 1 a napříč jednotlivými obory se pohybuje od 0,78 : 1 po 6,15 : 1. V roce 2015 činil tento poměr na úrovni celé maturitní populace 2,77 : 1 a v jednotlivých oborech se pohyboval od 0,76 : 1 po 5,97 : 1. Čím nižší tento poměr je, tím jsou nároky ze strany školy na vlastní úroveň maturantů vyšší.

Nejnižších hodnot tak dosahuje tento poměr dle očekávání na gymnáziích, lyceích, obchodních akademiích a SOŠ technických 1. Naopak s výrazným odstupem nejvyšší je tento ukazatel obecně v nástavbovém studiu, pak na všech typech SOU a na zemědělských

a zdravotnických SOŠ. Kolem průměru tohoto ukazatele jsou umělecké, hotelové a podnikatelské, pedagogické a humanitní a technologické SOŠ.

Míra neúspěšnosti ve **společné části MZ** u jednotlivých oborových skupin v řádném termínu se pohybuje od -88 % pod republikovým průměrem po +168 % republikového průměru. V roce 2015 bylo toto rozpětí od -88 % po +147 % celkového průměru, který činil 20,9 %.

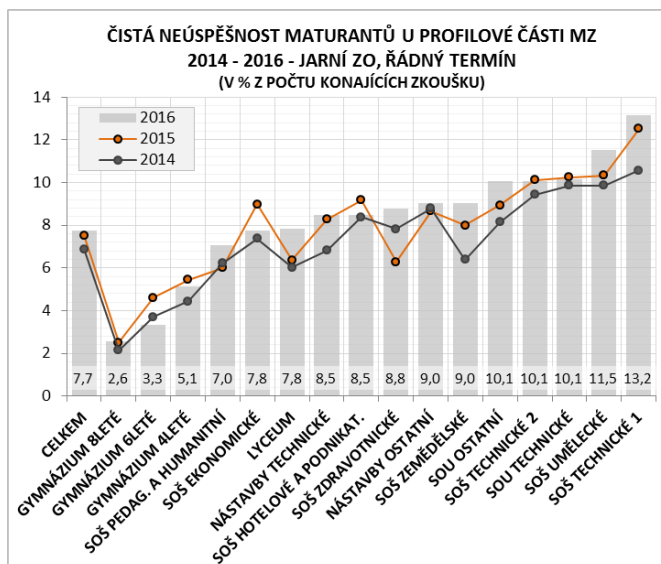
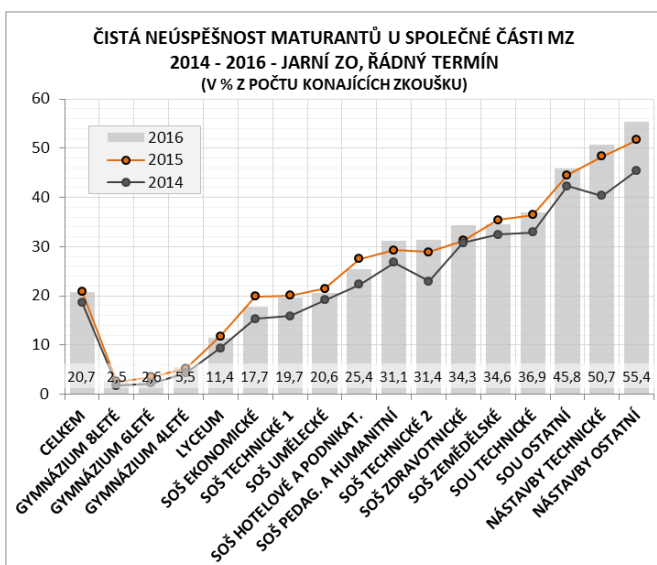

Pod průměrem ČR se v roce 2016 pohybují vedle gymnázií ještě lycea, obchodní akademie a SOŠ technické 1. Na průměru ČR se nacházejí umělecké obory SOŠ a 5 až 10 procentních bodů nad průměrem jsou SOŠ hotelové a podnikatelské, pedagogické a humanitní a technologické. Dále 13 až 14 p. b. nad průměrem se nacházejí obory zdravotnické a zemědělské. Ještě dále od průměru (o 16 p. b.) jsou technické obory SOU a 25–35 p. b. nad celkovým průměrem jsou netechnické obory SOU a obory nástaveb.

Zlepšení oproti roku 2015 ve společné části MZ se týkalo oborových skupin ze spektra pod celkovým průměrem a kolem něj. Nejvýrazněji si polepšily SOŠ ekonomické a hotelové SOŠ (shodně o 2,1 p. b.). Nárůst podílu neúspěšných se týkal nejvýrazněji netechnických nástaveb (o 3,7 p. b.), SOŠ zdravotnických (o 3 p. b.), SOŠ technologických (o 2,5 p. b.) a technických nástaveb (o 2,4 p. b.).

Z rozpětí hodnot čisté neúspěšnosti v profilové části MZ vyplývá, že míra mezioborové diverzifikace je výrazně nižší a rozdílné je i pořadí oborů. Oborové skupiny s nejnižší mírou neúspěšnosti jsou 67 % pod průměrem, ty s nejvyšší mírou neúspěšnosti pak +70 % nad průměrem ČR.

V roce 2015 činilo toto rozpětí -67 % až +66 % celkového průměru.

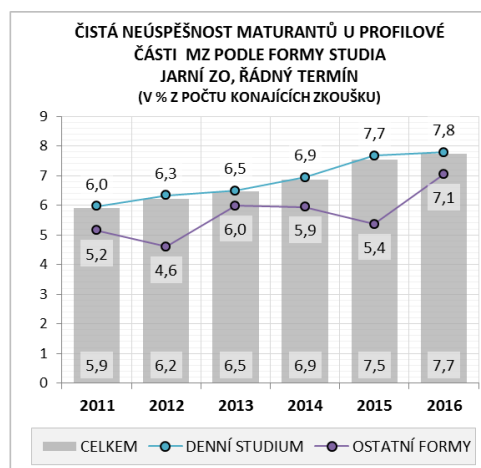
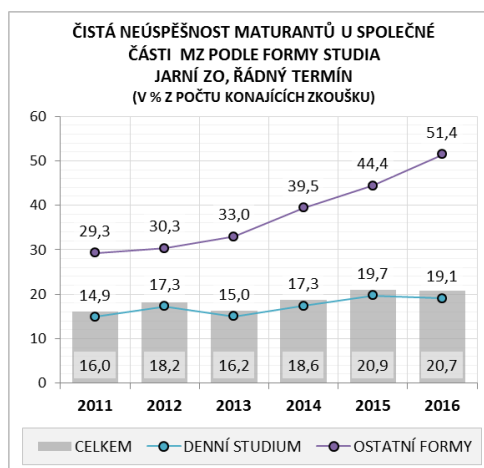

Mezi obory s čistou neúspěšností pod průměrem ČR (7,7 %) patří vedle gymnázií ještě pedagogické a humanitní SOŠ. Přesně na průměru jsou lycea a obchodní akademie. Lehce nad průměrem se umístily technické nástavby, hotelové a zdravotnické SOŠ, netechnické nástavby a zemědělské SOŠ. Dále od průměru jsou pak SOŠ technologické a všechny obory SOU. Nejvyšší míru čisté neúspěšnosti mají stejně jako v letech předchozích umělecké SOŠ a zejména pak SOŠ technické 1.

Největší nárůst čisté neúspěšnosti u PČ MZ ve srovnání s rokem 2015 byl zaznamenán

(podobně jako u SČ MZ) u zdravotnických SOŠ (o 2,5 p. b.), nárůst o 1–1,5 p. b. se týká lyceí, uměleckých a zemědělských SOŠ a netechnických SOU. Nižší čistou neúspěšnost v PČ MZ (stejně jako v SČ MZ) je u obchodních akademií a 6letých gymnázií (o 1,3 p. b.).

Při hrubém dělení maturitní populace podle formy studia se ukazuje setrvalý trend rostoucí neúspěšnosti v SČ MZ v neprezenčních formách studia. To souvisí mimo jiné s výše zmíněným nárůstem neúspěšnosti

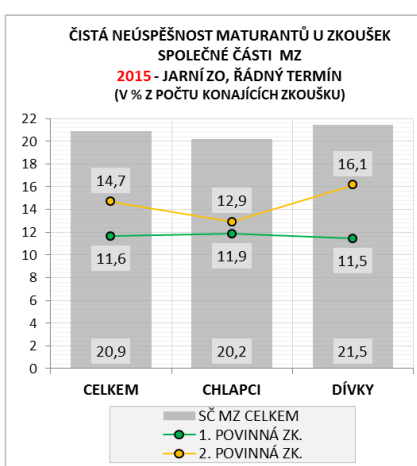
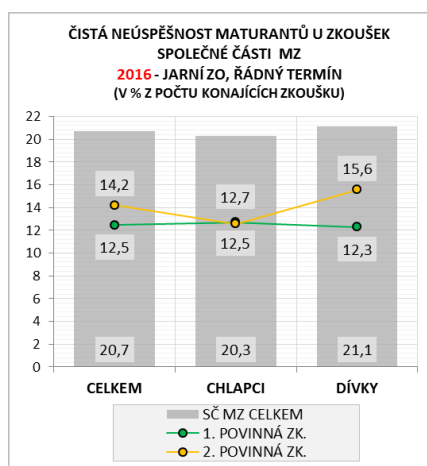
zejména u nástavbových oborů, které mají v rámci neprezenční formy studia nejvyšší zastoupení (72 %), a dále s nárůstem neúspěšnosti u pedagogických oborů, jejichž zastoupení v neprezenčním studiu v posledních dvou letech výrazně posílilo – v roce 2016 tvoří 26 %.

Čistá neúspěšnost v SČ MZ se v jarním zkušebním období 2016 dostala u žáků v denní formě studia na úroveň 19,1 %, tedy 1,7 procentního bodu pod celkový průměr, oproti roku předchozímu jde o pokles o 0,6 p. b. Maturanti v neprezenčních formách studia neuspěli ve více než polovině případů, meziročně tak jde o nárůst o 7 procentních bodů, oproti roku 2011 pak o 22 procentních bodů.

Zcela opačné uspořádání z pohledu formy studia ukazují výsledky profilové části MZ, kde čistá neúspěšnost maturantů denní formy studia kopíruje celou maturitní populaci a má tudíž stoupající tendenci. U neprezenčních forem je podíl neúspěšných ve všech ročnících reformované MZ nižší než u denní formy, ač se v roce 2016 přiblížil na odstup pouhého 0,7 procentního bodu. Meziročně si tak žáci neprezenčních forem studia pohoršili o 1,7 procentního bodu.

2.1.5 NEÚSPĚŠNOST PODLE ZKOUŠEK A PŘEDMĚTŮ SPOLEČNÉ ČÁSTI MZ

2.1.5.1 PRVNÍ A DRUHÁ POVINNÁ ZKOUŠKA

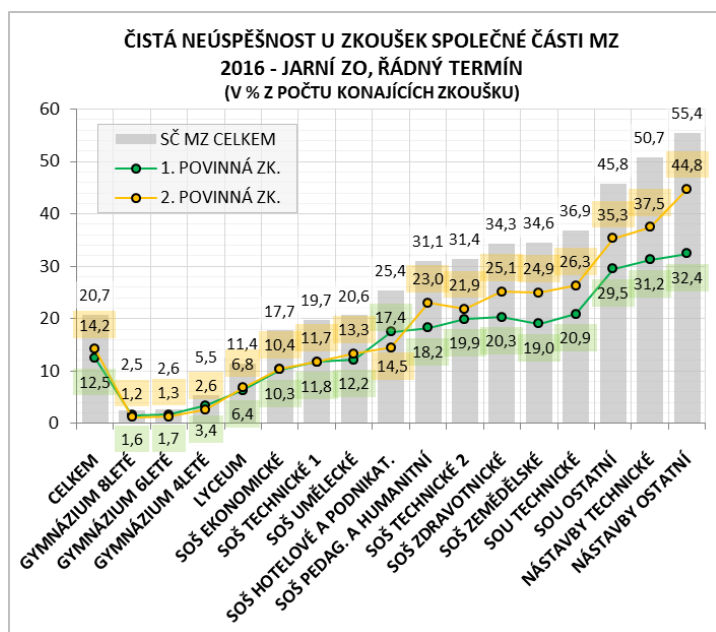

Čistá neúspěšnost u 1. povinné zkoušky, tedy českého jazyka a literatury,³ se v řádném jarním termínu dostala na úroveň 12,5 %, což znamená meziroční nárůst o 0,8 procentního bodu. V případě chlapců vzrostla na 12,7 % o 0,9 p. b. U dívek podíl neúspěšných dosáhl 12,3 %, tedy o 0,8 p. b. více než v roce 2015.

Ve druhé povinné zkoušce došlo naopak meziročně k poklesu neúspěšnosti o 0,5 procentního bodu na 14,2 %. Mezi chlapci se jednalo o pokles o 0,4 p. b., a podíl neúspěšných tak činí 12,5 %. U dívek neúspěšnost klesla o 0,6 p. b. na 15,6 %.

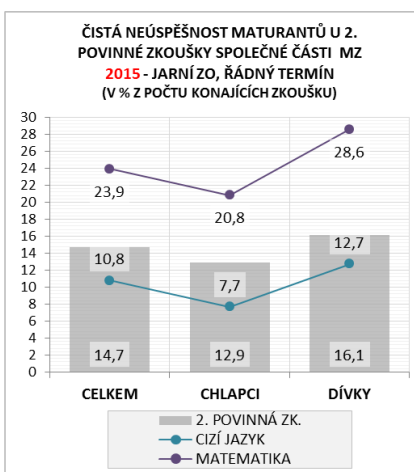
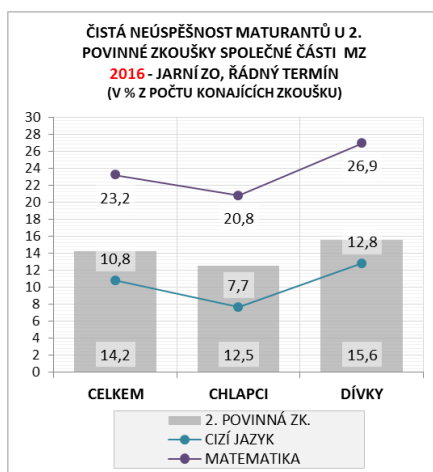
³ Zkouška z českého jazyka a literatury se skládá z ústní zkoušky, didaktického testu a písemné práce. Aby maturant zkoušku složil, musí být úspěšný ve všech třech jejích částech.

Podílem neúspěšných, kteří se ke zkoušce skutečně dostavili, se 1. a 2. zkouška dostávají v roce 2016 na rozdíl 1,7 p. b., v roce 2015 činil tento odstup 3,1 p. b.

Při oborovém porovnání se ukazuje, že s rostoucí celkovou mírou neúspěšnosti u SČ MZ se odstup výsledků 1. a 2. povinné zkoušky zvyšuje. Zatímco u gymnázií je výsledek z českého jazyka nepatrně horší než u 2. povinné zkoušky, u nástavbových oborů je tomu přesně naopak a rozdíl v neúspěšnosti činí 6, resp. 12 p. b. Výjimkou z odborných škol jsou hotelové a podnikatelské SOŠ, kde výsledek češtiny je o 3 p. b. horší, než je výsledek druhé zkoušky.

2.1.5.2 MATEMATIKA A CIZÍ JAZYK

Podíl neúspěšných žáků v předmětu matematika se v jarním zkušebním období řádného termínu 2016 dostal na úroveň 23,2 %, tedy oproti předchozímu roku se o 0,7 p. b. snížil.⁴ Cizí jazyky v úhrnu vykázaly čistou neúspěšnost 10,8 % a meziročně tak zůstávají na stejných hodnotách.

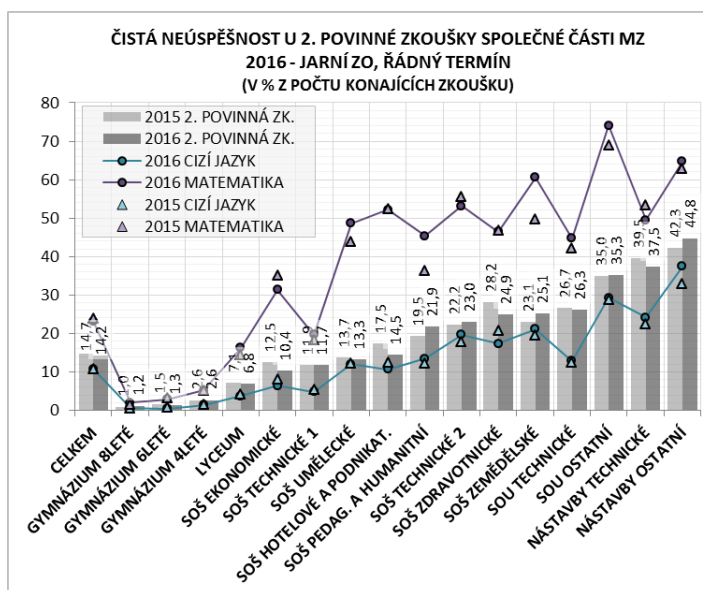
Odstup výsledků z matematiky a jazyků činí 12,4 p. b., neúspěšnost matematiky je tak 2,1násobkem neúspěšnosti v cizích jazycích (v roce 2015 byl odstup 13,1 p. b., matematika měla 2,2x vyšší podíl neúspěšných).

Neúspěšnost chlapců v matematice je 20,8 %, což je o 2,4 p. b. méně, než je celkový průměr neúspěšnosti v tomto předmětu. Meziročně zůstal jejich výsledek beze změny. V cizích jazycích byla jejich neúspěšnost 7,7 %, což je o 3,1 p. b. méně, než je republikový průměr a od roku 2015 se tento výsledek také nezměnil. Dívky dosáhly v matematice neúspěšnosti 26,9 %, tedy o 3,7 % bodu více než průměr ČR a meziročně se zhoršily o 0,3 p. b. V cizích jazycích činila neúspěšnost dívek 12,8 %, tedy o 2 p. b. více, než je celkový průměr. Meziročně jde o nepatrný nárůst neúspěšnosti o 0,1 p. b.

Napříč obory se podíl neúspěšných z těchto dvou povinně volitelných částí SČ MZ významně liší, platí však, že v žádné oborové skupině není podíl neúspěšných v cizích jazycích vyšší, než podíl neúspěšných v matematice, což je stejné jako v předchozím roce. Na úrovni celé maturitní populace je neúspěšnost u matematiky 2,1x vyšší než u cizích jazyků (rozdíl je 12,4 p. b.).

⁴ U druhé povinné (volitelné) zkoušky má na výsledky vliv struktura žáků, kteří si zkoušku v daném roce vyberou.

Na gymnáziích je neúspěšnost v matematice oproti cizím jazykům 2,8x (8letá) až 6x (6letá) vyšší. Podíl neúspěšných se v jarním zkušebním období 2016 v cizích jazycích pohybuje od 0,5 (6letá) po 1,5 % (4letá) a meziročně nedošlo k výrazným změnám. V matematice neuspělo v těchto oborech od 2 (8letá) do 5,1 % (4letá) žáků. Na 8letých oborech se čistá neúspěšnost zvýšila oproti roku 2015 o 0,4 p. b., na 6letých naopak o 0,3 p. b. klesla, 4letá gymnázia zůstala beze změny.

Lycea vykazují v roce 2016 4,3x vyšší neúspěšnost u matematiky než v cizích jazycích (v roce 2015 to bylo 3,4x). Čistá neúspěšnost zde byla u cizích jazyků 3,7 %, meziročně tak klesla o 0,5 p. b. V matematice neuspělo 16,2 % žáků, což představuje naopak nárůst od roku 2015 o 1,9 p. b.

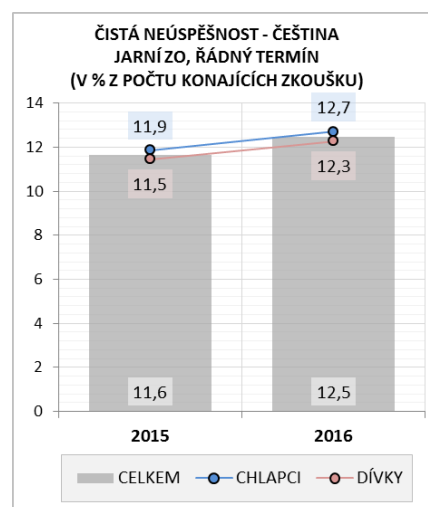
V rámci oborů SOŠ je neúspěšnost v matematice 2,7x až 4,9x vyšší než v cizích jazycích a do jisté míry platí, že čím je celkový podíl neúspěšných u 2. povinné zkoušky vyšší, tím je tento rozdíl v neúspěšnosti v matematice a cizích jazycích nižší. Na obchodních akademiích je tak ze všech SOŠ nejvyšší rozdíl – v matematice neuspělo 31,3 % žáků, v cizích jazycích 6,4 % žáků a podíl těch, co neuspěli v matematice je 4,9x vyšší, než je tomu u cizích jazyků. Obdobná situace je i na hotelových a podnikatelských SOŠ. Na SOŠ technických 1 a uměleckých je podíl neúspěšných v matematice 4,1x vyšší než v cizích jazycích, na technických oborech skupiny 2 pak 3,4x. Na zbývajících oborech SOŠ (pedagogické, zemědělské a zdravotnické) neuspěl u matematiky 2,7–2,9x vyšší podíl maturantů než v cizích jazycích.

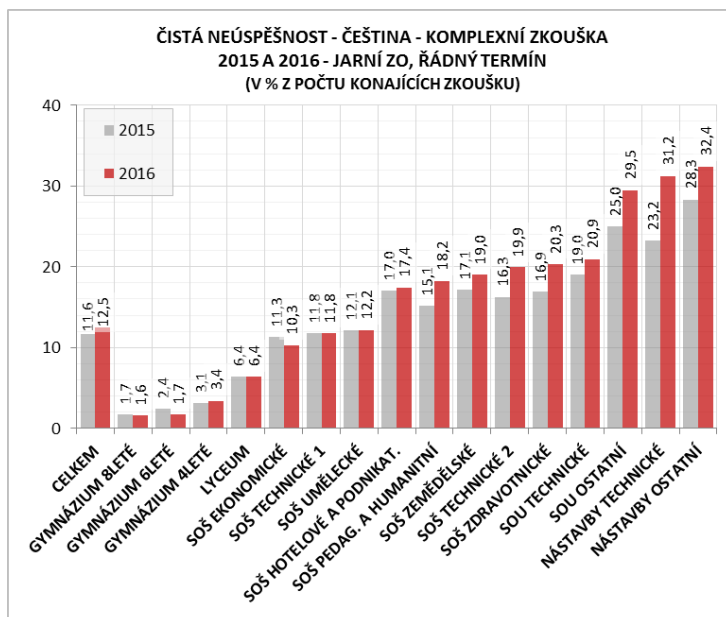
Na SOU technického zaměření neuspěl v matematice 3,4x a na netechnických oborech SOU 2,5x vyšší podíl žáků, než tomu bylo u cizích jazyků. Nástavbové obory pak mají podíl neúspěšných v matematice 2,1x (technické obory) a 1,7x (netechnické obory) vyšší.

2.1.5.3 NEÚSPĚŠNOST V ČEŠTINĚ

Neúspěšnost maturantů v řádném termínu v jarním zkušebním období 2016 u zkoušky z českého jazyka a literatury meziročně vzrostla o 0,83 procentního bodu z 11,63 na 12,47 %. U chlapců vzrostla o 0,86 p. b. z 11,85 % na 12,71 %, u dívek o 0,82 procentního bodu z 11,45 % na 12,27 %. Chlapci stejně jako v roce 2015 neuspěli ve srovnání s dívkami u zkoušky častěji, nicméně rozdíl neúspěšností činí pouze 0,4 p. b.

Neúspěšnost v oborových skupinách se pohybuje od 1,6 % (8letá gymnázia) do 32,4 % (netechnické obory nástaveb), tedy od 13 do 260 % celorepublikového průměru.

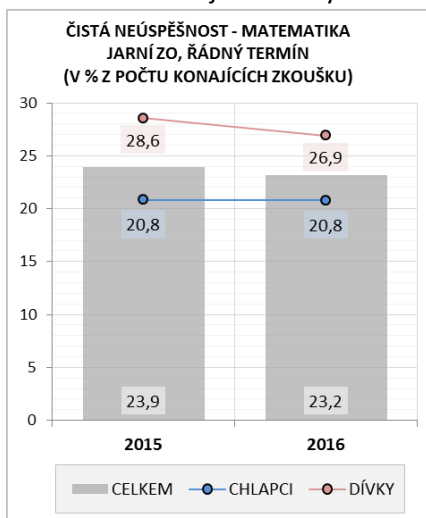
Neúspěšnost pod úrovní průměru ČR vykazují vedle gymnázií a lyceí ještě obchodní akademie, v pásnu průměru se pohybují maturanti technických a uměleckých oborů SOŠ a 5–8 p. b. nad průměrem jsou ostatní obory SOŠ a technická SOU. Netechnická SOU a nástavbové obory se pak pohybují 17–20 procentních bodů nad průměrem ČR.

Největší podíl neúspěšných maturantů je na technických nástavbách, kde došlo k nárůstu neúspěšnosti o 8 procentních bodů, netechnických SOU (nárůst neúspěšnosti o 4,5 p. b.)

a nástavbách ostatních (nárůst neúspěšnosti o 4,1 p. b.). Na pedagogických, zdravotnických a technologických oborech SOŠ narostla meziročně neúspěšnost o 3 až 4 procentní body. Skoro o 2 p. b. pak narostla neúspěšnost na zemědělských SOŠ a na technických SOU. Obory těsně kolem průměru a pod ním zaznamenaly změny do 1 procentního bodu, přičemž ke zlepšení o 1 p. b. došlo na obchodních akademiích a o 0,7 p. b. na 6letých gymnáziích.

2.1.5.4 NEÚSPĚŠNOST V MATEMATICE

Pro matematiku jako druhý maturitní předmět se v roce 2016 rozhodlo 27,2 % maturantů v řádném termínu. Republiková neúspěšnost v jarním zkušebním období činila 23,2 % (ve srovnání s rokem 2015 pokles o 0,7 procentního bodu).

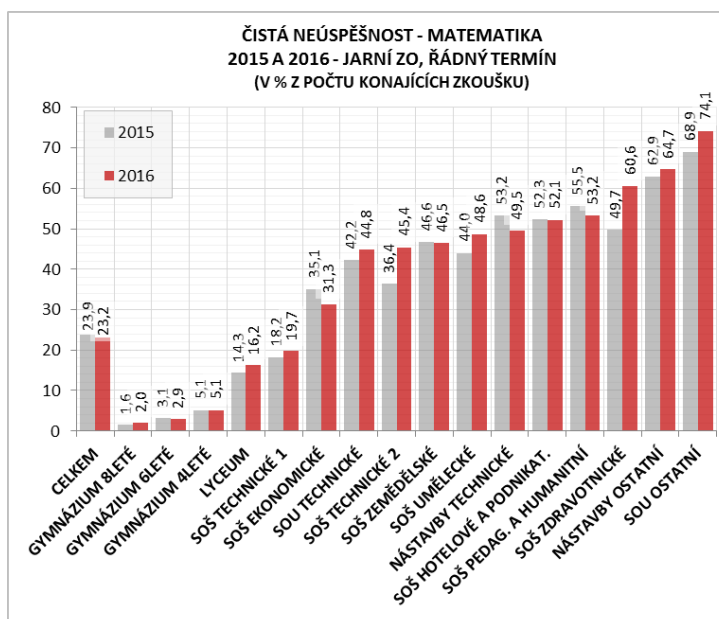
Proti nejčastěji volenému předmětu 2. povinné zkoušky – angličtině – je neúspěšnost v matematice vyšší o 13,5 procentního bodu. Proti minulému roku se tento mezipředmětový rozdíl snížil o 0,6 procentního bodu.

Podíl neúspěšných mezi chlapci dosáhl v roce 2016 hodnoty 20,8 %, neúspěšnost dívek je vyšší o 6,1 procentního bodu (26,9 %). Neúspěšnost chlapců se proti roku 2015 nezměnila, neúspěšnost dívek klesla o 1,6 procentního bodu.

Rozdíly v neúspěšnosti⁵ mezi jednotlivými oborovými skupinami jsou v matematice výrazně větší než u češtiny, pohybují se od 2 % (8letá gymnázia) do 74,1 % (netechnické obory SOU), tedy v intervalu od 8 % do 320 % celkového průměru.

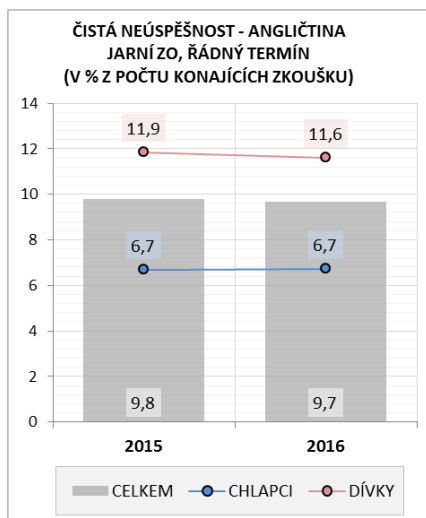
⁵ Při posuzování neúspěšnosti u jednotlivých oborů je vždy potřebné si uvědomit, že výsledek zkoušky je závislý na výkonu těch, kteří si ji v daném roce vyberou.

Pod průměrem se nacházejí gymnázia (neúspěšnost do 5 %), lycea (16,2 %) a technické SOŠ (19,7 %). S poměrně výrazným odstupem pak následují nad celkovým průměrem obchodní akademie (31,3 %). Neúspěšnost kolem 45 % vykazují technické obory SOU, technologické a zemědělské obory SOŠ. Dále nad průměrem s neúspěšností 49–53 % se nacházejí umělecké (kde si matematiku volí méně než 4 % maturantů), hotelové a pedagogické obory SOŠ a technické nástavby. S podílem neúspěšných nad 60 % skončily zdravotnické SOŠ, netechnické nástavby (64,7 %) a netechnické obory SOU (74,1 %).

K největšímu meziročnímu nárůstu neúspěšnosti došlo na zdravotnických SOŠ (o 11 p. b.), dále na technologických SOŠ (o 9 p. b.), na netechnických SOU a uměleckých SOŠ (o 5 p. b.). K poklesu neúspěšnosti oproti roku 2015 naopak došlo na obchodních akademiích a technických nástavbách (o 4 p. b.) a na pedagogických SOŠ (o 2,4 p. b.).

2.1.5.5 NEÚSPĚŠNOST V ANGLIČTINĚ⁶

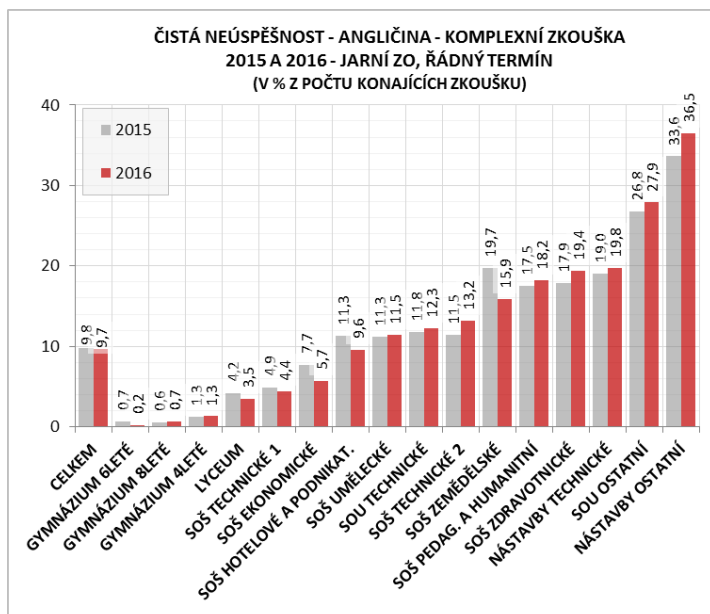

Rok 2016 tak potvrdil trend stoupající volby angličtiny v rámci 2. zkoušky. V tomto roce si ji zvolilo téměř 70 % maturantů (v roce 2015 ještě jen 63 %) v řádném termínu.

Celková neúspěšnost činila na jaře 2016 celkem 9,7 % (meziroční pokles o 0,1 bodu); neúspěšnost chlapců zůstala na úrovni z roku 2015, tj. 6,7 %, neúspěšnost dívek byla 11,6 % (o 0,3 p. b. méně než v roce 2015). Podíl neúspěšných mezi dívkami je o 4,9 p. b. vyšší než u chlapců.

Oborové průměry neúspěšnosti se pohybují v intervalu 0,2 % (8letá gymnázia) až 36,5 % (netechnické obory nástaveb).

⁶ Zkouška z cizího jazyka se skládá z didaktického testu, písemné práce a ústní zkoušky. Zde jsou prezentovány výsledky za celek.

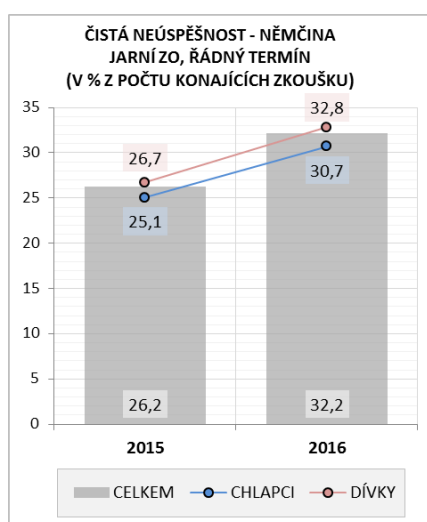

Pod úrovní republikového průměru vykazují čistou neúspěšnost gymnázia (0,2–1,3 %), lycea (3,5 %) dále technické obory SOŠ a obchodní akademie (4,4 a 5,7 %). Na úrovni průměru se pohybují hotelové a podnikatelské, umělecké a technologické obory SOŠ a technické obory SOU (od 9,6 do 13,2 %). Výše nad průměrem se nacházejí zemědělské obory SOŠ (15,9 %) a neúspěšnost mezi 18–20 % pak vykazují obory pedagogické a zdravotnické a technické obory SOŠ a technické obory SOU (od 18,2 do 19,8 %). Nejvyšší neúspěšnost (2,9–3,7x vyšší než je průměr) měli maturanti v netechnických

oborech SOU (27,9 %) a nástavbového studia (36,5 %).

Mezi oborové skupiny, které si meziročně pohoršily, patří zejména ty s vyšší mírou neúspěšnosti – netechnické nástavby (o 2,9 p. b.), netechnická SOU, technické nástavby a zdravotnické SOŠ (o 0,9–1,5 p. b.). Zhoršili se též maturanti na technologických SOŠ (o 1,8 p. b.). Ke zlepšení meziročně došlo na zemědělských SOŠ (pokles neúspěšnosti o 3,3 p. b.), dále na ekonomických a hotelových SOŠ (pokles neúspěšnosti o 2, resp. 1,7 p. b.).

2.1.5.6 NEÚSPĚŠNOST V NĚMČINĚ

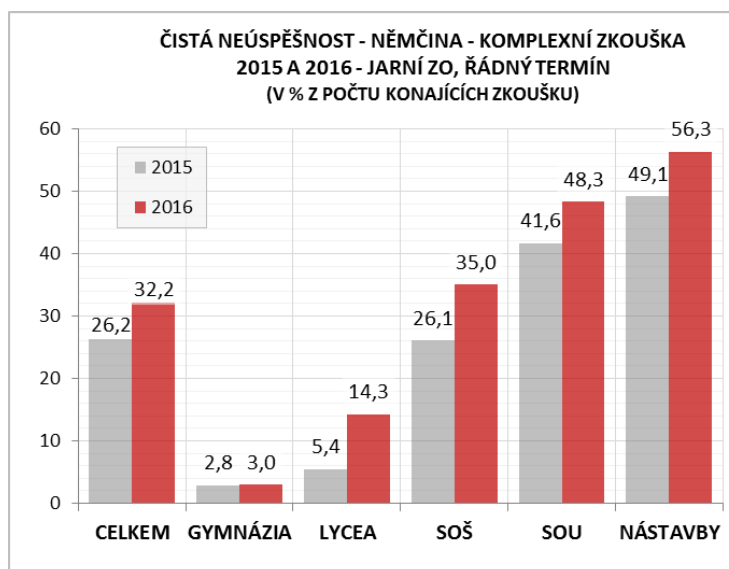

U němčiny od roku 2011 dochází k poklesu zájmu o zkoušku, v roce 2016 tak žáci, kteří si ji zvolili, tvořili pouhých 3,8 % maturitní populace (v roce 2015 to bylo 5,2 %). V absolutních počtech se k němčině přihlásilo 2 665 žáků a zkoušku konalo 2 135 z nich.

Oborové složení „němčinařů“ je zcela odlišné od skupiny maturantů, která si vybírá angličtinu či matematiku. Převažují zde žáci ze studijně slabších oborových skupin – netechnických nástaveb a SOU, jejichž podíl se oproti roku 2015 ještě navýšil z 22 na 27 %, což mimo jiné vysvětluje zvýšenou míru neúspěšnosti v roce 2016. Dále je zde vyšší podíl žáků z pedagogických a humanitních, hotelových a podnikatelských SOŠ. Gymnazisté tvoří 21 % všech maturujících z němčiny.

Čistá neúspěšnost v roce 2016 stoupla na 32,2 %, tj. o 5,9 p. b. oproti roku předchozímu. Neúspěšnost chlapců byla 30,7 % (meziroční nárůst o 5,7 p. b.), u dívek pak činila 32,8 % (meziroční nárůst o 6,1 p. b.).

Z důvodu relativně malého vzorku je zvoleno hrubší oborové třídění. Pod republikovým průměrem čisté neúspěšnosti se nacházejí gymnázia a lycea, kde zkoušku nevykonala úspěšně 3 %, resp. 14,3 % maturujících. Mezi žáky z lyceí se jedná o meziroční nárůst o 8,9 % p. b. Mírně nad průměrem jsou pak žáci ze SOŠ s podílem neúspěšných 35 % a meziročním nárůstem o 9 p. b. Výrazně nad republikovým výsledkem jsou maturanti ze SOU s čistou neúspěšností 48,3 % a nárůstem oproti roku 2015 o 6,6 p. b. Podíl neúspěšných 56,3 % vykazují žáci z nástavbového studia, kteří si meziročně pohoršili o 7,2 p. b.

2.1.5.7 NEÚSPĚŠNOST V OSTATNÍCH JAZYCÍCH⁷

Ruštinu si v roce 2016 zvolilo 1 191 žáků, tj. 1,7 % všech maturujících. Ke zkoušce se dostavilo 1 024 z nich a jejich neúspěšnost činila 14,1 %, což je o 8,3 procentního bodu více než v roce 2015, kdy zkoušku konalo 1 110 maturantů.

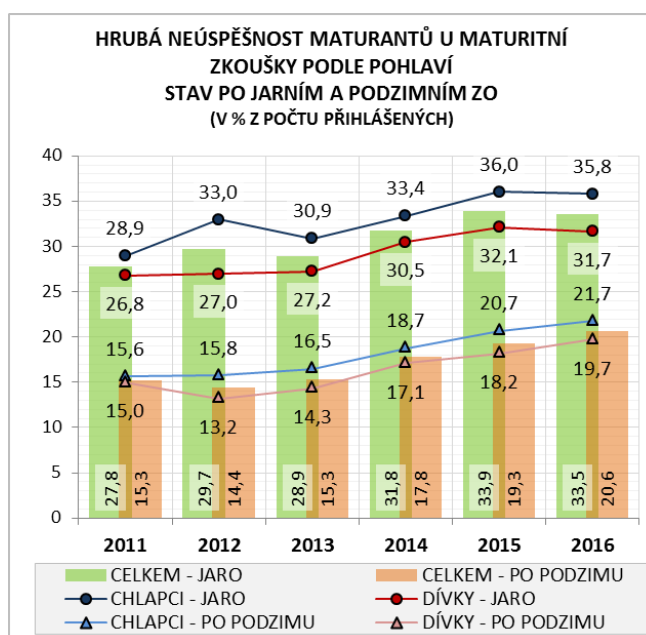
Francouzštinu si vybralo za svou druhou povinnou zkoušku 129 žáků v řádném termínu, 127 ji pak skutečně konalo a neúspěchem skončila pro 3,9 % z nich (5 žáků), v roce 2015 neuspělo 2,9 % (4 žáci).

Španělštinu byla volbou pro 144 maturantů, z toho zkoušku skutečně konalo 135 z nich a neuspělo 2,6 % (4 žáci), v roce 2015 neuspělo 4,4 % (6 žáků).

2.2 NEÚSPĚŠNOST PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

2.2.1 SOUHRNNÁ NEÚSPĚŠNOST U MZ

Hrubá neúspěšnost maturantů, kteří se na jaře nebo poprvé až na podzim 2016 přihlásili v řádném termínu k MZ, byla po podzimním zkušebním období 20,6 %. Z těchto 72,7 tis. přihlášených maturantů tak po dvou zkušebních obdobích nezískalo maturitní vysvědčení celkem 15,0 tis. žáků. Z původní hodnoty 33,5 % v jarním zkušebním období klesla hrubá neúspěšnost o 38,5 %, tedy o 12,9 procentního bodu a jedná se o nejmenší úbytek míry hrubé neúspěšnosti mezi jarním a podzimním termínem od roku 2011. Z žáků, kteří ani po podzimním ZO

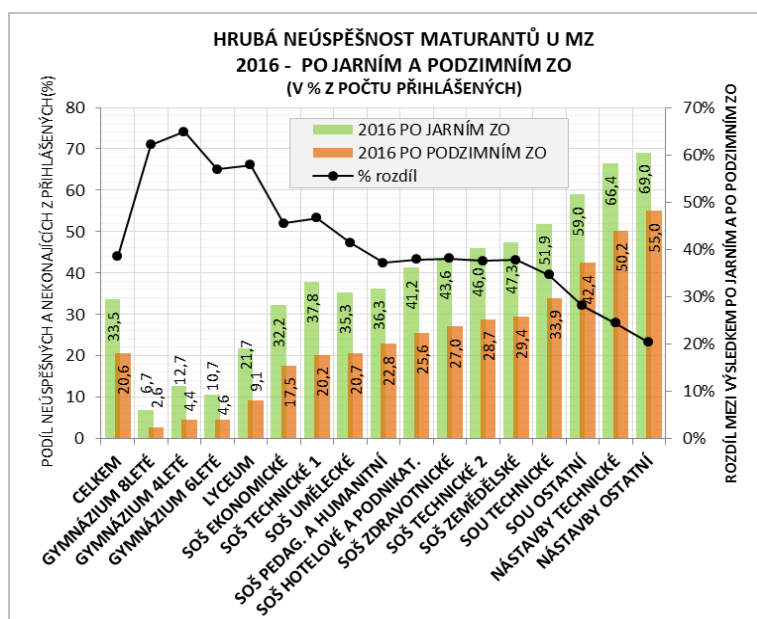

⁷ Francouzštinu a španělštinu si převážně volí žáci gymnázií.

nezískali maturitní vysvědčení, je 58 % těch, kteří u zkoušky neuspěli, a 42 % pak tvoří ti, kteří zkoušku nekonali⁸ (na jaře byl tento poměr 63 : 37).

Hrubá neúspěšnost chlapců po dvou zkušebních obdobích činí 21,7 % a je o 2 procentní body vyšší než u dívek (19,7 %). V případě chlapců klesla z jarní hodnoty (35,8 %) o 14,1 procentního bodu, u dívek pak o 12 procentních bodů (z 31,7 %).

Časové srovnání ukazuje, že rok 2016 byl po podzimním zkušebním období pro maturanty nejméně úspěšný – meziročně došlo k nárůstu hrubé neúspěšnosti o 1,3 procentního bodu, u chlapců pak o 1,1 a u dívek o 1,5 p. b. Od roku 2012 tak přetrvává růstový trend, přičemž nejvyšší meziroční rozdíl vykazaly roky 2013 a 2014 (2,5 p. b.). Od roku 2012 se hrubá neúspěšnost po podzimu zvýšila o 6,2 p. b.

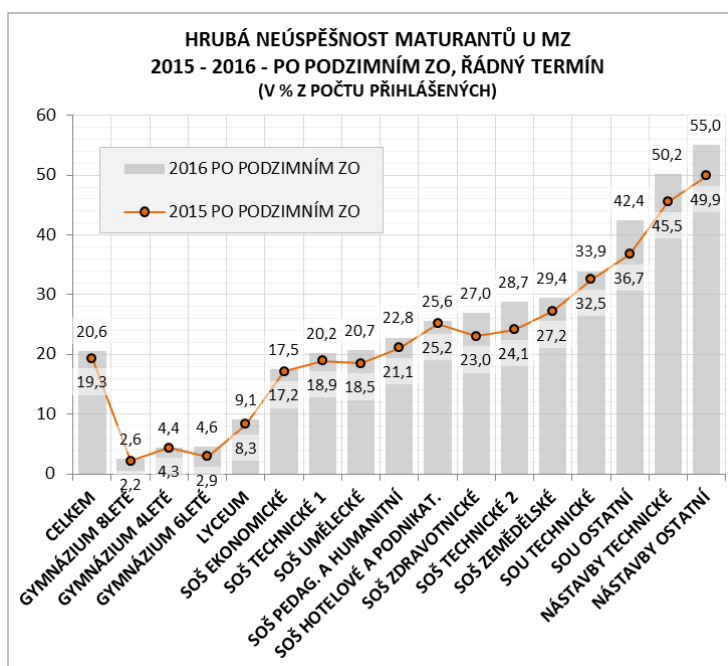
Ukazatel hrubé neúspěšnosti po podzimním zkušebním období napříč obory do jisté míry odráží jarní hodnoty. Největší relativní pokles neúspěšnosti mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím vykazala gymnázia (o 57–65 % „jarní“ hodnoty) a lycea (o 58 %). Vzhledem k obecně nízké úrovni hrubé neúspěšnosti se však na gymnáziích jednalo o pokles o 4,1–8,3 p. b., v lyceích neúspěšnost klesla o 12,6 p. b.

Oborové skupiny pohybující se kolem republikového průměru, tj.

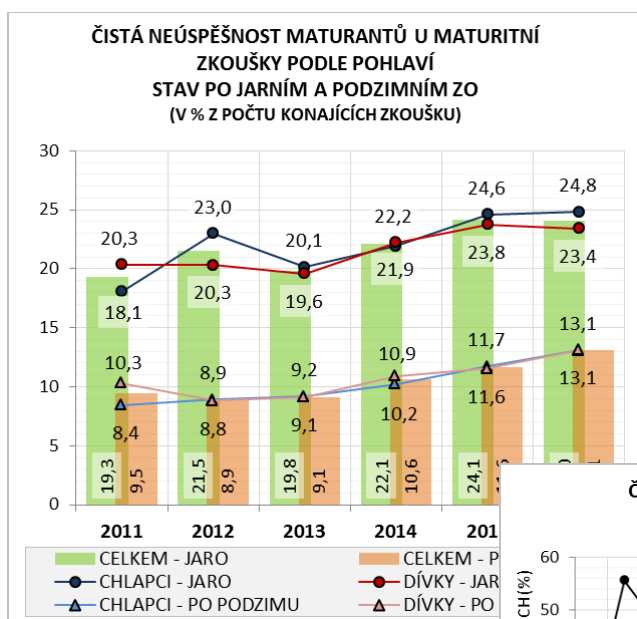
technické, ekonomické a umělecké SOŠ s neúspěšností po podzimu 2016 kolem 17,5–20,7 %, si oproti jaru polepšily o 14,6–17,6 procentního bodu. Technické obory SOŠ si druhým, podzimním termínem polepšily nejvíce. Ostatní obory SOŠ umístěné lehce nad průměrem s neúspěšností od 22,8 do 29,4 % zaznamenaly pokles od 13,5 do 17,9 p.b. Dále od celkového průměru na úrovni 33,9 % se nacházejí technické obory SOU, jejichž pokles oproti jaru činí 18 p. b. S výrazným odstupem následují netechnická SOU, kde po podzimu neuspělo 42,4 % a pokles od jara je 16,6 p. b. Hrubá neúspěšnost nad 50 % se pak týká nástavby – technické obory 50,5 %, netechnické 55 % – a její pokles od jara činí 16,2, resp. 14 p. b.

⁸ Bud' nedokončili závěrečný ročník střední školy, nebo se ke zkoušce nedostavili.

Výše meziročního rozdílu hrubé neúspěšnosti po podzimním zkušebním období, který na úrovni celku tvoří 1,3 p. b., se nejvýrazněji projevila u oborových skupin s nejvyšší hodnotou hrubé neúspěšnosti. U netechnických SOU a obou skupin nástavbového studia činí meziročně nárůst hrubé neúspěšnosti 4,7–5,7 p. b. Nad celkovým průměrem je i rozdíl hrubé neúspěšnosti u technologických a zdravotnických SOŠ – 4, resp. 4,6 p. b. Umělecké a zemědělské SOŠ vykázaly meziroční nárůst neúspěšnosti 2,2 p. b. U ostatních oborů je nárůst oproti roku 2015 menší než 2 p. b., nejmenší pak byl u gymnázií, obchodních akademií a pedagogických SOŠ (do 0,4 p. b.).

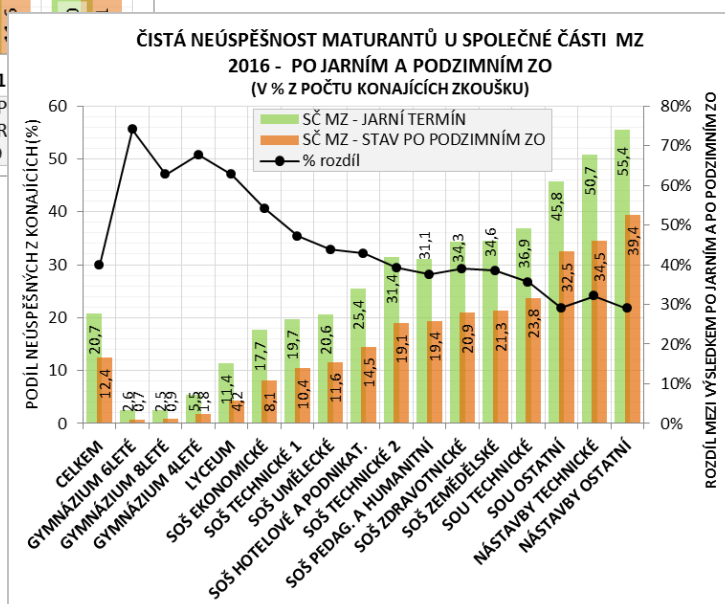
Čistá neúspěšnost, tedy podíl neúspěšných žáků, kteří v roce 2016 maturitní zkoušku konali, dosáhla po podzimním zkušebním období úrovně 13,1 %, a to shodně u chlapců i u dívek.

Meziroční zvýšení o 1,5 procentního bodu bylo o 0,5 p. b. vyšší než zvýšení mezi rokem 2014 a 2015. Ve srovnání s rokem 2012 se čistá neúspěšnost zvýšila o 4,2 p. b., a to velmi podobně u chlapců i u dívek.

Ve srovnání s čistou neúspěšností v jarním zkušebním období se po podzimním termínu jedná o pokles o 45,5 %, na podzim tak získalo maturitní vysvědčení dalších 10,9 % těch, kteří konali maturitní zkoušku.

Čistá neúspěšnost u maturitní zkoušky po podzimním zkušebním období je nejnižší na gymnáziích (1–2,5 %) a na lyceích (5,6 %). Pod průměrem celku se nacházejí ještě obchodní akademie a technické SOŠ 1 (9,7 %, resp. 12,8 %). Průměr představují obory umělecké (13,4 %), mírně v pásmu nadprůměru se pak nacházejí hotelové a podnikatelské, pedagogické a humanitní SOŠ (15,3 %,

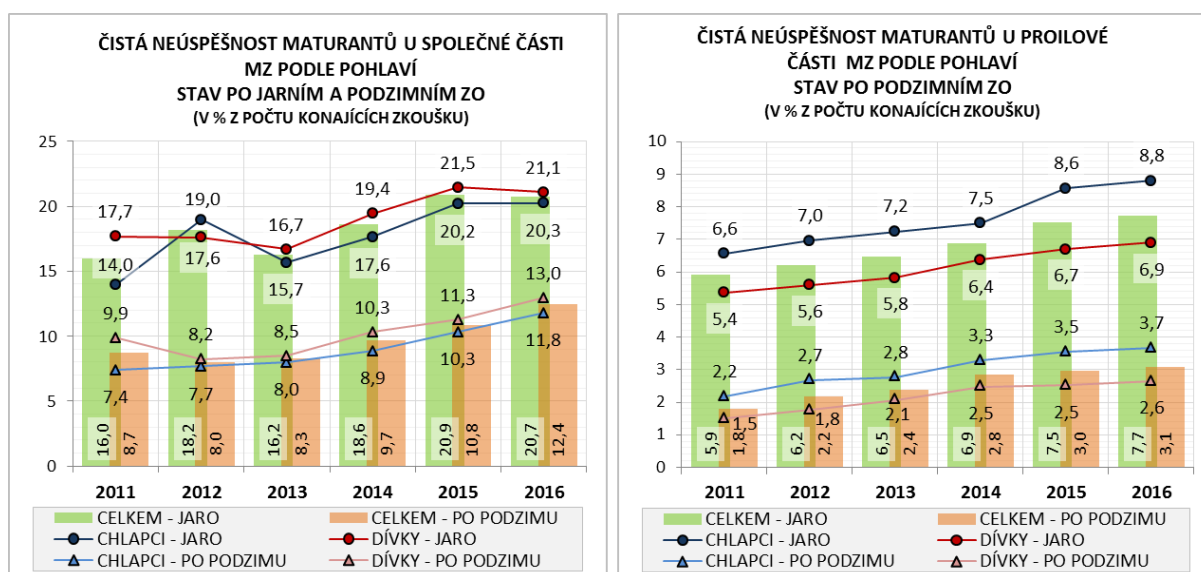
resp. 16 %). Zbytek oborů SOŠ se pohybuje s čistou neúspěšností kolem 20 až 22 %. Čtvrtinovou neúspěšnost vykazují technické obory SOU, necelá třetina pak neuspěla na netechnických SOU. Více než 35% neúspěšnost a nejmenší pokles v podílu neúspěšných oproti jarnímu zkušebnímu období (24 a 28 %) je pak v nástavbovém studiu technického zaměření, necelých 40 % žáků neuspělo po podzimu 2016 na netechnických nástavbách.

2.2.2 NEÚSPĚŠNOST VE SPOLEČNÉ A PROFILOVÉ ČÁSTI MZ

Čistá neúspěšnost maturantů ve společné části MZ se po podzimním zkušebním období dostala na hodnotu 12,4 %, oproti jaru poklesla o 8,3 p. b. V profilové části pak činila 3,1 %, oproti jaru došlo k poklesu o 4,6 p. b. Meziročně se neúspěšnost ve společné části zvýšila o 1,6 procentního bodu, v profilové o 0,1 procentního bodu.

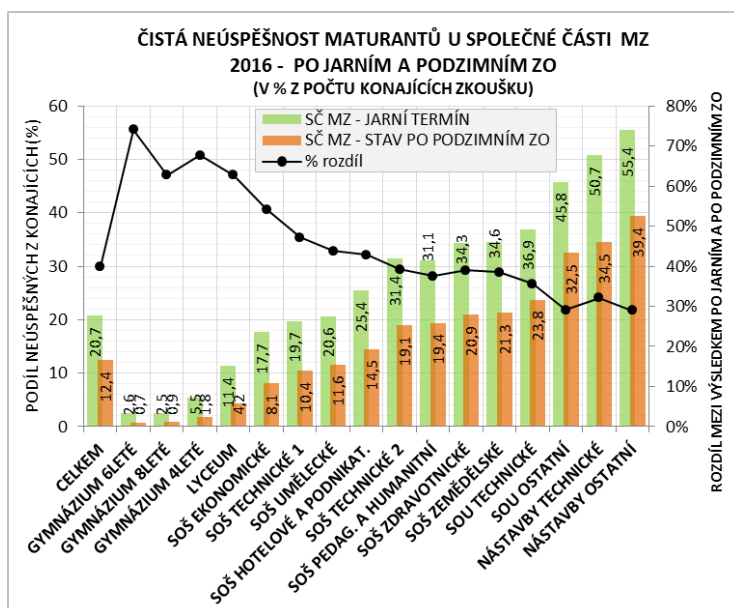
Po dvou zkušebních termínech je neúspěšnost ve společné části v průměru 4x vyšší než v části profilové. V jednotlivých oborových skupinách se však poměr neúspěšnosti v obou částech pohybuje od 1:1,3 (6letá gymnázia) až po 1:7,4 (pedagogické a humanitní SOŠ). Ve všech oborech se tedy státní část maturitní zkoušky dostává podílem neúspěšných nad část profilovou.

Celková čistá neúspěšnost dívek ve společné části MZ po dvou zkušebních obdobích činí 13,0 %, což je pokles o 8,1 p. b. oproti neúspěšnosti po jarním termínu (21,1 %). U chlapců klesla čistá neúspěšnost o 8,5 p. b., a to z hodnoty 20,3 % na jaře na 11,8 % po obou termínech. U dívek je celková čistá

neúspěšnost ve společné části MZ o 1,2 p. b. vyšší než u chlapců. Mezi rokem 2015 a 2016 došlo ke zvýšení ukazatele celkové čisté neúspěšnosti, a to u dívek o 1,7 p. b., u chlapců o 1,5 p. b.

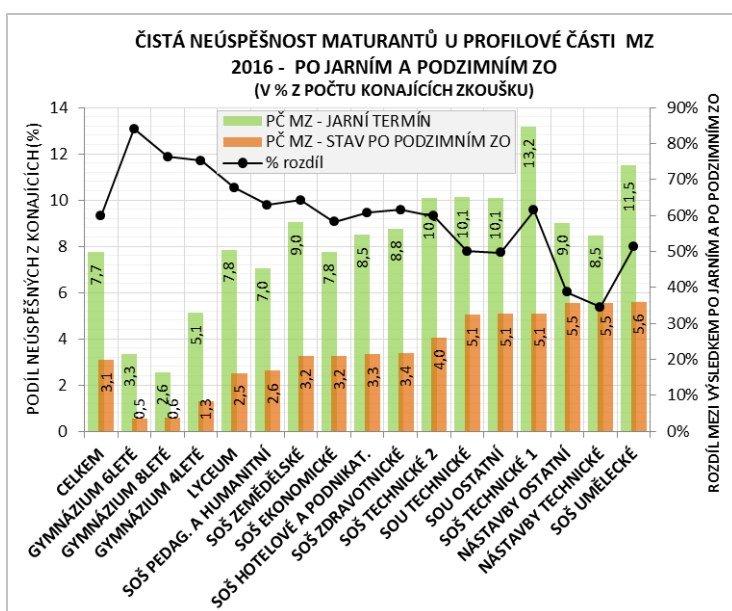
Co se týká profilové části MZ, je pokles celkové čisté neúspěšnosti nepatrně vyšší u chlapců, nabývá hodnoty 5,1 p. b. (z jarní hodnoty 8,8 % na 3,7 % po obou termínech). U dívek nabývá celková čistá neúspěšnost v profilové zkoušce po obou termínech MZ hodnoty 2,6 % a oproti jaru došlo k poklesu o 4,3 p. b. U chlapců je celková čistá neúspěšnost v PČ MZ o 1,1 p. b. vyšší než u dívek. Meziročně došlo ke zvýšení hodnoty celkové čisté neúspěšnosti u chlapců o 0,2 p. b., u dívek o 0,1 p. b.

Čistá neúspěšnost ve společné části maturitní zkoušky po podzimním maturitním termínu je nejnižší na gymnáziích (0,7–1,8 %), lyceích (4,2 %) a SOŠ ekonomických (8,1 %). Pod průměrem celku se nacházejí SOŠ technické 1 (10,4 %) a SOŠ umělecké (11,6 %). Naopak nejvyšší hodnotu čisté neúspěšnosti po obou termínech MZ vykazují nástavby ostatní (39,4 %) a nástavby technické (34,5 %). Na těchto oborech je i největší rozdíl v čisté neúspěšnosti po jarním termínu a celkově, tj. o 17,3 p. b. u nástavbách ostatních, resp. o 17,6 p. b. u nástavbách

technických.

Největší relativní rozdíl mezi jarním a podzimním výsledkem **společné části MZ** lze vidět u gymnázií, kde došlo k poklesu podílu neúspěšných, kteří zkoušku konali, o 63–74 %. V absolutním vyjádření se však jedná o nízké hodnoty, jelikož míra neúspěšnosti se pohybuje na jaře do 5,5 %, po podzimu pak do 1,8 % (pokles tedy činí 1,9 až 3,7 p. b.). Na lyceích je pokles neúspěšnosti mezi jarním zkušebním obdobím a podzimním zkušebním obdobím 63 %, tedy 7,1 p. b. Stále nadprůměrné zlepšení díky druhému pokusu je patrné na obchodních akademiích, technických, uměleckých a hotelových SOŠ (o 54–43 %, resp. 9,1–10,9 p. b.). Ostatní obory SOŠ vykázaly posun mezi jarním a podzimním zkušebním obdobím v SČ MZ 38–39 %, resp. 11,7–13,4 p. b. Následují technické obory SOU (o 36 %, resp. 13,1 p. b.) a s odstupem pak netechnické obory SOU a všechny obory nástavbového studia (o 29–32 %, resp. 13,3–16,3 p. b.).

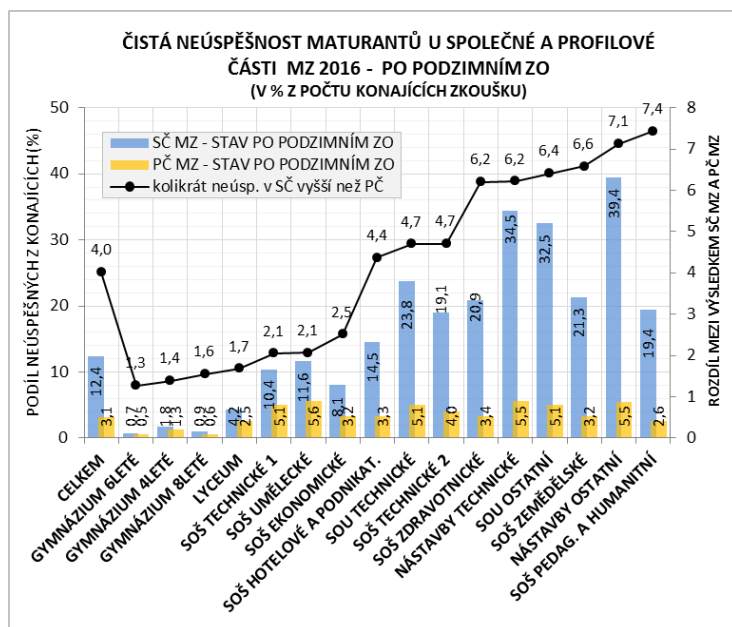

Čistá neúspěšnost v profilové části MZ po jarním a podzimním termínu je nejnižší na gymnáziích (0,5–1,3 %), lyceích (2,5 %) a SOŠ pedagogických a humanitních (2,6 %). Těsně nad celorepublikovým průměrem se nacházejí SOŠ zemědělské (3,2 %), SOŠ ekonomické (3,2 %), SOŠ hotelové a podnikatelské (3,3 %) a SOŠ zdravotnické (3,4 %). Nejvyšších hodnot celková čistá neúspěšnost nabývá na SOŠ uměleckých (5,6 %), nástavbách technických a ostatních (5,5 %).

Posun mezi jarní mírou neúspěšnosti a stavem po podzimu v rámci **profilové**

zkoušky 2016 činil v průměru 60 % a v jednotlivých oborových skupinách se pohyboval od 84 % (6letá gymnázia) po 35 % (technické obory nástavbách). Distribuce míry neúspěšnosti je však u školou organizované zkoušky výrazně plošší než u státní části – od 0,8 % do 5,6 %, tedy 17 % pod celkovým průměrem až 181 % nad ním.

Jak je z posledních dvou grafů patrné, na SOŠ technických 1 a SOŠ uměleckých je hodnota celkové čisté neúspěšnosti ve společné části MZ nižší než celorepublikový průměr a hodnota celkové čisté neúspěšnosti v profilové části je vyšší než celorepublikový průměr. Naopak je tomu u SOŠ pedagogických a humanitních a SOŠ zemědělských, jejichž celková čistá neúspěšnost v profilové části MZ je nižší než celorepublikový průměr, ve společné části MZ se však celková čistá neúspěšnost nachází nad celorepublikovým průměrem.

U nástaveb technických a nástaveb ostatních je míra celkové čisté neúspěšnosti v profilu i ve společné části MZ vždy nad celorepublikovým průměrem.

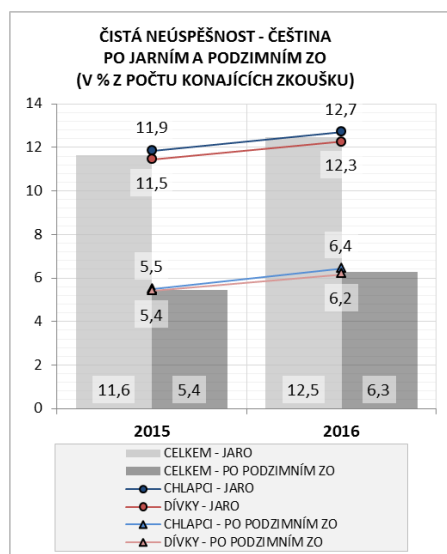
Po dvou zkušebních termínech je neúspěšnost ve společné části v průměru 4x vyšší než v části profilové. V jednotlivých oborových skupinách se však poměr neúspěšnosti v obou částech pohybuje od 1 : 1,3 (6letá gymnázia) až po 1 : 7,4 (pedagogické a humanitní SOŠ). Ve všech oborech se tedy státní část maturitní zkoušky dostává podílem neúspěšných nad část

profilovou.

Nejmenší odstup společné části od profilové lze pozorovat na gymnáziích (SČ MZ je 1,3–1,6 násobek PČ MZ). Pod průměrem se pak nacházejí ještě lycea a tradičně u profilové části přísné technické obory SOŠ (1,7 a 2,1 násobek), dále umělecké a ekonomické SOŠ (2,1x a 2,5x). Lehce nadprůměrný rozdíl mezi společnou a profilovou částí lze vidět na hotelových a podnikatelských SOŠ (4,4x), na technických oborech SOU a SOŠ technologických (shodně 4,7x). Následují s výraznějším odstupem zdravotnické obory SOŠ, technické nástavby, netechnické obory SOU a zemědělské SOŠ (6,2–6,6x). Největší odstup státní části od zkoušky organizované školou se ukazuje u netechnických oborů nástaveb a na pedagogických a humanitních SOŠ (7,1x, resp. 7,4x).

2.2.3 NEÚSPĚŠNOST V JEDNOTLIVÝCH MATURITNÍCH PŘEDMĚTECH

2.2.3.1 NEÚSPĚŠNOST V ČEŠTINĚ⁹

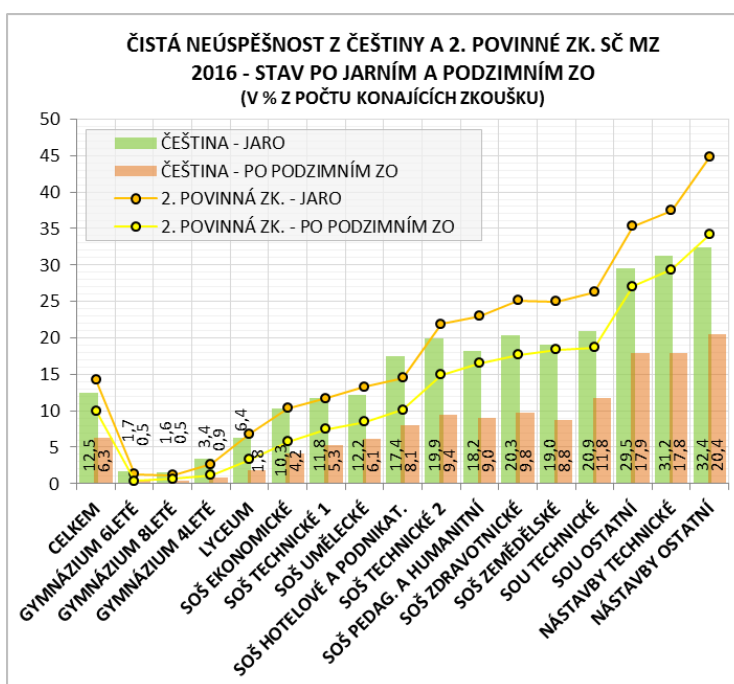

Čistá neúspěšnost u povinné zkoušky z českého jazyka a literatury zaznamenala po podzimním termínu pokles z hodnoty 12,5 % na 6,3 %, tedy o 6,2 procentního bodu, resp. o 50 % „jarní“ hodnoty. Chlapci si polepšili o 6,3 p. b. na 6,4 %, dívky pak o 6,1 p. b. na 6,2 %. U zkoušky z ČJL po podzimním období došlo k meziročnímu zvýšení neúspěšnosti, a to o 0,9 p. b. v celkové populaci, u chlapců pak o 0,9 p. b., u dívek o 0,8 p. b.

Čistá neúspěšnost v češtině je celkově po podzimním pokusu o 3,7 procentního bodu nižší než neúspěšnost v předmětech 2. povinné (volitelné) zkoušky. Nepatrně vyšší neúspěšnost v češtině než ve 2. povinné zkoušce měla pouze 6letá gymnázia, v ostatních oborech je neúspěšnost v ČJL o 20–52 % nižší, přičemž k největšímu relativnímu rozdílu dochází na

zemědělských SOŠ a lyceích, k nejmenšímu na hotelových SOŠ a 4letých gymnáziích. Největší rozdíl vyjádřený v procentních bodech mezi výsledky 1. a 2. povinné zkoušky je u netechnických nástavb a činí 13,7 p. b.

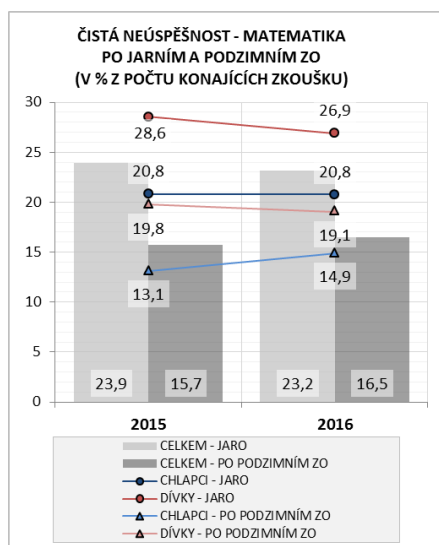
Míra čisté neúspěšnosti po podzimním termínu se v češtině pohybuje v intervalu od 0,5 % do 20,4 %, tj. od 7 % do 325 % republikového průměru (ten činí 6,3 %). U předmětů 2. povinné zkoušky se oborové průměry nacházejí v intervalu od 0,4 % do 34,1 %, tedy od 4 % do 342 % celorepublikového průměru (10 %), což značí vyšší oborovou diverzitu, než je tomu v případě češtiny.

Pod celkovým průměrem se z hlediska podílu neúspěšných v češtině po podzimu nachází stejné oborové skupiny, jako tomu bylo v jarním zkušebním období 2016 – vedle gymnázií a lyceí pak ještě obchodní akademie, technické SOŠ skupiny 1 a umělecké SOŠ. Ostatní obory SOŠ vykázaly neúspěšnost 8,1–9,8 %, na technických oborech SOU dosáhla neúspěšnost hodnoty 11,8 %. Bezmála 18 % neúspěšných mají technické obory nástavb a netechnická SOU. Více než pětina maturantů pak ani po druhém pokusu nezvládla zkoušku z češtiny na netechnických nástavbách.

⁹ Mezi lety 2015 a 2016 došlo u didaktického testu ke změně katalogu požadavků, některé odborné pojmy vyjmenované v katalogu přestaly být v testu definovány.

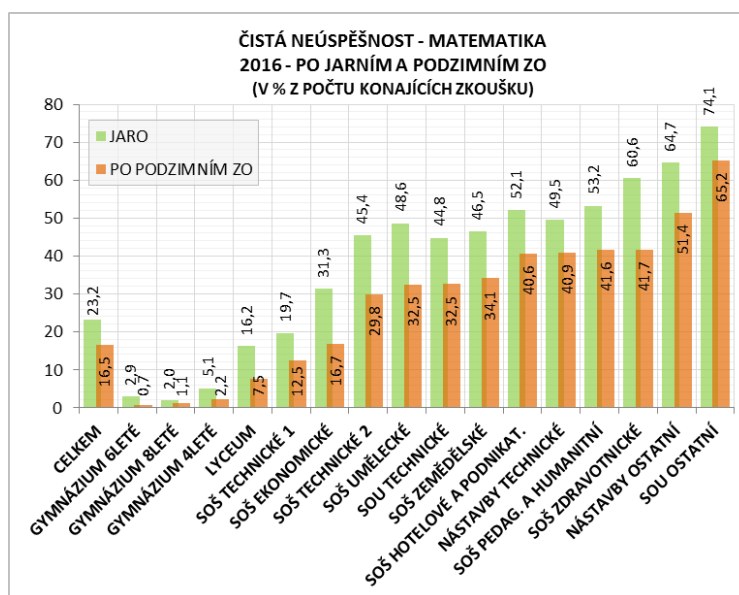
2.2.3.2 NEÚSPĚŠNOST V MATEMATICE

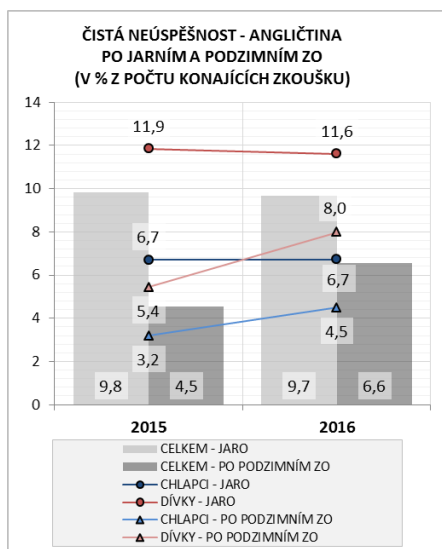
Neúspěšnost v matematice se po dvou maturitních termínech roku 2016 dostala na úroveň 16,5 %, což je o 0,8 procentního bodu více než v roce předchozím, i když na jaře 2016 byla neúspěšnost u zkoušky o 0,7 p. b. nižší než v roce 2015.

Chlapci si po podzimním termínu v roce 2016 pohoršili oproti předchozímu roku o 1,8 p. b., u dívek byla naopak neúspěšnost o 0,7 p. b. nižší než v roce 2015. Pokles míry neúspěšnosti mezi jarem a podzimem 2016 činí 6,7 p. b., u chlapců klesla neúspěšnost o 5,9 p. b. na 14,9 %, u dívek o 7,8 p. b. na 19,1 %. Rozdíl v neúspěšnosti chlapců a dívek po podzimním zkušebním období se oproti roku 2015 snížil – v roce 2015 byl 6,7 p. b., v roce 2016 4,2 p. b.

Oborové hodnoty čisté neúspěšnosti se po podzimu nacházejí v intervalu od 0,7 do 65,2 %, tedy od 4 do 395 % republikového průměru. Stejně jako v případě jarních výsledků také po podzimním termínu se pod průměrem ČR vedle gymnázií a lyceí nacházejí ještě technické SOŠ, po kterých následují téměř stejnou mírou neúspěšnosti SOŠ ekonomické. S výrazným odstupem a podílem neúspěšných 29,8 % pak následují SOŠ technologické, bezmála třetinovou neúspěšnost vykázaly umělecké SOŠ a technické obory SOU, lehce přes třetinu se dostal podíl neúspěšných na zemědělských SOŠ. Zbytek oborů SOŠ a technické nástavbové obory se pohybují mezi 40,6–41,7 %. Na netechnických nástavbách je neúspěšných 51,4 % žáků, na netechnických SOU pak 65,2 %.

Nejvyšší relativní pokles čisté neúspěšnosti oproti jarnímu výsledku vykázaly, stejně jako v češtině, obory s nejnižší mírou neúspěšnosti, tj. gymnázia (o 75 % až 44 %), technické obory SOŠ (o 37 %), obchodní akademie (o 47 %) a lycea (o 54 %). Ve zbývajících oborech SOŠ, SOU a nástavbového studia se pokles pohyboval od 34 do 12 %.

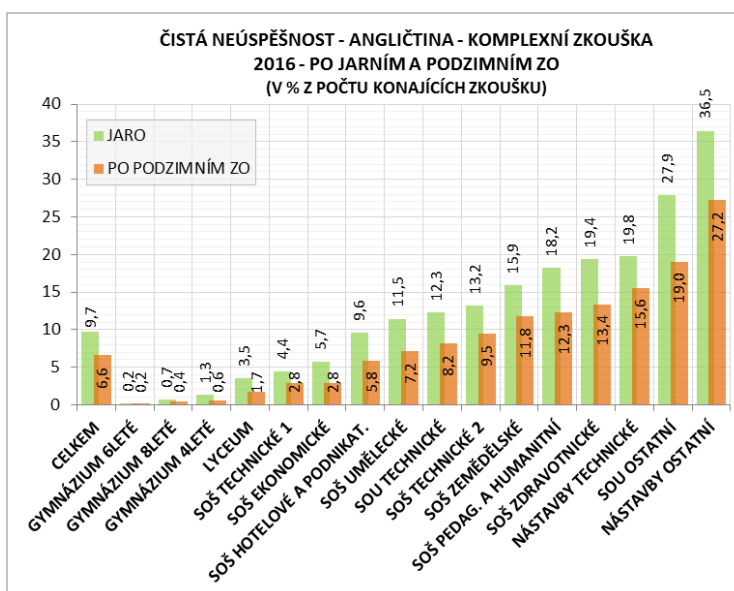
2.2.3.3 NEÚSPĚŠNOST V ANGLIČTINĚ¹⁰

Čistá neúspěšnost po podzimním pokusu roku 2016 v angličtině se dostala na úroveň 6,6 %, což je pokles oproti jarní hodnotě o 3,1 p. b. (tj. o 32 %), u chlapců klesla neúspěšnost o 2,2 p. b. na 4,5 %, u dívek pak o 3,6 p. b. na 8 %. Meziročně došlo k nárůstu neúspěšnosti po podzimu o 2 procentní body, přičemž chlapci si pohoršili oproti roku 2015 o 1,3 p. b., dívky o 2,5 p. b.

Míra čisté neúspěšnosti v jednotlivých oborech se pohybuje od 0,2 % do 27,2 %, tj. od 3,4 po 414 % republikového průměru. Vedle gymnázií, kde je podíl neúspěšných méně než 1 %, jsou pod průměrem ČR ještě lycea (1,7 %), technické a ekonomické SOŠ (2,8 %) a hotelové a podnikatelské obory SOŠ (5,7 %). Nad

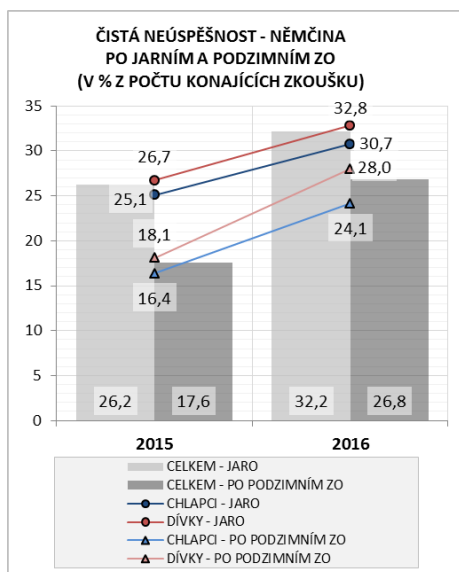
celorepublikovým průměrem s neúspěšností 7,2–9,5 % se nacházejí umělecké a technologické SOŠ a technické obory SOU, průměr 11,8–13,4 % má pak zbytek oborů SOŠ. Podíl neúspěšných na nástavbových oborech technického zaměření je více než 15 %, na netechnických SOU 19 % a na netechnických nástavbách 27,2 %.

U angličtiny stejně jako u předmětů již zmíněných platí, že relativní pokles neúspěšnosti z jarní hodnoty je tím nižší, čím je míra neúspěšnosti vyšší, výjimkou jsou pouze 6letá gymnázia, kde velmi nízká jarní hodnota (0,2 %) poklesla po podzimním termínu pouze o 1 %. Na 8letých gymnáziích byl zaznamenán pokles 44 %, na 4letých 58 %, absolutní rozdíly jsou však v řádu desetin procenta. Maturanti na lyceích si polepšili o 52 %, na obchodních akademiích o 50 % a v ostatních oborech SOŠ a SOU o 39–26 %. Nejméně se po podzimním termínu snížila neúspěšnost na technických oborech nástavby – o 21 %, na netechnických pak o 25 %.

¹⁰ V cizích jazycích došlo k úpravě bodování úloh didaktického testu, došlo tím ke snížení náhodného skóre testu.

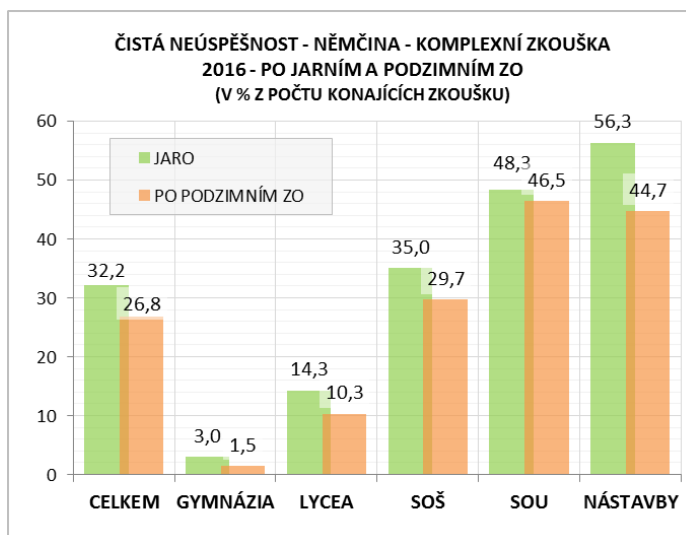
2.2.3.4 NEÚSPĚŠNOST V NĚMČINĚ

Na gymnáziích se po podzimním termínu snížila neúspěšnost o 1,5 p. b., tj. o 51 %, na lyceích pak o 3,9 p. b., tj. o 28 %. V oborech SOŠ už pokles činil 15 %, resp. 5,4 p. b., na SOU pak pouze 4 %, resp. 1,8 p. b. Na nástavbách byl pokles vyšší než v oborech SOŠ a SOU – o 21 %, resp. o 11,6 p. b.

U němčiny došlo již v jarním zkušebním období k poměrně výraznému meziročnímu nárůstu neúspěšnosti.¹¹ Po podzimním termínu se snížil podíl neúspěšných maturantů na 26,8 %, tedy došlo k poklesu o 5,4 procentního bodu, resp. o 17 %. Ze všech předmětů společné části MZ se zde objevuje nejmenší pokles mezi jarem a podzimem. Mezi chlapci klesla neúspěšnost po podzimní termínu z jarní hodnoty 30,7 % o 6,6 p. b. na 24,1 %, mezi dívkami z hodnoty 32,8 o 4,8 p. b. na 28 %.

Oborový pohled ukazuje výrazné rozdíly v podílu neúspěšných mezi gymnazisty a žáky lyceí (neúspěšnost po podzimu činí 1,5 %, resp. 10,3 %) a odbornými školami, ať již na úrovni SOŠ (29,7 %), SOU (46,5 %) nebo v nástavbovém studiu (44,7 %).

¹¹ Při meziročním srovnávání neúspěšnosti u 2. povinné zkoušky je potřeba si uvědomit, že tato zkouška je volitelná a neúspěšnost závisí na složení žáků SŠ, kteří si danou zkoušku zvolí. Toto je patrné obzvláště u předmětů, které si vybírá malý počet žáků.

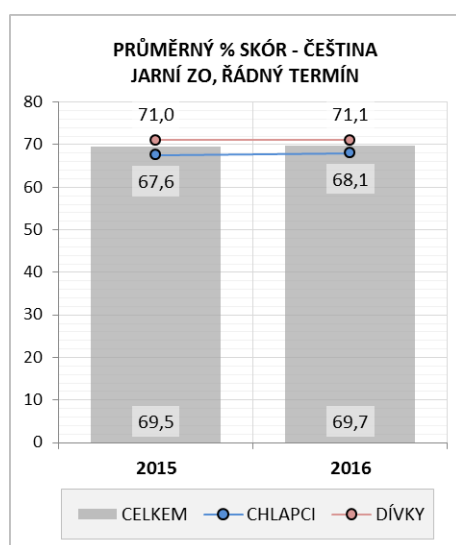
3 VÝSLEDKY SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY

Výsledky zkoušek společné části maturitní zkoušky a jednotlivých předmětů budou v následující kapitole prezentovány dvěma základními ukazateli – dosaženým % skórem a klasifikační známkou. Veškeré výsledky se budou týkat maturantů v řádném termínu.

3.1 VÝSLEDKY ZKOUŠEK V JARNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

3.1.1 VÝSLEDKY ZKOUŠEK JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ

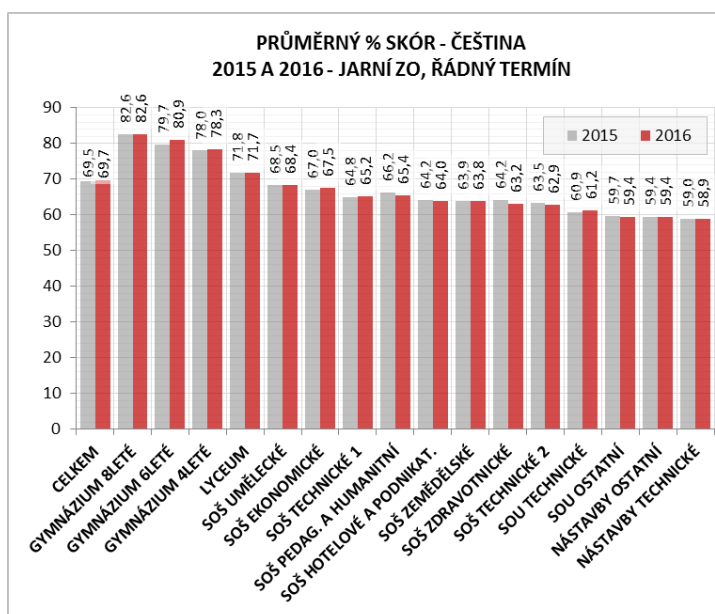
3.1.1.1 VÝSLEDKY Z ČESKÉHO JAZYKA

Průměrný dosažený % skór v jarním zkušebním období 2016 v češtině dosáhl úrovně 69,7 %, což je o 0,2 p. b. více než v roce předchozím, a to i přes nárůst čisté neúspěšnosti u tohoto předmětu. Dívky dosáhly v roce 2016 o 3 procentní body vyššího skóru než chlapci, v roce předchozím to bylo 3,5 p. b. V roce 2016 je průměrný % skór u chlapců o 0,5 p. b. vyšší než

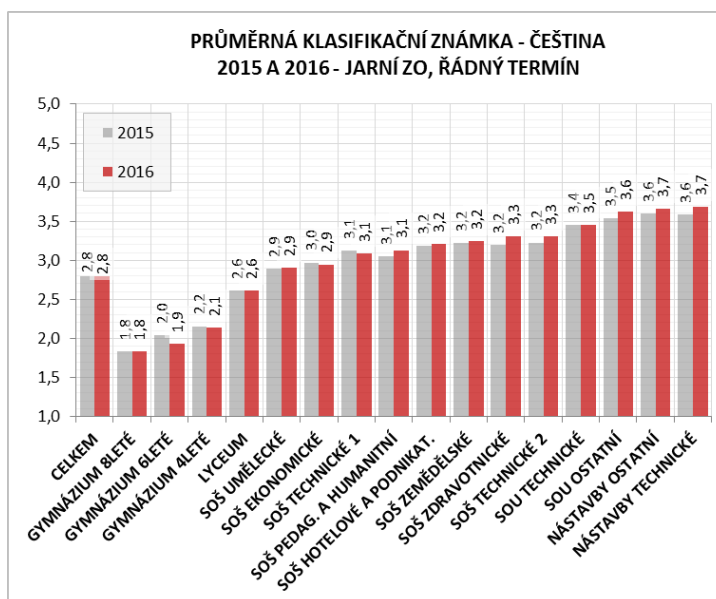
v roce předchozím, u dívek se zvýšil o 0,1 p. b.

Průměrného % skóru nad úroveň 70 % dosáhla pouze gymnázia a lycea, lycea se pohybují těsně nad průměrem, umělecké a ekonomické SOŠ pak těsně pod ním. U ostatních oborů SOŠ se hodnota průměrného % skóru pohybuje v intervalu od 65,2 do 62,9 %. Nad 60% hranicí jsou ještě technická SOU, ostatní obory SOU se již dostaly průměrným % skórem pod tuto hranici, stejně tak i obě skupiny nástaveb.

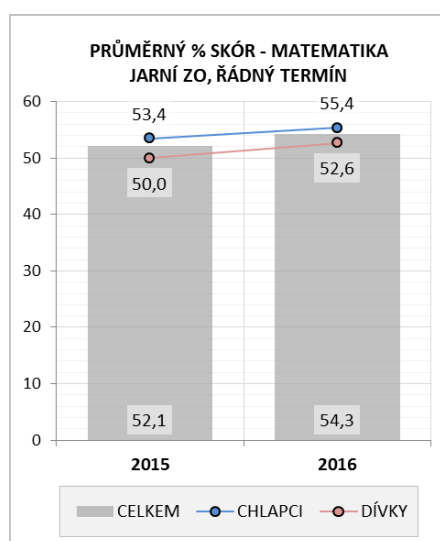

Průměrná klasifikační známka z češtiny v jarním zkušebním období 2016 byla na úrovni 2,8 a oproti roku předchozímu tato hodnota nevykazuje výraznější změnu. U dívek se výsledek pohybuje o 0,2 klasifikačního stupně níže, než je tomu u chlapců. Podíl jedničkářů v češtině činí 13,6 %, mezi chlapci jich je necelá desetina, mezi dívkami pak 16,5 %.

Pod průměrem ČR z hlediska klasifikačních známek se nacházejí gymnázia a lycea. Na gymnáziích jedničkáři tvoří 41 až 26 %, na lyceích je to 10,5 %. Průměr představují umělecké a ekonomické SOŠ, kde jedničkáři tvoří 7,8 a 4,9 %. Žáci z ostatních oborů SOŠ mají průměrnou známku v intervalu od 3,1 po 3,3 a podíl jedničkářů je zde 5,2 % (pedagogické a humanitní SOŠ) až 2,6 % (SOŠ technologické a zdravotnické). Na SOU a nástavbách je průměrná známka v intervalu od 3,5 do 3,7 a podíl jedničkářů zde osciluje kolem 1 %.

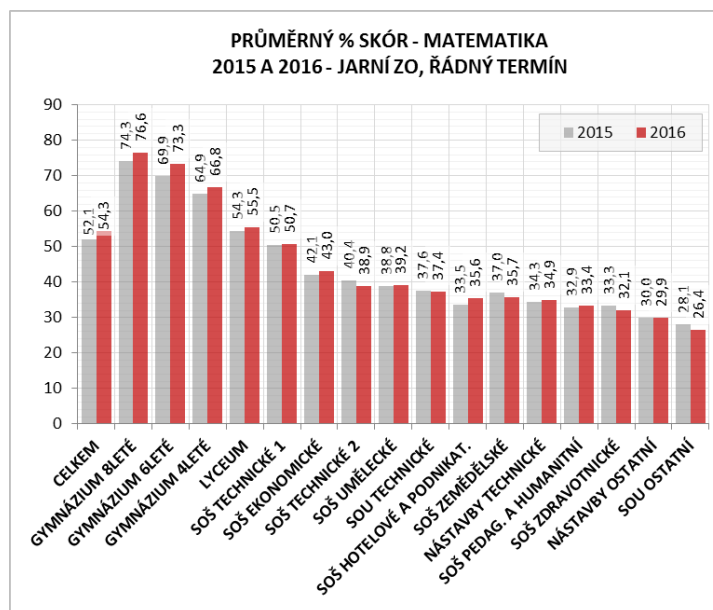
3.1.1.2 VÝSLEDKY Z MATEMATIKY

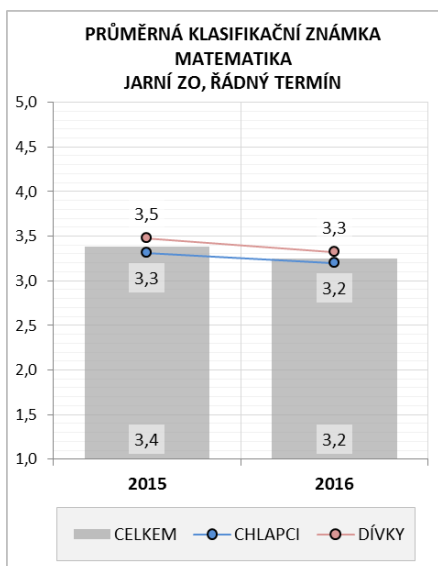

s poměrně výrazným odstupem jsou gymnázia, přičemž mezi 8letými a 4letými je rozdíl více než 10 p. b. Žáci lyceí mají průměrný % skóre 55,5 %, za nimi jsou technické SOŠ (50,7 %) a dále pak ekonomické, technologické a umělecké obory SOŠ s výsledkem od 43 % do 39,2 %. Technické obory SOU jsou na tom tradičně lépe než ostatní

V matematice je v roce 2016 průměrný procentní skóre 54,3 %, tedy o 2,2 procentního bodu vyšší než v roce 2015. Průměrný % skóre chlapců je 55,4 % a meziročně si chlapci polepšili o 1,9 procentního bodu. U dívek se % skóre oproti roku 2015 zvedl o 2,6 procentního bodu na hodnotu 52,6 %.

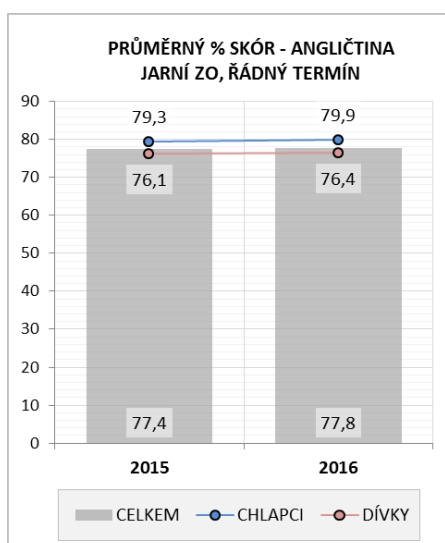
Oborové hodnoty průměrného % skóre mají oproti českému jazyku a angličtině výrazně větší rozpětí, a to od 76,6 % (8letá gymnázia) po 26,4 % (netechnické obory SOU). Nad průměrem

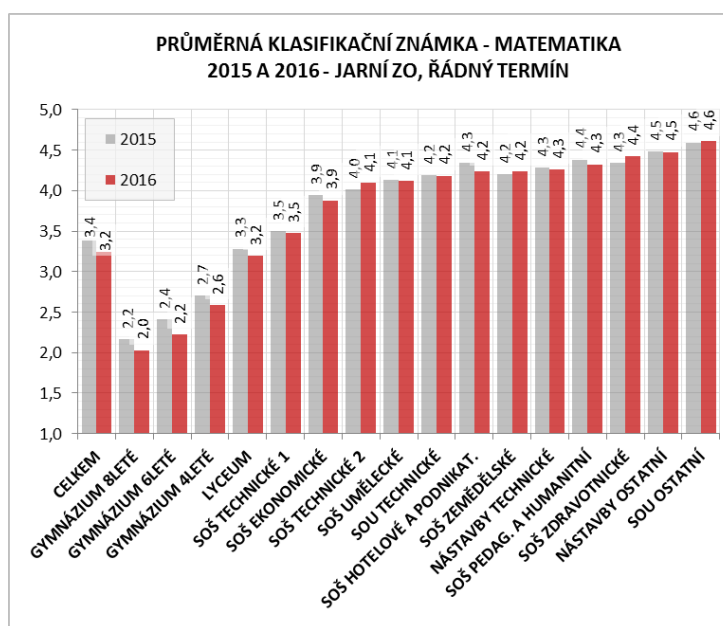
Hodnota průměrné známky z matematiky napříč jednotlivými obory se pohybuje od 2 do 4,6. Nejlepší známky mají žáci gymnázií (průměr 2 až 2,6 a s podílem premiantů od 41 do 21 %). Žáci lyceí mají průměrnou známku 3,2 (celorepublikový průměr) a podíl jedničkářů zde činí 11 %. Technické SOŠ dosáhly průměrné známky 3,5 a podílu jedničkářů 5,6 %. Na SOŠ ekonomických je průměrná známka 3,9 a ostatní obory SOŠ a technická SOU a nástavby se pohybují od 4,1 po 4,4. Žáci netechnických oborů nástaveb a SOU mají průměrnou známku 4,5 a 4,6 a podíl žáků s klasifikačním stupněm 5 dosáhl na těchto oborech 64,7 %, resp. 74,1 %.

3.1.1.3 VÝSLEDKY Z ANGLIČTINY

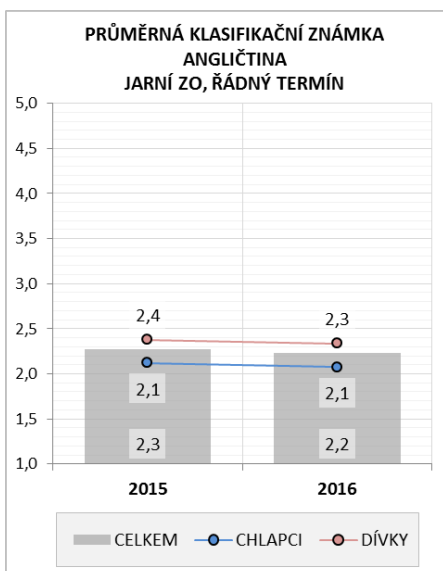
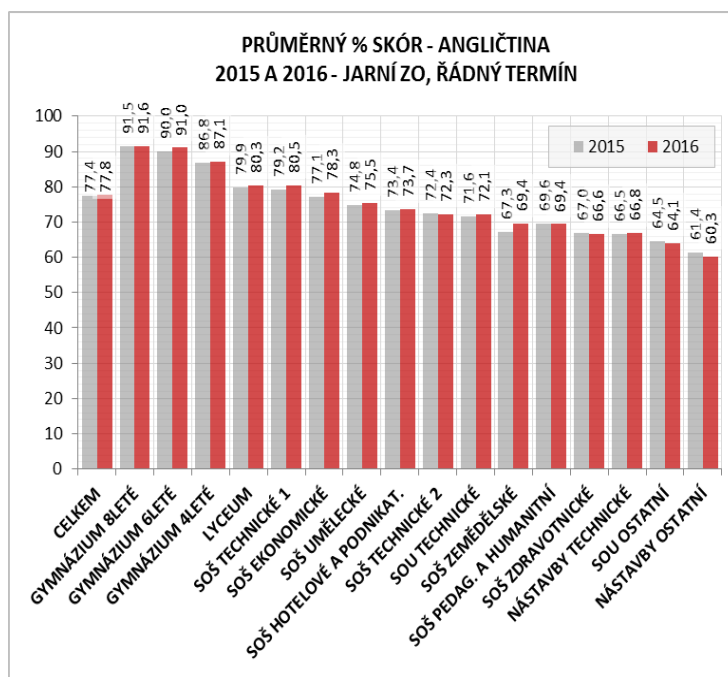
netechnicky zaměřené obory SOŠ. Méně než 30 % se v průměru podařilo získat v matematice maturantům na netechnických SOU a nástavbách.

Průměrná známka, adekvátně ke zvýšení průměrného % skóru a nižší míře neúspěšnosti, klesla meziročně o 0,2 p. b. na hodnotu 3,2 klasifikačního stupně. U chlapců je v roce 2016 na úrovni 3,2 a u dívek pak má hodnotu 3,3. Podíl jedničkářů činí mezi chlapci 14,5 % a meziročně vzrostl o 0,1 p. b., mezi dívkami je 12,7 % jedničkářek a oproti roku 2015 je to o 1,3 p. b. více.

Maturanti z angličtiny v řádném termínu jarního zkušebního období 2016 dosáhli průměrného % skóru 77,8 %, což je o 0,4 procentního bodu více než v předchozím roce. Průměrný % skór chlapců je 79,9 %, dívek 76,4 %. U chlapců došlo k meziročnímu nárůstu o 0,6 p. b., u dívek o 0,3 p. b.

Hodnoty % skóru v jednotlivých oborových skupinách se pohybují od 91,6 % (8letá gymnázia) po 60,3 % (netechnické nástavby). Gymnazisté z víceletých oborů zůstali v průměru nad 90% úrovní, ti ze 4letých pak dosáhli průměrného skóru 87,1 %. Technické SOŠ jsou na tom v případě angličtiny lépe než lycea a obě skupiny se pohybují stále nad průměrem ČR, stejně jako obchodní akademie. Žáci na ostatních oborech SOŠ, technických SOU a nástavbách dosahují už podprůměrných hodnot průměrného skóru, a to v intervalu od 75,5 % do 66,6 %. Nejnižší hodnoty průměrného procentního skóru pak mají žáci na netechnických SOU (64,1 %) a netechnických nástavbách (60,3 %).

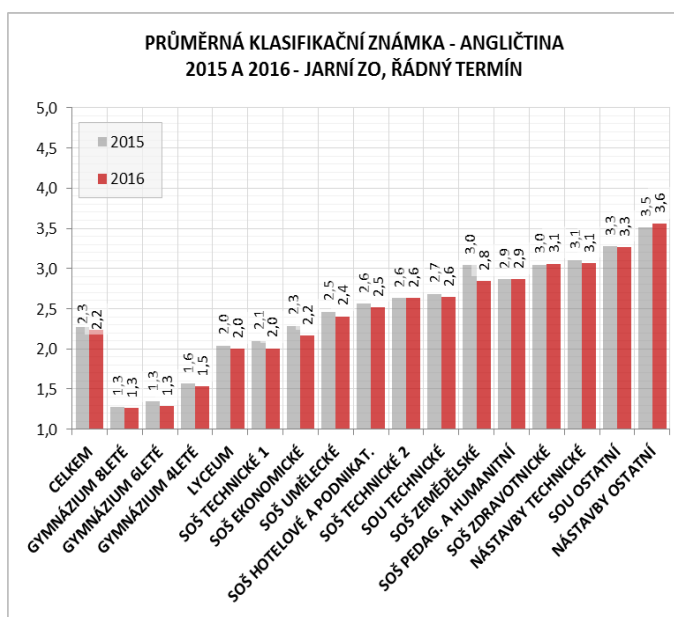

Průměrná známka z angličtiny byla v jarním zkušebním období 2016 v porovnání s rokem 2015 o 0,1 klasifikačního stupně nižší (2,2 v roce 2016; 2,3 v roce 2015). Podíl jedničkářů v angličtině je nejvyšší ze všech předmětů společné části MZ a činí 36,5 %.

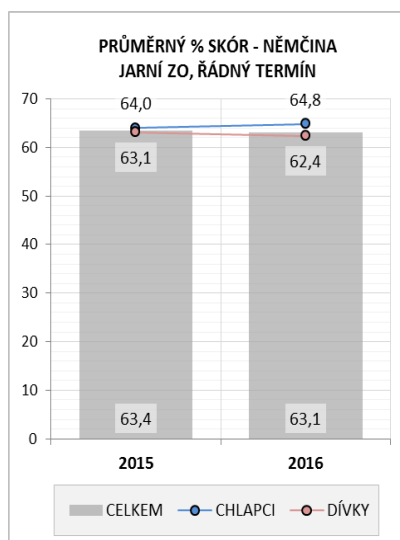
Mezi chlapci byl meziroční posun nezatelný a průměrná známka u nich dosahuje hodnoty 2,1. U dívek došlo k poklesu o 0,1 stupně a průměrná známka je 2,3. Podíl žáků s klasifikační známkou 1 byl mezi chlapci 39,7 %, což je o 2,4 p. b. více než v roce 2015, u dívek činil tento podíl 34,3 %, tj. je o 2,2 p. b. vyšší než v roce předchozím.

Hodnota průměrné známky napříč jednotlivými obory se u angličtiny pohybuje v rozpětí od 1,3 po 3,6. Pod celkovým

průměrem vedle gymnázií a lyceí jsou ještě technické SOŠ. Gymnazisté vykazují podíl jedničkářů 79,2–60,5 %, na technických SOŠ jich pak je 37,2 %, na lyceích 36,6 %. Na republikovém průměru se z hlediska průměrné známky nacházejí SOŠ ekonomické, podíl jedničkářů tam činí 31,8 %. Na ostatních SOŠ, technických SOU a technických nástavbách se hodnota průměrné známky pohybuje od 2,4 do 3,1. Premianti v těchto oborech tvoří 28,5–10,4 %. Žáci ostatních SOU a nástavb dosáhli průměrné známky 3,3 a 3,6 a podíl maturantů se známkou 1 je pak 10,4, resp. 6,4 %.

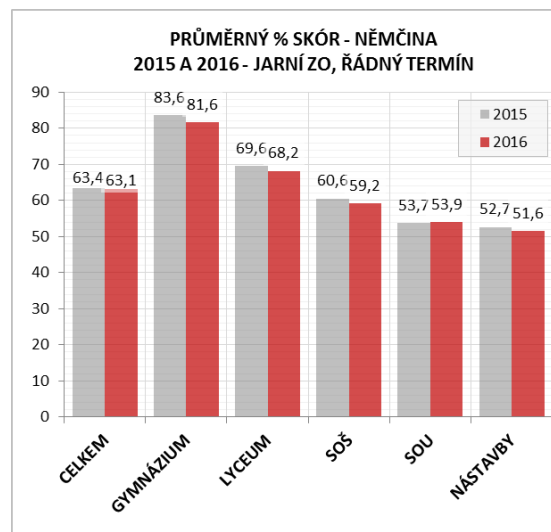

3.1.1.4 VÝSLEDKY Z NĚMČINY

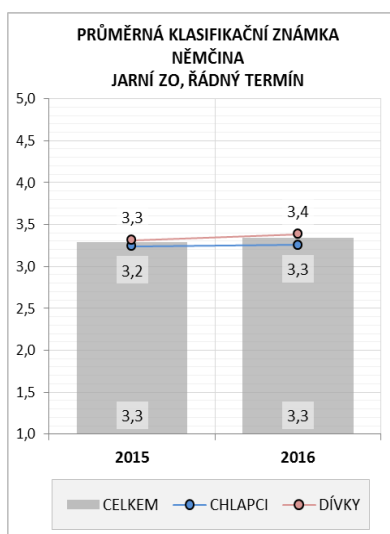

V jarním zkušebním období 2016 dosáhl v němčině průměrný procentní skór hodnoty 63,1 %, je tedy o 0,3 procentního bodu nižší než v roce 2015. Průměrný výsledek u chlapců je 64,8 % a meziročně si tak chlapci polepšili o 0,8 p. b. U dívek se průměrný % skór oproti roku 2015 snížil o 0,7 p. b. na hodnotu 62,4 %.

Oborové hodnoty % skóru ukazují stejně jako míra neúspěšnosti značný odstup gymnazistů (81,6 %) od ostatních oborů středních škol.

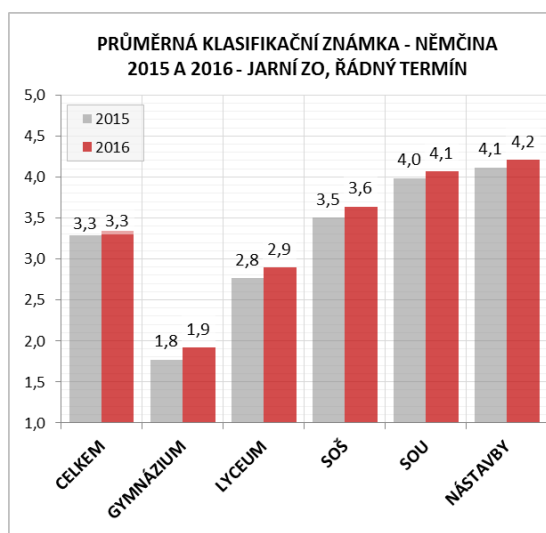

Lycea, ač stále nad průměrem ČR, mají průměrný procentní skór o 13,4 procentního bodu nižší než gymnázia. Obory SOŠ jsou již pod 60% hranicí, a tedy i pod republikovým průměrem, na SOU dosáhl průměrný procentní skór hodnoty 53,9 % a na nástavbovém studiu pak 51,6 %.

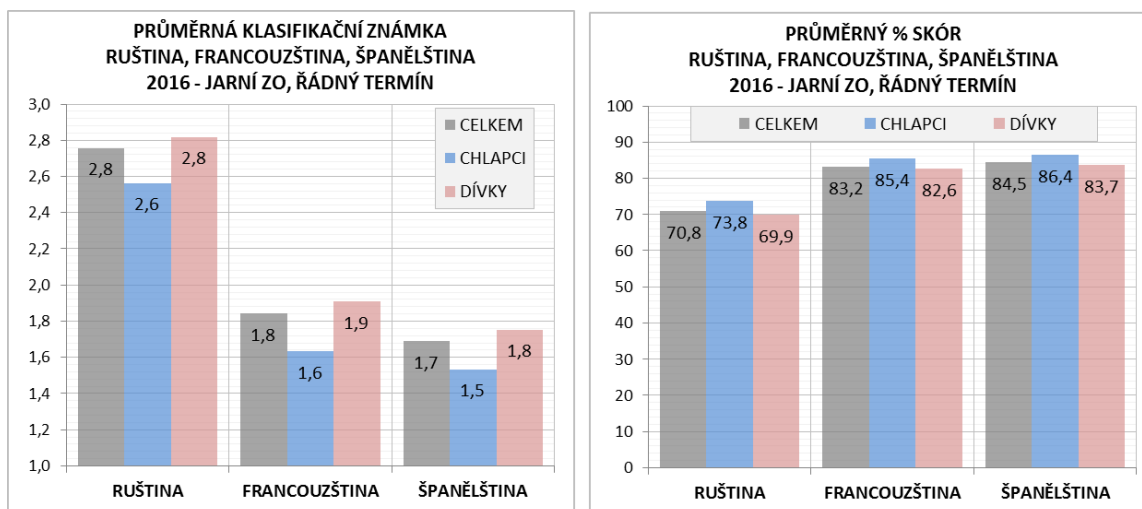

Průměrná klasifikační známka je v případě němčiny na úrovni 3,3 a meziročně se nezměnila. Chlapci si udrželi stejnou hodnotu jako roce 2015, tj. 3,2. a Podíl jedničkářů mezi nimi činí 14,5 %. Dívky si nepatrně pohoršily o 0,1 klasifikačního stupně na 3,4 a podíl jedničkářek je 12,7 %.

Oborové průměry klasifikačních známek jsou v rozmezí od 1,9 po 4,2. Průměrná známka žáků gymnázií je 1,9 a žáků lyceí pak 2,9. SOŠ jsou těsně nad průměrem ČR (průměrná známka 3,6) a obory SOU a nástaveb se dostaly nad hranici klasifikační známky 4. Na gymnáziích je 41 % jedničkářů, na lyceích je to již jen 9 %, na SOŠ 5 % a na SOU a v nástavbovém studiu jedničku získalo kolem 2 % maturantů.

3.1.1.5 VÝSLEDKY OSTATNÍCH JAZYKŮ

Zkoušku z **ruštiny** konalo v jarním zkušebním období roku 2016 v řádném termínu 1 024 žáků a dosáhli průměrné klasifikační známky 2,8. Chlapci, kteří tvoří necelou čtvrtinu maturantů z ruštiny, na tom byli o 0,2 klasifikačního stupně lépe než dívky. Průměrný % skór činil 70,8 %, u chlapců měl hodnotu 73,8 % a u dívek 69,9 %.

Francouzštinu absolvovalo ve stejném období 127 žáků, z toho opět čtvrtinu tvořili chlapci. Průměrná známka se dostala na úroveň 1,8 a mezi chlapci pak na 1,6 a mezi dívkami na 1,9 klasifikačního stupně. Průměrný % skór byl v jarním zkušebním období 83,2 %, když chlapci dosáhli 85,4 % a dívky 82,6 %.

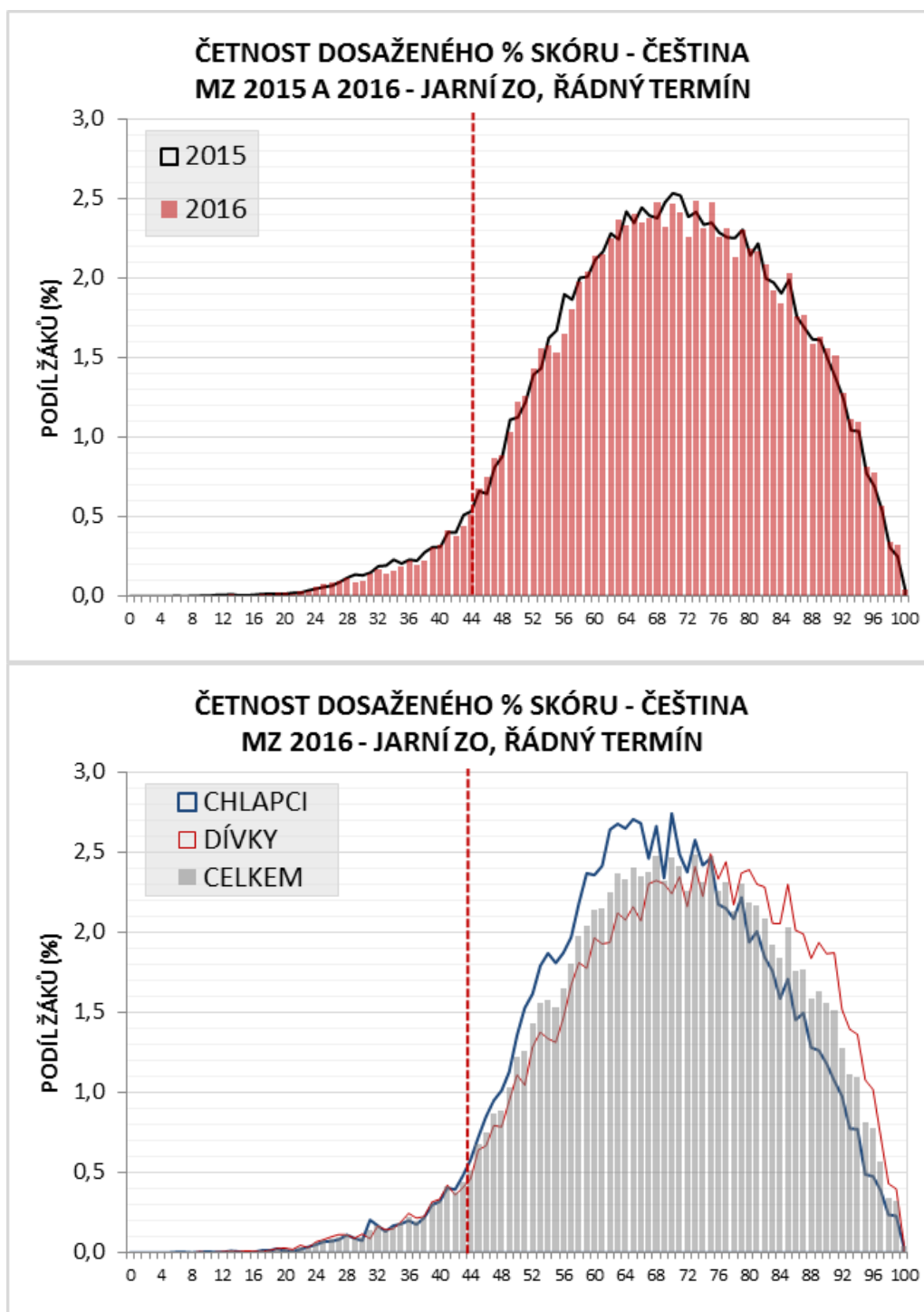
Počet konajících zkoušku ze **španělštiny** na jaře 2016 činil 154 žáků, podíl chlapců 29 %. Průměrná známka se pohybovala na úrovni 1,7; u dívek to bylo 1,8 a u chlapců 1,5. Průměrný % skór je u španělštiny vůbec nejvyšší ze všech předmětů společné části MZ – 84,5 %. Chlapci dosáhli skóru 86,4 %, dívky 83,7 %.

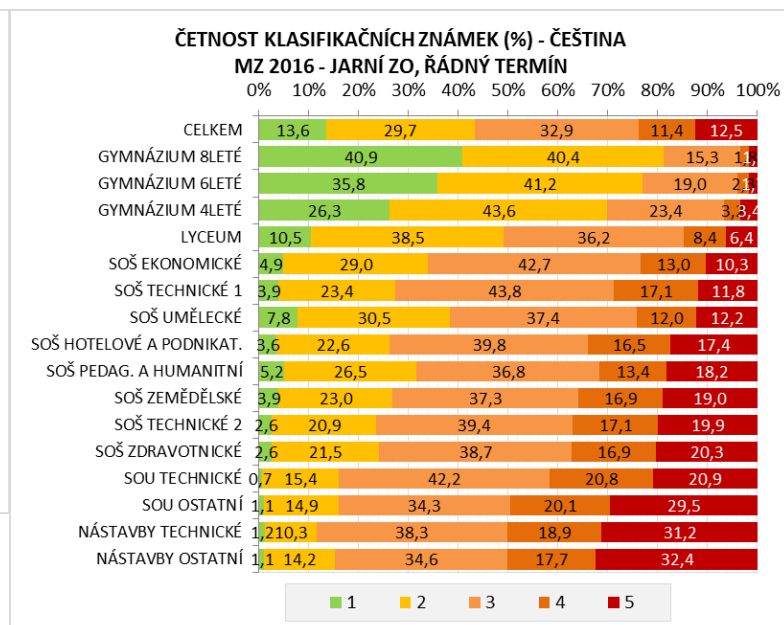
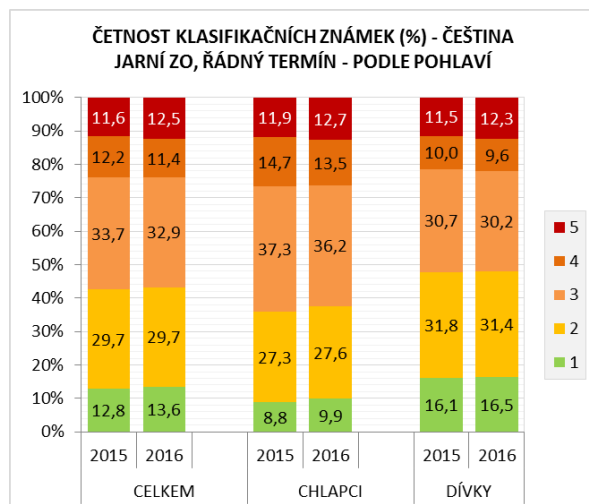
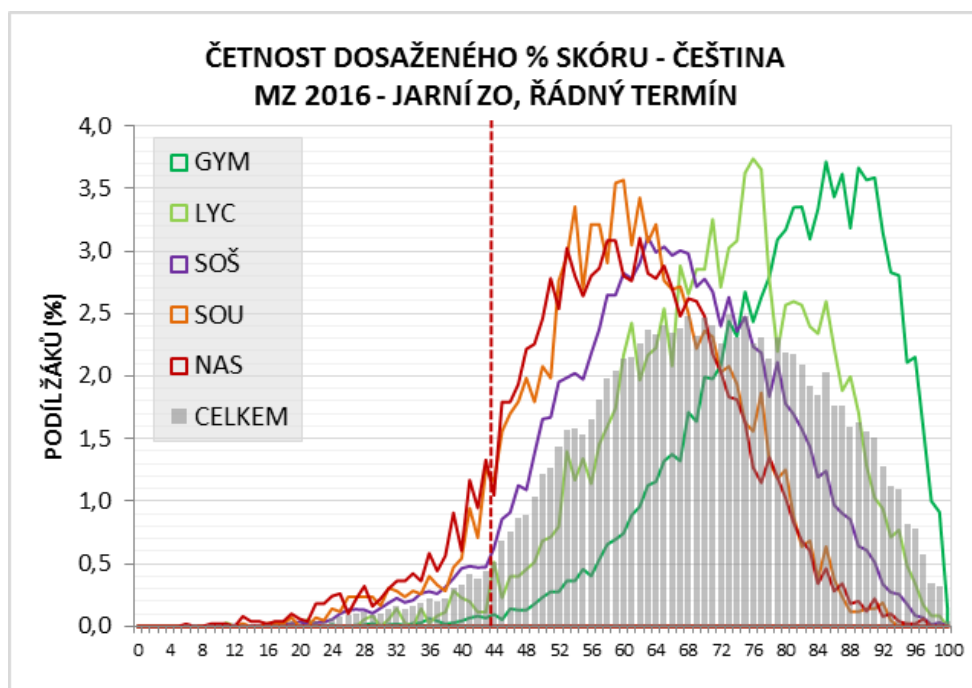
3.1.2 ROZDĚLENÍ ČETNOSTI BODOVÝCH ZISKŮ A KLASIFIKAČNÍCH ZNÁMEK

Následující grafy – histogramy – zobrazují rozložení četnosti dosaženého procentního skóru u zkoušek z hlavních maturitních předmětů, a to v časovém srovnání roku 2015 a 2016, dále podle pohlaví a typu střední školy.

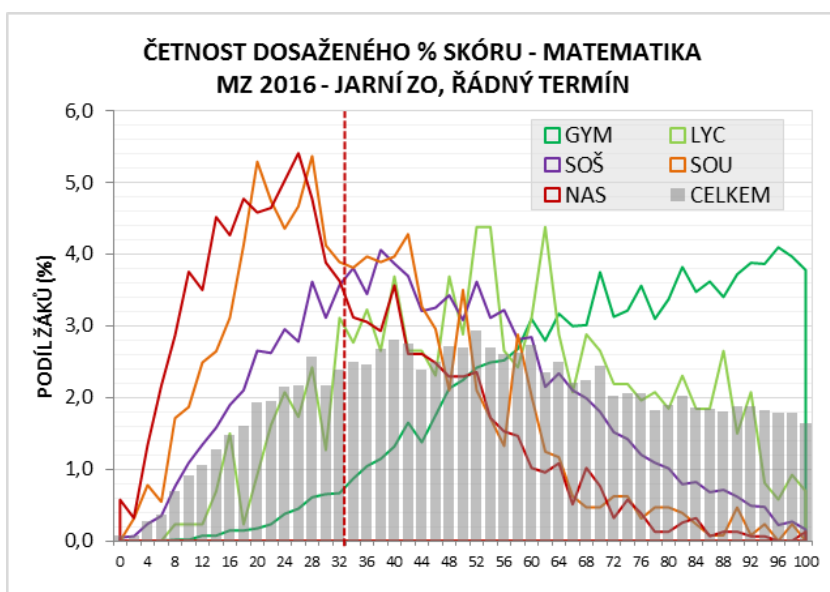
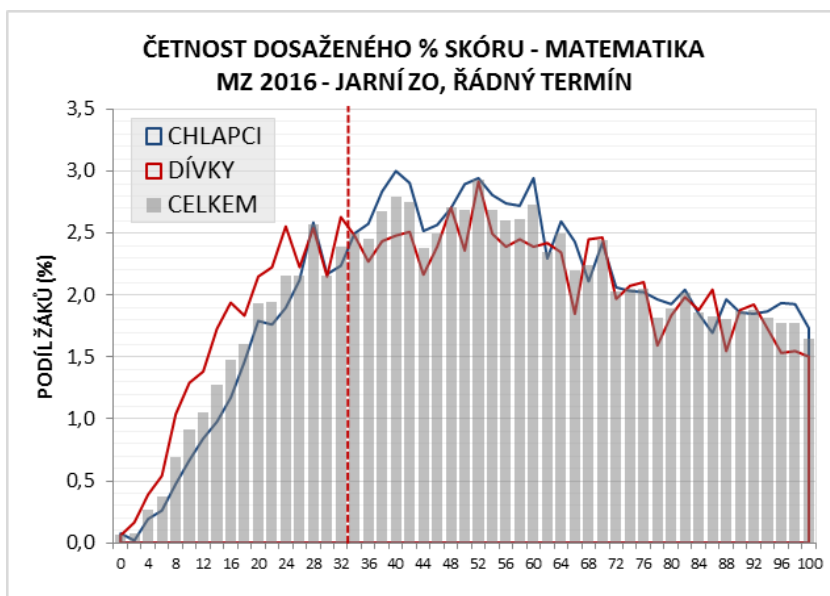
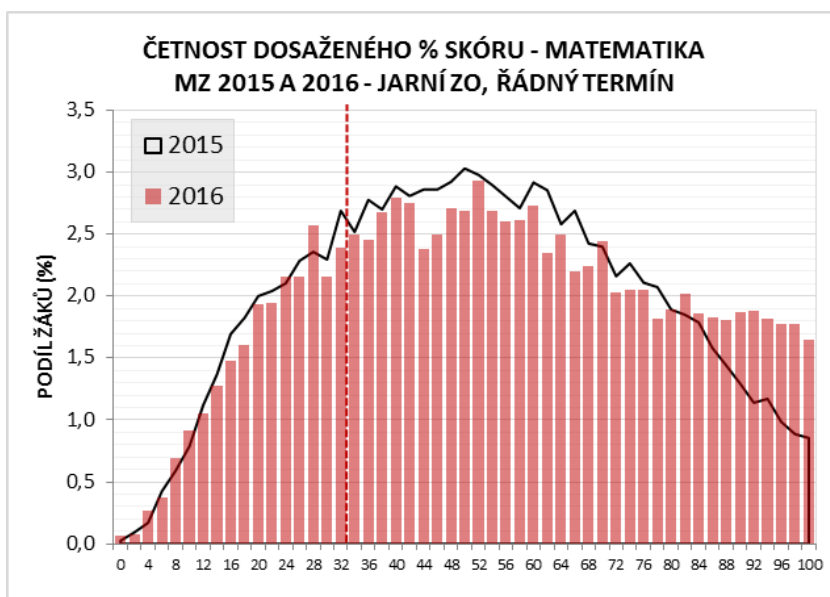
Grafy s četností známek zobrazují také časové srovnání v letech 2015 a 2016, tříděno navíc podle pohlaví, a dále je zobrazena četnost známek podle standardního dělení na 16 oborových skupin.

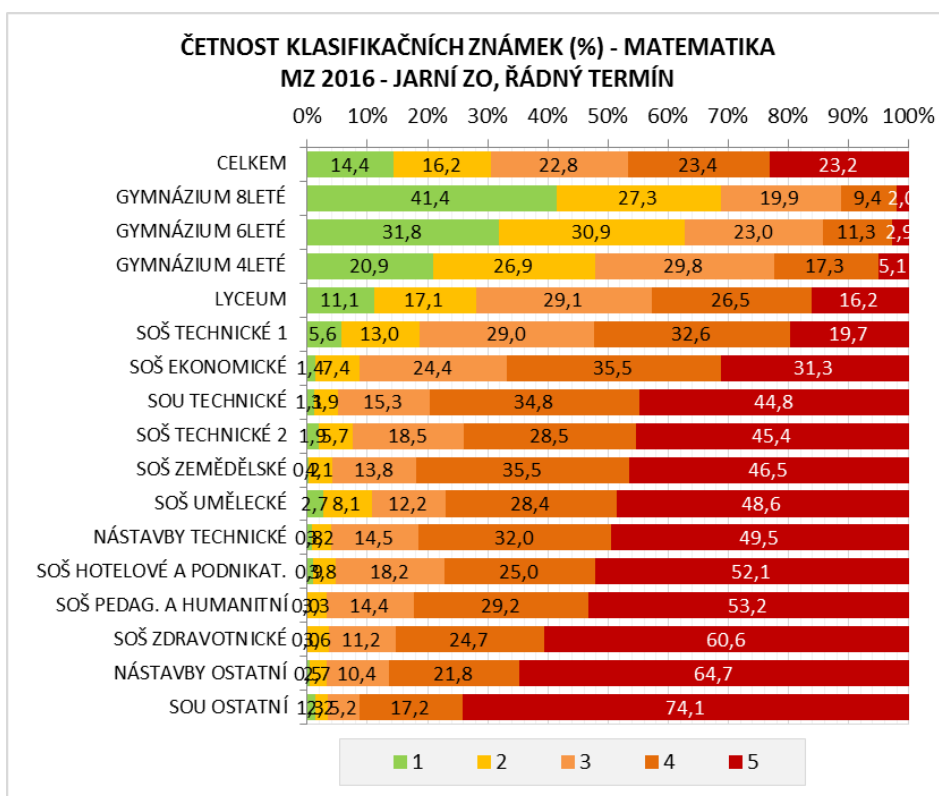
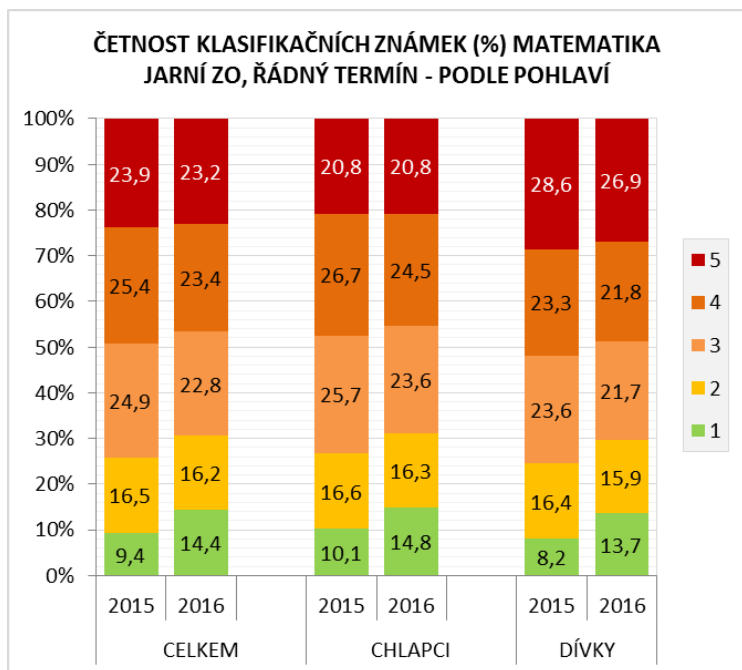
3.1.2.1 ČEŠTINA

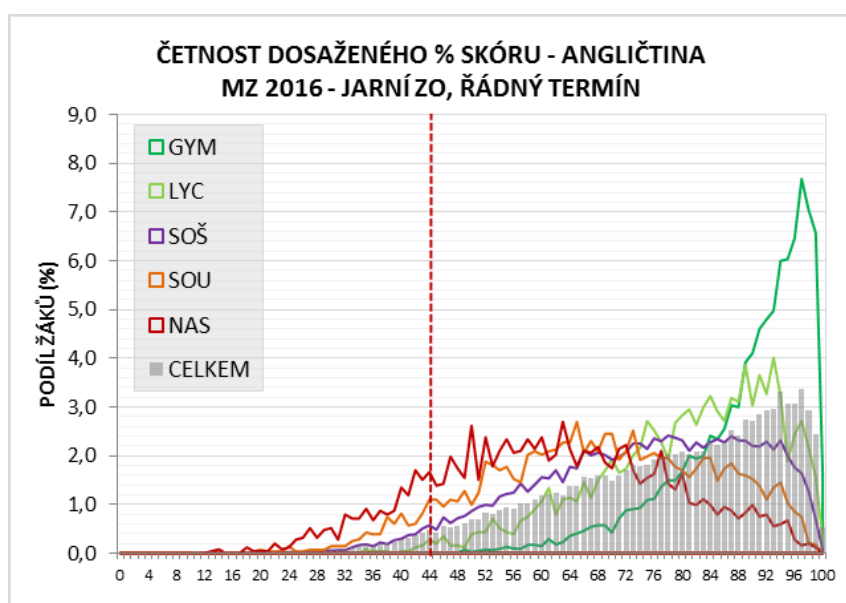
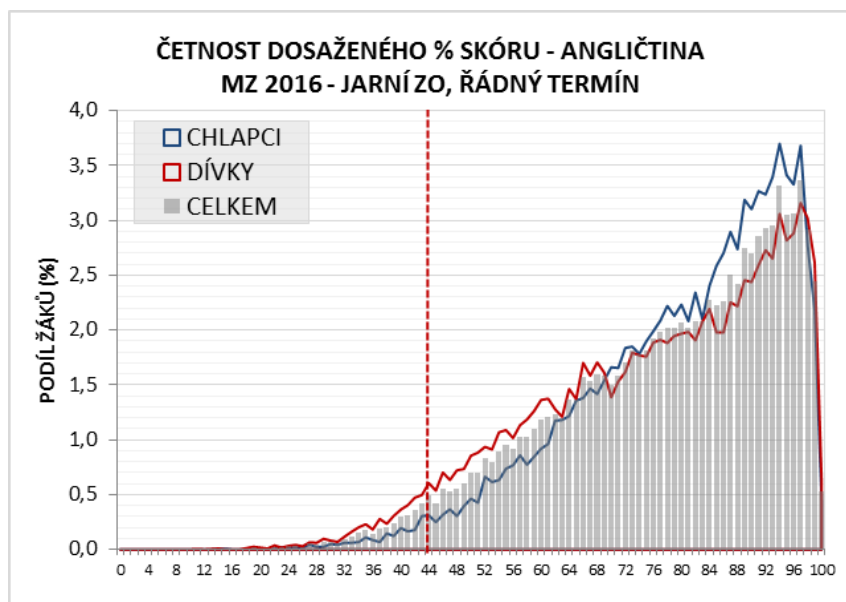
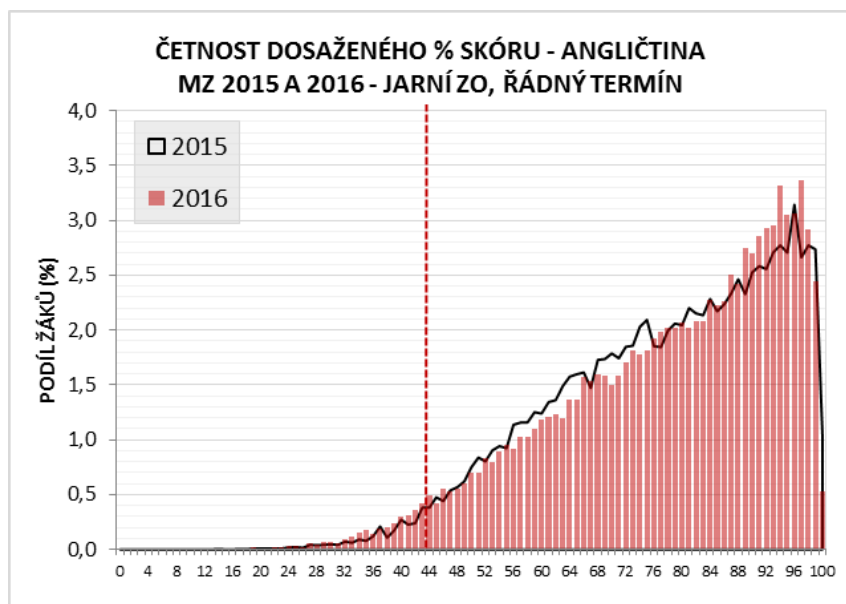

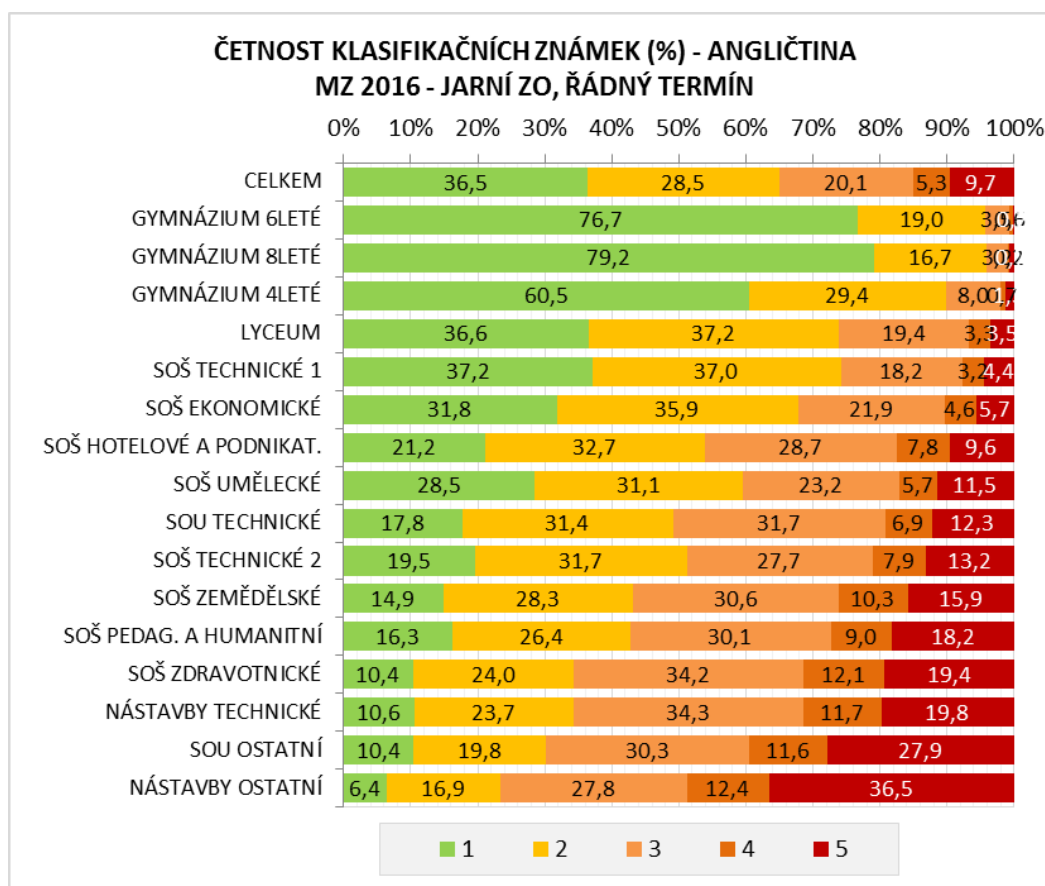
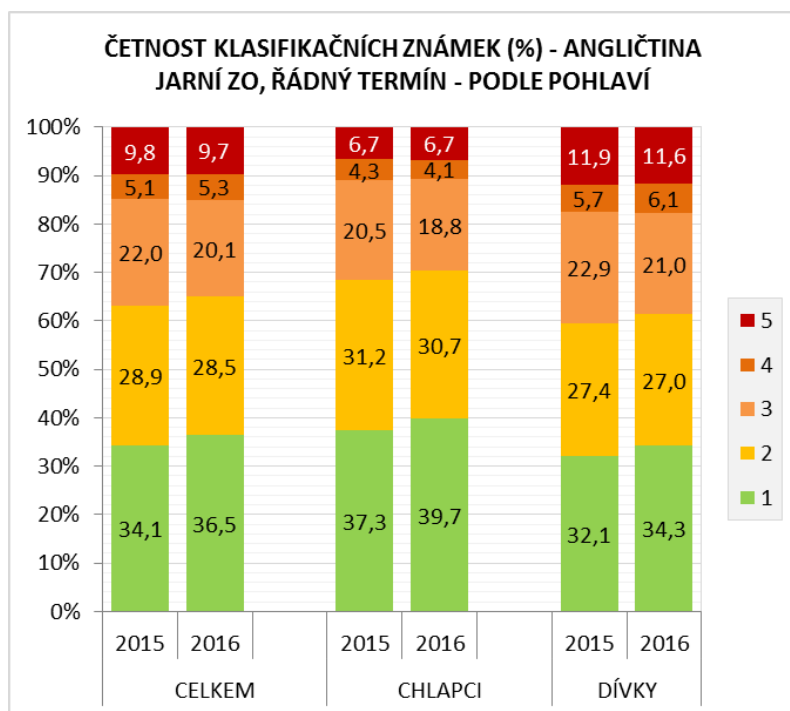
3.1.2.2 **MATEMATIKA**

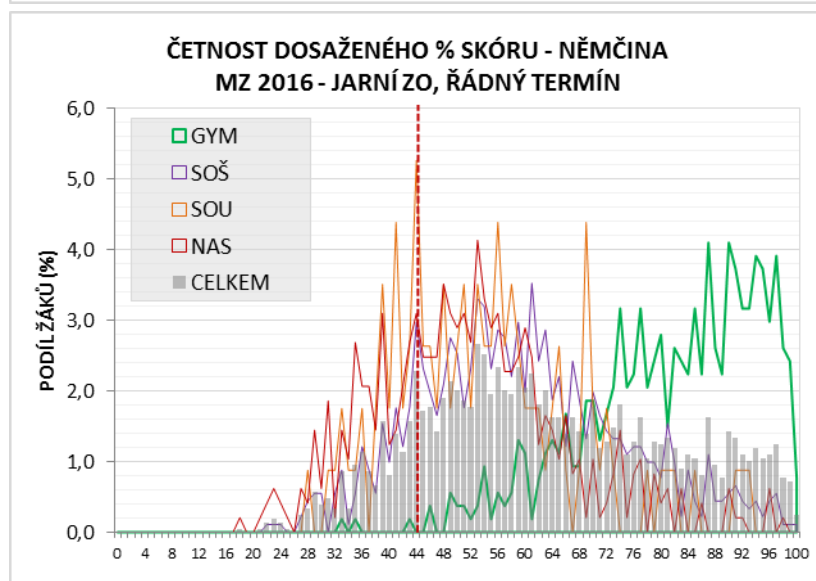
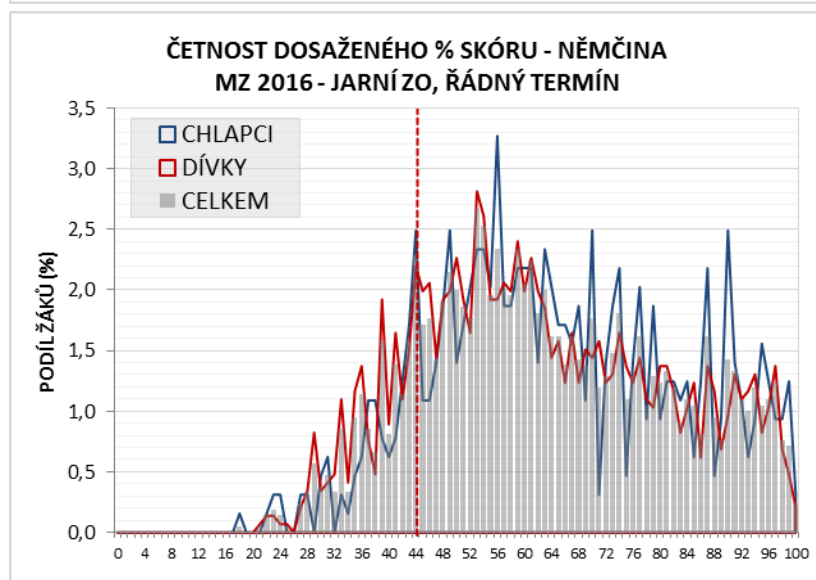
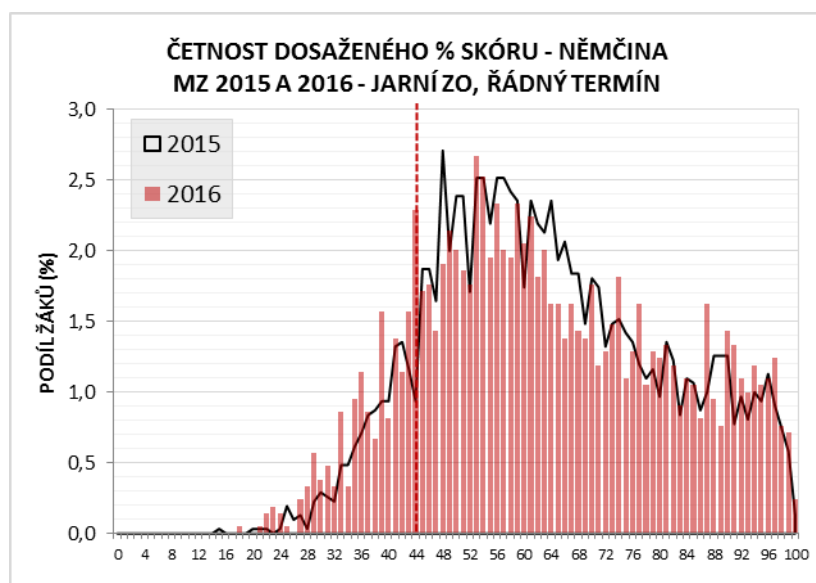

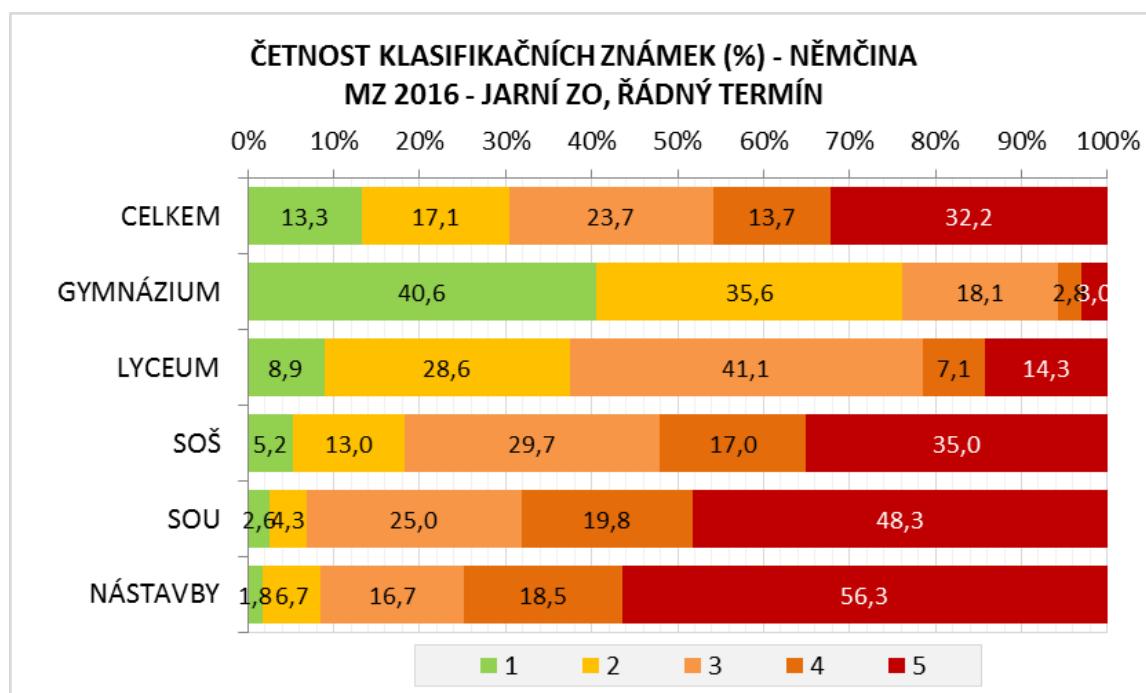
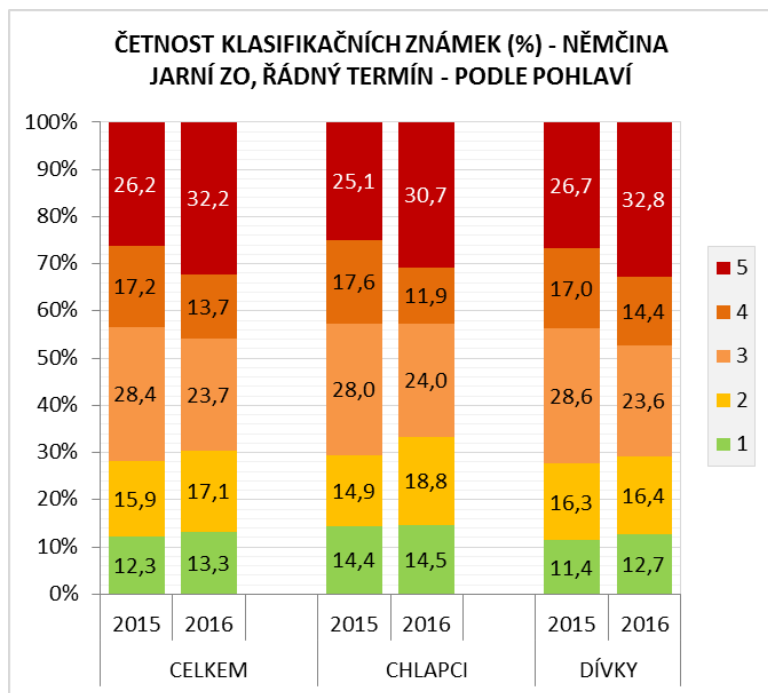
3.1.2.3 ANGLIČTINA

3.1.2.4 NĚMČINA

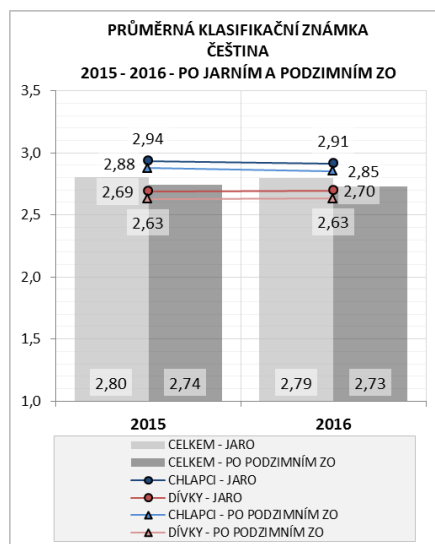

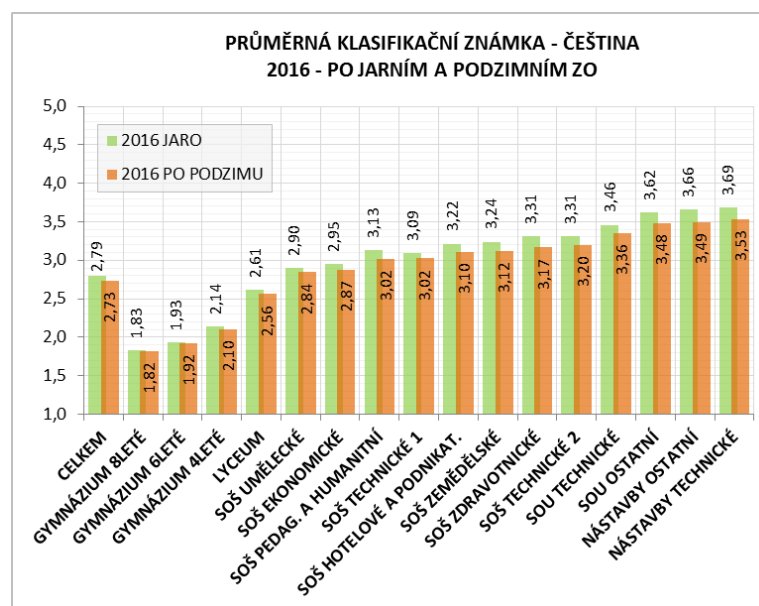
3.2 VÝSLEDKY ZKOUŠEK PO PODZIMNÍM ZKUŠEBNÍM OBDOBÍ

3.2.1 VÝSLEDKY ZKOUŠEK JEDNOTLIVÝCH PŘEDMĚTŮ

3.2.1.1 VÝSLEDKY Z ČEŠTINY

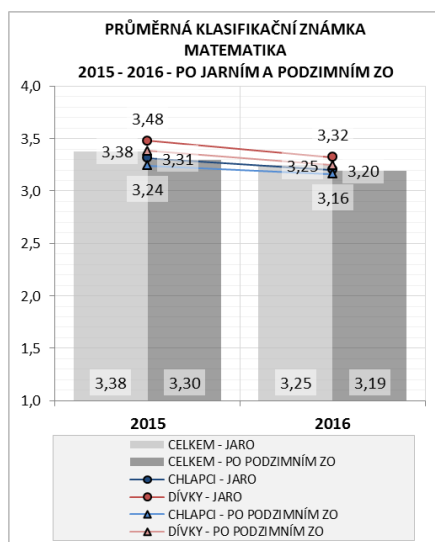

Průměrná klasifikační známka z českého jazyka se mezi jarním a podzimním zkušebními obdobími 2016 posunula o 0,06 klasifikačního stupně na hodnotu 2,73. Posun mezi jarem a podzimem tak byl prakticky totožný jako v roce 2015. Dívky (2,63) jsou na tom po podzimním období o 0,22 klasifikačního stupně lépe než chlapci (2,85), v roce předchozím to bylo o 0,25 klasifikačního stupně.

Oborové hodnoty průměrných známek po podzimu se nacházejí v rozpětí od 1,82 do 3,53; tj. 66 – 129 % celorepublikového výsledku (na jaře byl interval 65–132 %). Nejmenší posun mezi zkušebními obdobími roku 2016 bylo možné pozorovat u oborů s nejnižší mírou jarní neúspěšnosti a tedy i nejnižším počtem druhých pokusů u zkoušky – na gymnáziích, lyceích a uměleckých SOŠ (o 1–2 %). Na ostatních oborech SOŠ se zlepšení oproti jaru pohybovalo od 2,2 do 4,3 %. Obory SOU a nástaveb si polepšily o 2,9 až 4,6 %.

3.2.1.2 VÝSLEDKY Z MATEMATIKY

V matematice posun mezi zkušebními obdobími roku 2016 z hlediska průměrné známky činí 0,06 klasifikačního stupně a po dvou pokusech nabývá průměrná známka hodnoty 3,19. Chlapci se zlepšili o 0,04 stupně na hodnotu 3,16 a dívky o 0,08 stupně na hodnotu 3,25.

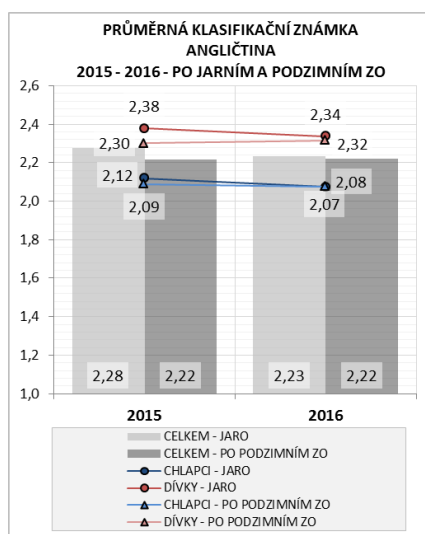
Hodnoty průměrných známek v jednotlivých oborových skupinách se pohybují v intervalu 2,03–4,52 a tedy 64–141 % republikového průměru (jarní rozpětí bylo 63–142 %).

Pod průměrem ČR tak po podzimním pokusu zůstávají pouze gymnázia s klasifikační známkou 2,03–2,56 a posunem mezi jarním a podzimním ZO kolem 1 %. Těsně pod průměrem jsou lycea, kde průměrná známka překročila hodnotu 3.

Průměrnou známku nižší než klasifikační stupeň 4 mají technické, ekonomické, umělecké a technologické obory SOŠ. V těchto oborech došlo k relativně výraznému zlepšení, zejména v ekonomických a uměleckých oborech – o 4,1 %, resp. 4,5 %.

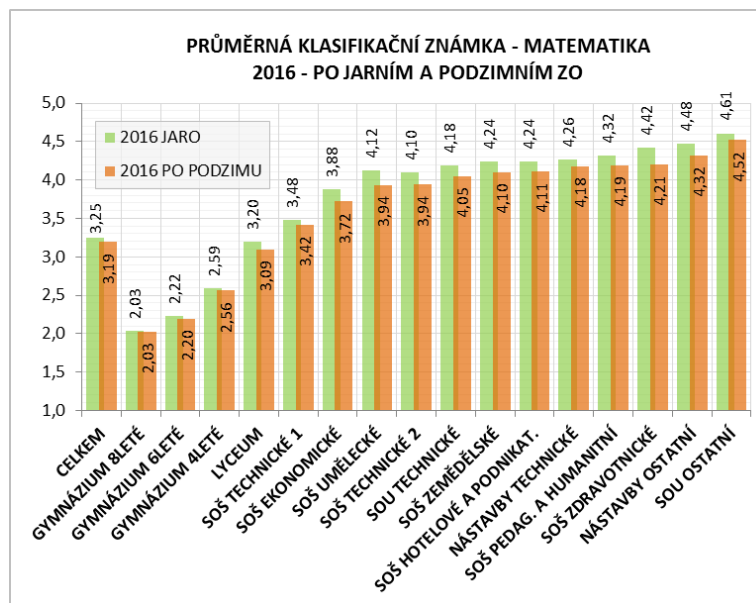
Průměrnou známku těsně nad klasifikačním stupněm 4 mají maturanti technických oborů SOU (pokles oproti jaru o 3,2 %), dále zemědělských a hotelových SOŠ (pokles o 3,2 a 2,9 %), následují maturanti z technických oborů nástavby (pokles o 2 %), pedagogických a zdravotnických SOŠ (pokles o 3,1 % a 4,8 %). Netechnické nástavby a SOU mají po podzimu průměrnou známku vyšší než 4,3 klasifikačního stupně a polepšily si o 3,4 %, resp. 1,9 %.

3.2.1.3 VÝSLEDKY Z ANGLIČTINY

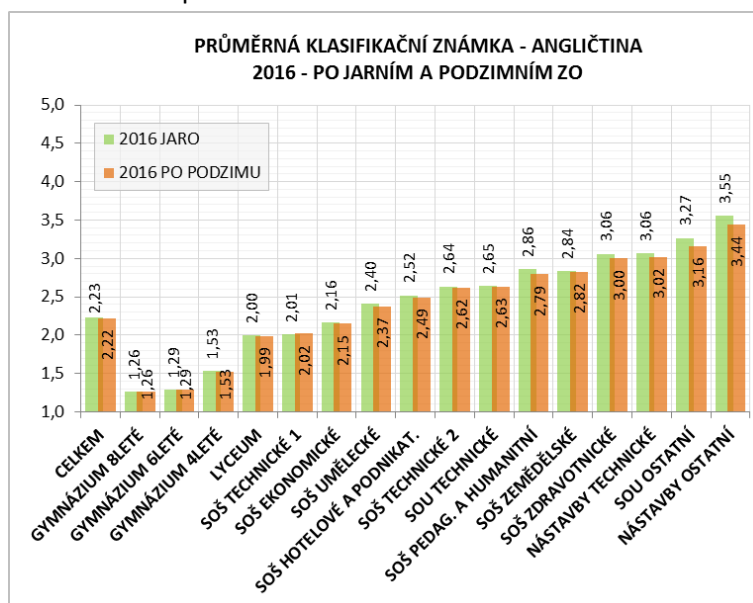

Oborové výsledky se pohybují po podzimním pokusu od hodnoty 1,26 po 3,44 průměrné známky, tj. 57 až 155 % republikového průměru (v jarním ZO se známky nacházely v intervalu 1,26–3,55; tj. 57–159 % průměru ČR).

Na gymnáziích, která v jarním ZO měla u angličtiny zcela minimální podíl neúspěšných maturantů, se po podzimním pokusu známka změnila jen nepatrně. U nástavby ostatních s nejvyšší průměrnou známkou

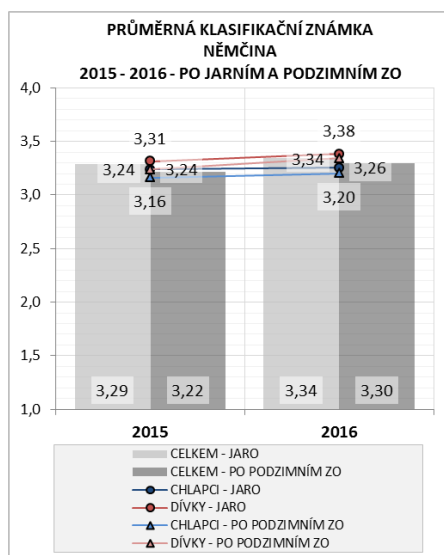

Průměrná klasifikační známka z angličtiny dosáhla po podzimním zkušebním období 2016 hodnoty 2,22. To je skoro stejně jako v jarním ZO (2,23) a na srovnatelné úrovni s rokem 2015. Chlapci dosáhli průměrné známky 2,08 klasifikačního stupně, což znamená dokonce horší výsledek, než tomu bylo na jaře (o 0,01 stupně), dívky po podzimním ZO mají průměrnou známku 2,32 a to je o 0,02 stupně vyšší než v jarním ZO. Rozdíl mezi výsledkem chlapců a dívek činí po podzimu 0,24 klasifikačního stupně.

v jarním zkušebním období pokles známky činí 0,11 klasifikačního stupně. Na technických SOŠ, kde je velký podíl chlapců, se hodnota průměrné známky dokonce zvýšila – o 0,01 klasifikačního stupně. Na ostatních oborech SOŠ se známka oproti jarnímu ZO nepatrně snížila, nejvýrazněji na pedagogických SOŠ (o 0,05 klasifikačního stupně) a zdravotnických SOŠ (o 0,06 klasifikačního stupně).

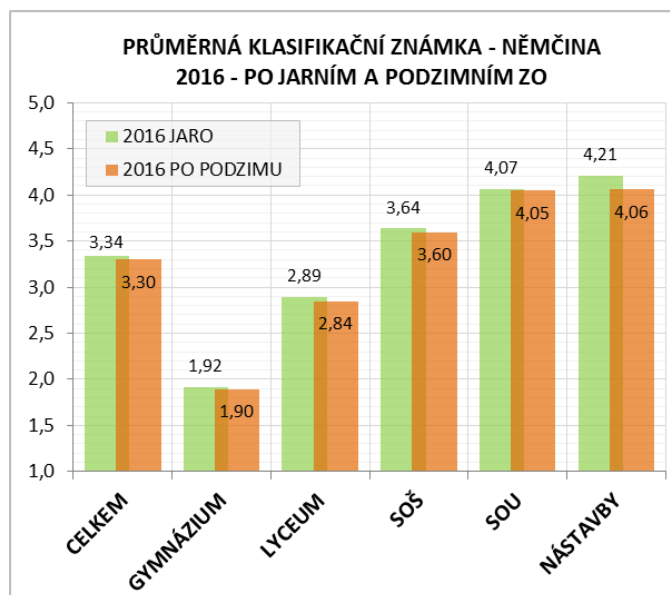
3.2.1.4 VÝSLEDKY Z NĚMČINY

Maturanti z němčiny získali po podzimním ZO 2016 průměrnou klasifikační známku 3,3. To představuje ve srovnání s jarem 2016 zlepšení o 0,04 klasifikačního stupně. U chlapců došlo ke zlepšení oproti jaru o 0,05 klasifikačního stupně, u dívek o 0,04 klasifikačního stupně. Hodnota průměrné známky po dvou termínech roku 2016 je o 0,08 klasifikačního stupně vyšší, než tomu bylo v roce 2015.

Na jednotlivých typech škol se hodnoty průměrné známky po podzimu pohybují od 1,9 po 4,06 klasifikačního stupně. Největší

zlepšení mezi jarním ZO a stavem po podzimu lze pozorovat na nástavbových oborech, naopak nejméně se změnila hodnota průměrné známky na oborech SOU. Gymnázia, která jsou s velkým odstupem od ostatních oborů pod průměrem ČR, si polepšila o 0,02 klasifikačního stupně, lycea o 0,05 klasifikačního stupně a obory SOŠ v úhrnu o 0,04 klasifikačního stupně.

4 ZÁVĚR

V roce 2016 se k jarnímu zkušebnímu období maturitní zkoušky přihlásilo 81,4 tis. žáků, z toho 72,6 tis. byli žáci přihlášení k řádnému termínu zkoušky a 8,8 tis. ti, kteří se hlásili k termínu opravnému či náhradnímu. Obě části maturitní zkoušky si v řádném termínu přihlásilo 70,6 tis., 1,9 tis. se přihlásilo pouze k profilové části MZ.

V podzimním zkušebním období bylo evidováno celkem 22,1 tis. přihlášek k MZ, z toho 4,5 tis. k řádnému termínu a 17,6 tis. k opravné či náhradní zkoušce. Pouze ke společné části se přihlásilo 53,2 %, pouze k profilové části 13,4 % a obě části zkoušky mělo zapsáno 33,4 % přihlášených žáků. Celkem 87 % přihlášek k podzimnímu termínu se tedy týkalo společné části a 47 % části profilové, struktura přihlášek byla tak srovnatelná s rokem předchozím.

ÚČAST NA MZ

Míra účasti na maturitním vzdělávání v roce 2016 byla 74 maturantů na 100 obyvatel „maturitního věku“ 19–20 let. Meziročně míra účasti klesla o 1,1 procentního bodu. U dívek je zastoupení 83,4 maturantek na 100 dívek ve věku 19–20 let, u chlapců pak 65 maturantů na 100 chlapců v daném věku. Rozdíl mezi mírou účasti dívek a chlapců je 18,4 procentního bodu.

Absolutní počty maturantů v důsledku demografického vývoje klesají. Pokles mezi roky 2015 a 2016 činil 3,5 tis. maturantů.

Z hlediska oborového vývoje lze konstatovat pokračující růst podílu gymnazistů. V roce 2016 dosáhl jejich podíl na celkové populaci 19–20letých 22 % (v roce 2011 to bylo 19,3 %). Mezi maturanty je tak jejich podíl 29,3 % (v roce 2011 to bylo 25,3 %). Ve sledovaném období od roku 2011 pak dochází k poklesu maturantů na SOU a na nástavbovém studiu, pokles mezi roky 2011 a 2016 činí u maturantů na SOU 1,2 procentního bodu, u maturantů z nástavby 5,2 procentního bodu. Mezi roky 2011 a 2016 došlo v maturitní populaci i k poklesu zastoupení lyceí, a to o 1 procentní bod.

Detailnější pohled na oborové změny ukazuje, že oproti roku 2011 v relativním zastoupení posílily nejvíce SOŠ umělecké a SOŠ pedagogické a humanitní (tyto dvě oborové skupiny jako jediné vykázaly nárůst i v absolutním počtu maturantů, a to i přes celkově výrazný populační pokles). Svůj podíl zvýšila gymnázia, zejména víceletá, technologické a zdravotnické SOŠ. Pokles podílu na maturitní populaci oproti roku 2011 lze pozorovat na obou typech nástavbového studia, dále na obchodních akademiích, na lyceích a v obou typech oborů SOU.

Vzrůstající podíl maturantů v populačním ročníku nemá výrazný vliv na zvýšení podílu úspěšných maturantů v populačním ročníku. Průměrná hodnota podílu úspěšných maturantů na populačním ročníku po jarním termínu je 49 %, meziroční odchylka od této hodnoty činí ± 1 procentní bod.

VOLBA PŘEDMĚTŮ SPOLEČNÉ ČÁSTI MZ

Od roku 2012 přetrvávají ve volbě předmětů společné části MZ tři hlavní tendence – pokles volby matematiky a němčiny, nárůst volby angličtiny.

Pokles volby matematiky přetrvává od roku 2013, ve srovnání s roky 2013–2015 však v roce 2016 zpomalil. V roce 2016 si matematiku zvolilo 27,2 % maturantů v řádném termínu, mezi chlapci 36,2 % a mezi dívkami 19,5 %. Jediné obory, kde si matematiku volí větší podíl maturantů než v roce 2011, jsou všechny typy gymnázií. Naopak největší pokles volby tohoto předmětu se ukazuje v oborech, které

v něm dosahují vysoké míry neúspěšnosti, tj. na zdravotnických, pedagogických a humanitních SOŠ a v netechnických oborech SOU.

Pokles volby matematiky vyvolal postupný **nárůst volby angličtiny**. Tu si vybralo v roce 2016 v řádném termínu 66,9 % maturantů, chlapci ji volili v 60 % případů, dívky v 72,8 %. Největší nárůst volby oproti roku 2011 zaznamenaly technické obory nástaveb a SOU, dále netechnické nástavby a SOŠ technologické. K poklesu volby v žádné oborové skupině nedošlo.

Třetí změnou v preferenci povinně volitelných předmětů, kterou lze pozorovat prakticky ihned po prvním ročníku státní maturity, je **pokles podílu němčiny**. V roce 2016 si ji vybralo 3,8 % žáků, což je o 6,2 procentního bodu méně než v roce 2011. Největší relativní pokles nastal na technických SOŠ a SOU, na lyceích a uměleckých SOŠ, naopak nejméně klesala volba němčiny v oborech nástaveb a na gymnáziích.

Ostatní jazyky – ruština, francouzština, španělština – z hlediska podílu volby nevykazují v čase výrazné změny a v úhrnu tvoří 2 % přihlášek k druhé povinné zkoušce společné části MZ.

NEÚSPĚŠNOST – JARNÍ ZKUŠEBNÍ OBDOBÍ (ZO) A PO PODZIMNÍM ZO

V řádném termínu jarního zkušebního období 2016 úspěšně složilo **celou maturitní zkoušku** 66,5 % přihlášených maturantů, hrubá neúspěšnost tak byla na úrovni 33,5 %. Postupný růst neúspěšnosti od roku 2013 se zastavil – meziročně klesla hrubá neúspěšnost o 0,4 procentního bodu. Celkem 21 % maturantů konalo zkoušky neúspěšně, dalších 12,5 % se zkoušky nezúčastnilo. A právě snížení podílu žáků, kteří zkoušku nekonali, způsobilo pokles hrubé neúspěšnosti v roce 2016. Z žáků, kteří se k maturitní zkoušce dostavili, neuspělo 24 %, což je téměř srovnatelná hodnota s rokem 2015.

Po podzimním zkušebním termínu se hrubá neúspěšnost u celé maturitní zkoušky dostala na úroveň 20,6 %, což znamená pokles o 38,5 % oproti jarnímu zkušebnímu období. Meziročně tento podíl neúspěšných po dvou pokusech roste od roku 2012.

Oborový pohled na celkový podíl neúspěšných u MZ v jarním ZO ukazuje, že za jeho snížením stojí zejména velká část oborů SOŠ (nejvíce ekonomické a hotelové obory, dále obory umělecké, zemědělské, technické a pedagogické). Zhoršení se naopak týkalo zejména SOŠ zdravotnických a technologických, obou typů nástaveb, netechnických SOU a lyceí. Oborový pohled na čistou neúspěšnost ukazuje meziročně lepší výsledek u SOŠ ekonomických, hotelových a zemědělských a na 6letých gymnáziích. Ke zhoršení oproti roku 2015 došlo na zdravotnických a technologických SOŠ, na nástavbách a oborech SOU a také na lyceích. Při meziročním porovnání oborového spektra došlo v roce 2016 u MZ k prohloubení rozdílů mezi tradičně studijně silnými a slabými oborovými skupinami.

Společnou část maturitní zkoušky se nepodařilo složit celkem 30,5 % a **profilovou zkoušku** nezískalo 19 % přihlášených k řádnému termínu jarního ZO 2016. Z žáků, kteří se ke zkoušce v řádném termínu dostavili, neuspělo u společné části 20,7 %, u profilové pak 7,7 %. Zatímco u společné části došlo meziročně k poklesu o 0,2 procentního bodu, profilová část zaznamenala nárůst o 0,2 procentního bodu. Potvrdil se tím tak trend trvalého růstu neúspěšnosti v profilové části od roku 2011.

Chlapci si v jarním zkušebním období meziročně pohoršili v obou částech maturitní zkoušky, u dívek došlo u společné části k poklesu čisté neúspěšnosti (o 0,4 procentního bodu). Po dvou pokusech roku 2016 se chlapcům podařilo neúspěšnost u SČ MZ snížit z hodnoty 20,3 % na 11,8 %, dívky snížily podíl neúspěšných z 21,1 % na 13 %. V profilové zkoušce po podzimním pokusu neuspělo 3,7 % chlapců a 2,6 % dívek.

Za mírným poklesem neúspěšnosti ve 2. povinné zkoušce stojí zejména **matematika**, v níž se mezi těmi, kteří si ji zvolili, znovu zvýšil podíl gymnazistů. Meziročně v ní klesla neúspěšnost o 0,7 procentního bodu na 23,2 %. Pokles podílu neúspěšných se však týká pouze dívek (neúspěšnost 26,9 %), chlapci dosáhli stejné hodnoty jako v roce 2015 (20,8 %).

Cizí jazyky zůstaly s podílem neúspěšných maturantů 10,8 % na srovnatelných hodnotách s rokem 2015. Detailní pohled pak ukazuje pouze mírné zlepšení v dominantním předmětu **angličtina**, který má v roce 2016 v rámci maturantů volících cizí jazyk 92% podíl. Za snížením neúspěšnosti opět stál výkon dívek (pokles o 0,3 procentního bodu na 11,6 %), zatímco chlapci zůstali meziročně na stejném výsledku (6,7 %). Poměrně výrazný nárůst neúspěšnosti zaznamenala **němčina** a **ruština**. V obou předmětech si oproti roku 2015 dívky pohoršily relativně více než chlapci.